VII. évfolyam, 49. szám
1951. december 6

Ludas Matyi

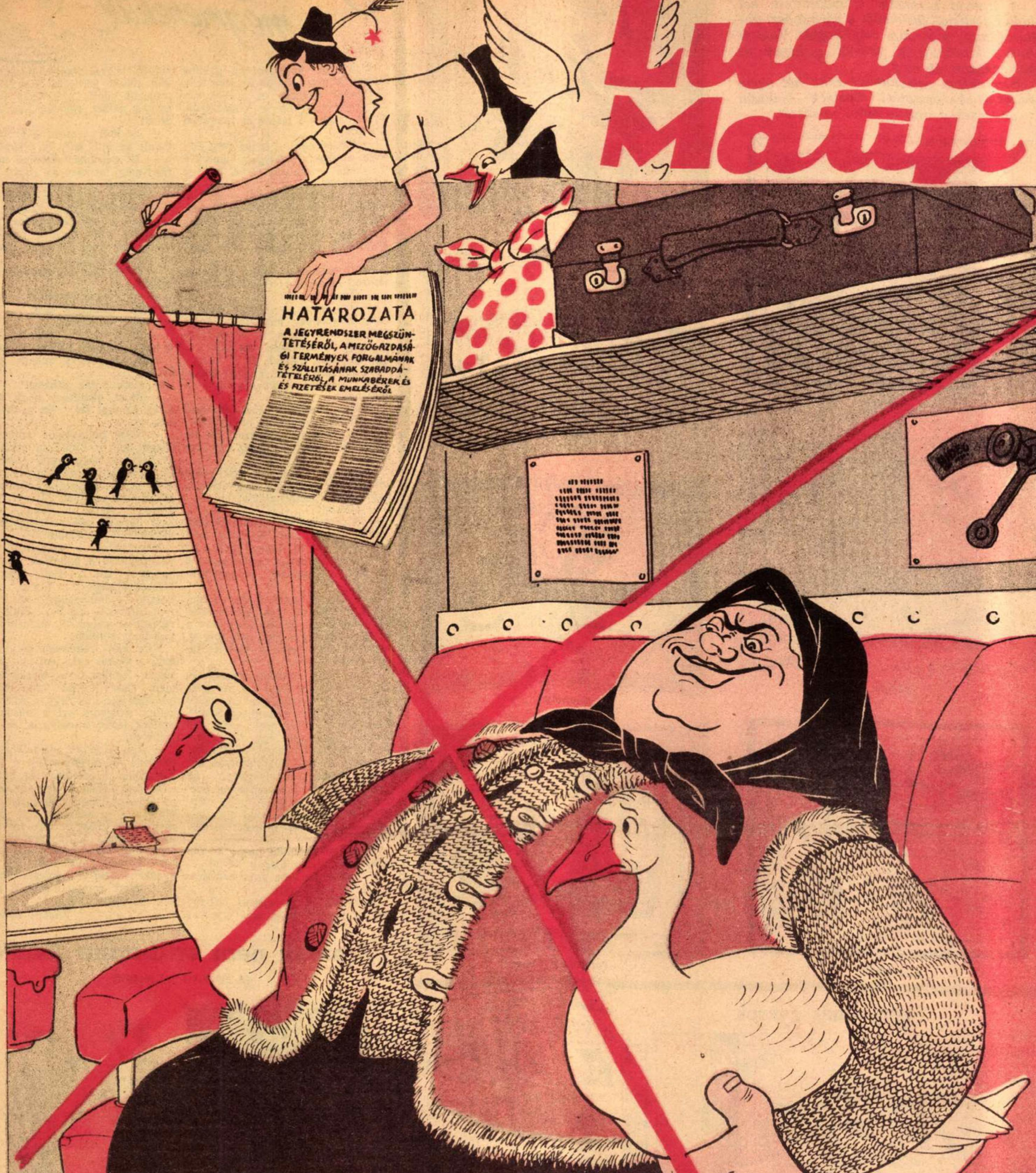
HATÁROZATA
A JEGYRENDSZER MEGSZÜNTETÉSÉRŐL, A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK FORGALMÁNAK ÉS SZÁLLITÁSÁNAK SZABADDÁTÉTELÉRŐL, A MUNKABÉREK ÉS ÉS FIZETÉSEK EMELÉSÉRŐL
Sándor

Ez már megszűnt!

„. . . Nyíregyházán egy kofa két kövér libával beült a gyorsvonat párnás osztályába. Budapestre utazott, ahol a két hízott libát eladta, a férjének vett egy öltöny ruhát és a következő gyorsvonat párnás osztályán még vissza is utazhatott. Mindezt a két liba árából. Vonataink, autóbuszaink még néhány hete tele voltak ilyen spekuláló utasokkal."

(Rákosi elvtárs beszédéből)

70 fillér

Kaján:

Vincent Auriol ízlése

A francia kormány eltávolíttatott hét haladószellemű festményt a párizsi őszi tárlatról, hogy a tárlatot meglátogató Vincent Auriol köztársasági elnököt a képek ne botránkoztassák meg.

Bemutatjuk rajzolóművészünk hét olyan olajképének vázlatát, amelyek biztosan megnyernék a francia elnök tetszését.

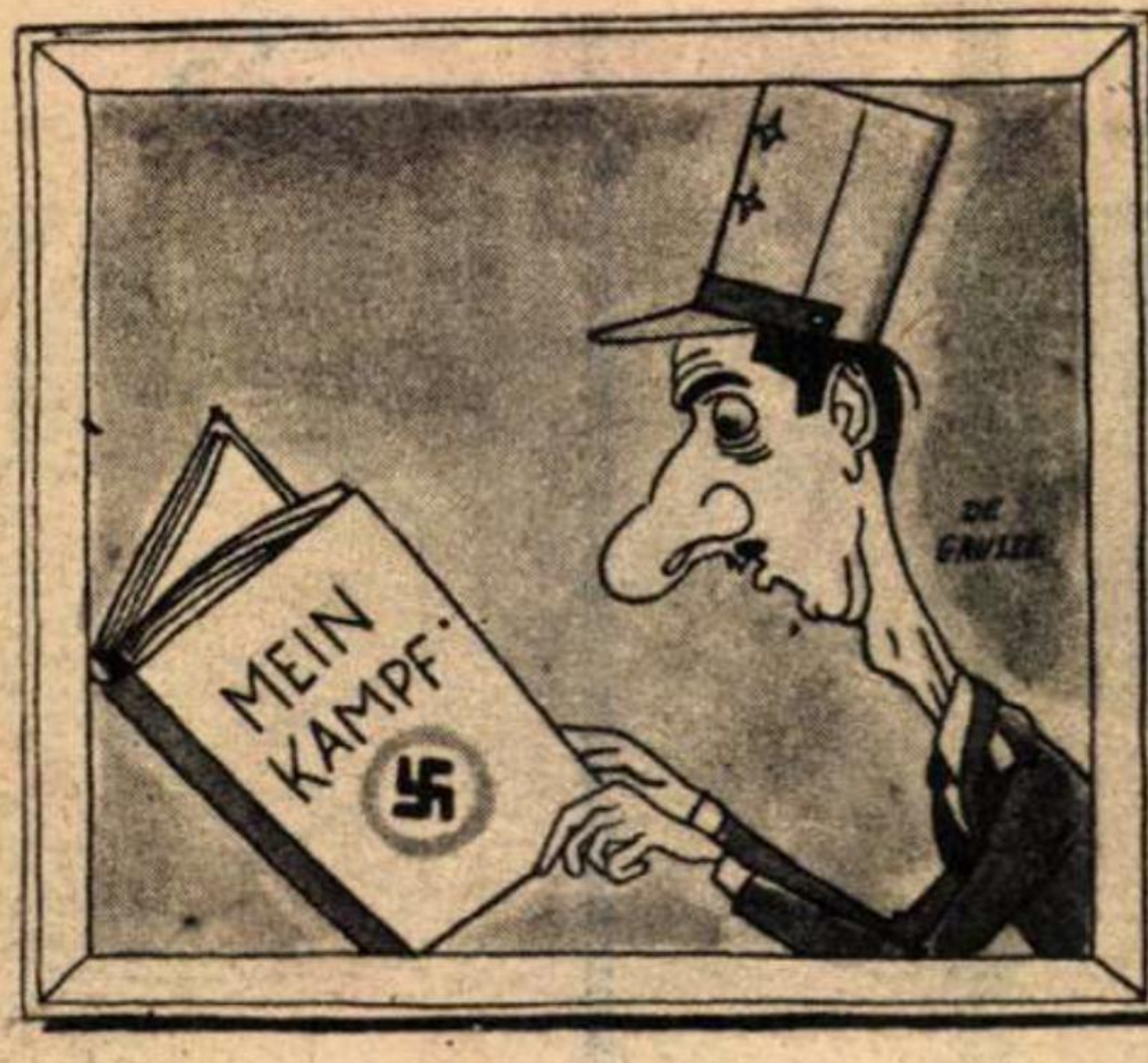

Tanulmány

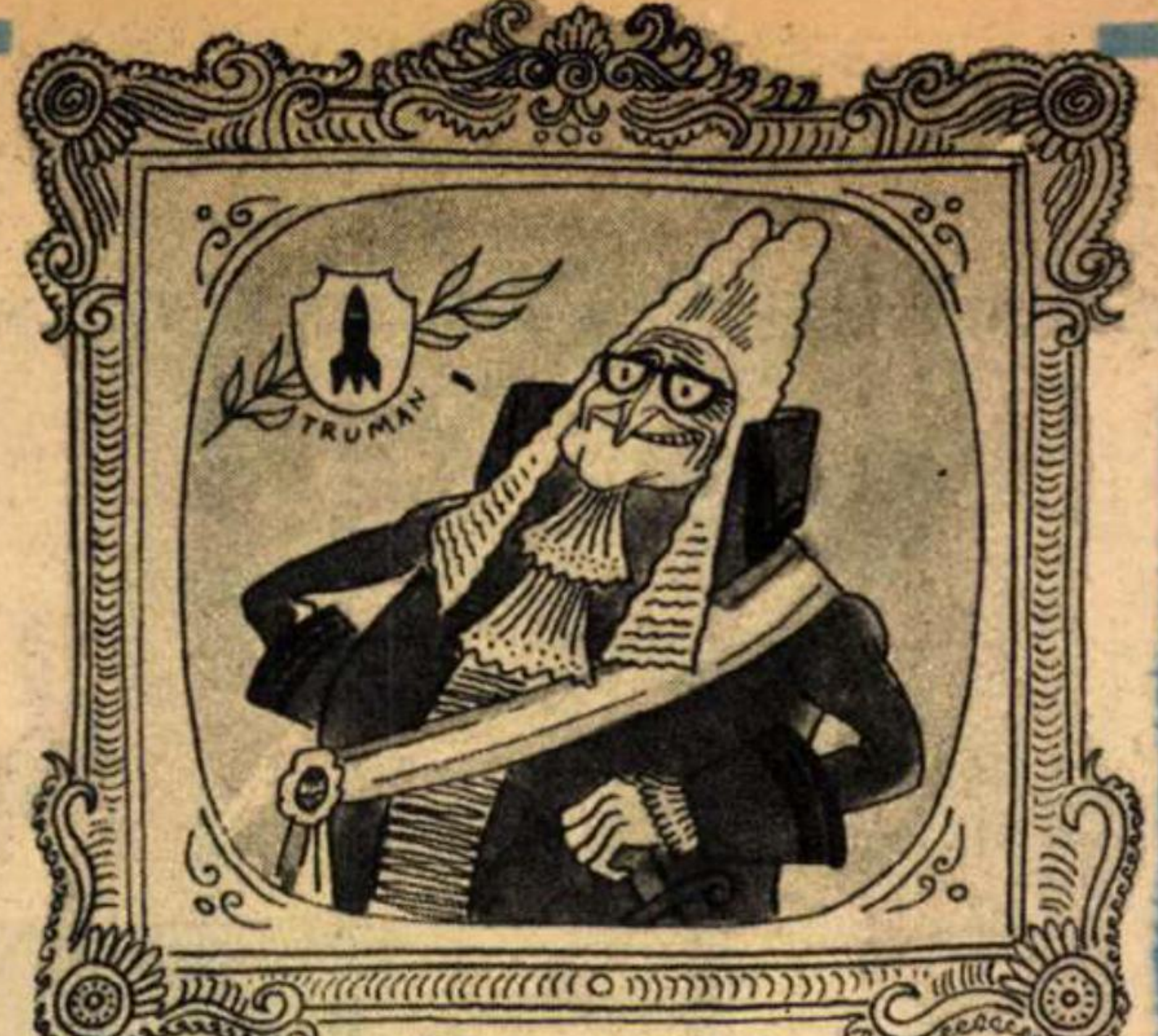

Történelmi arckép

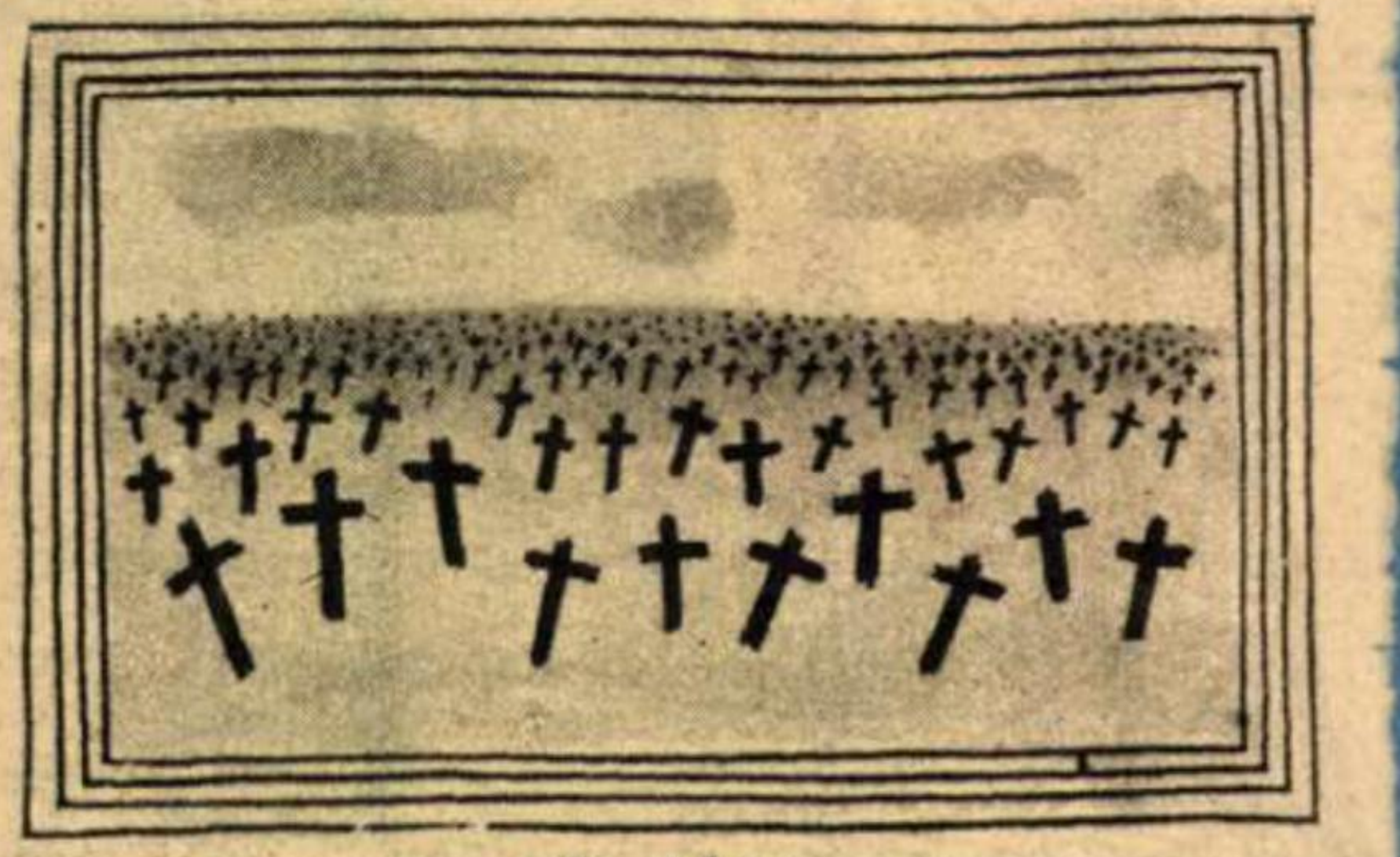

Életkép

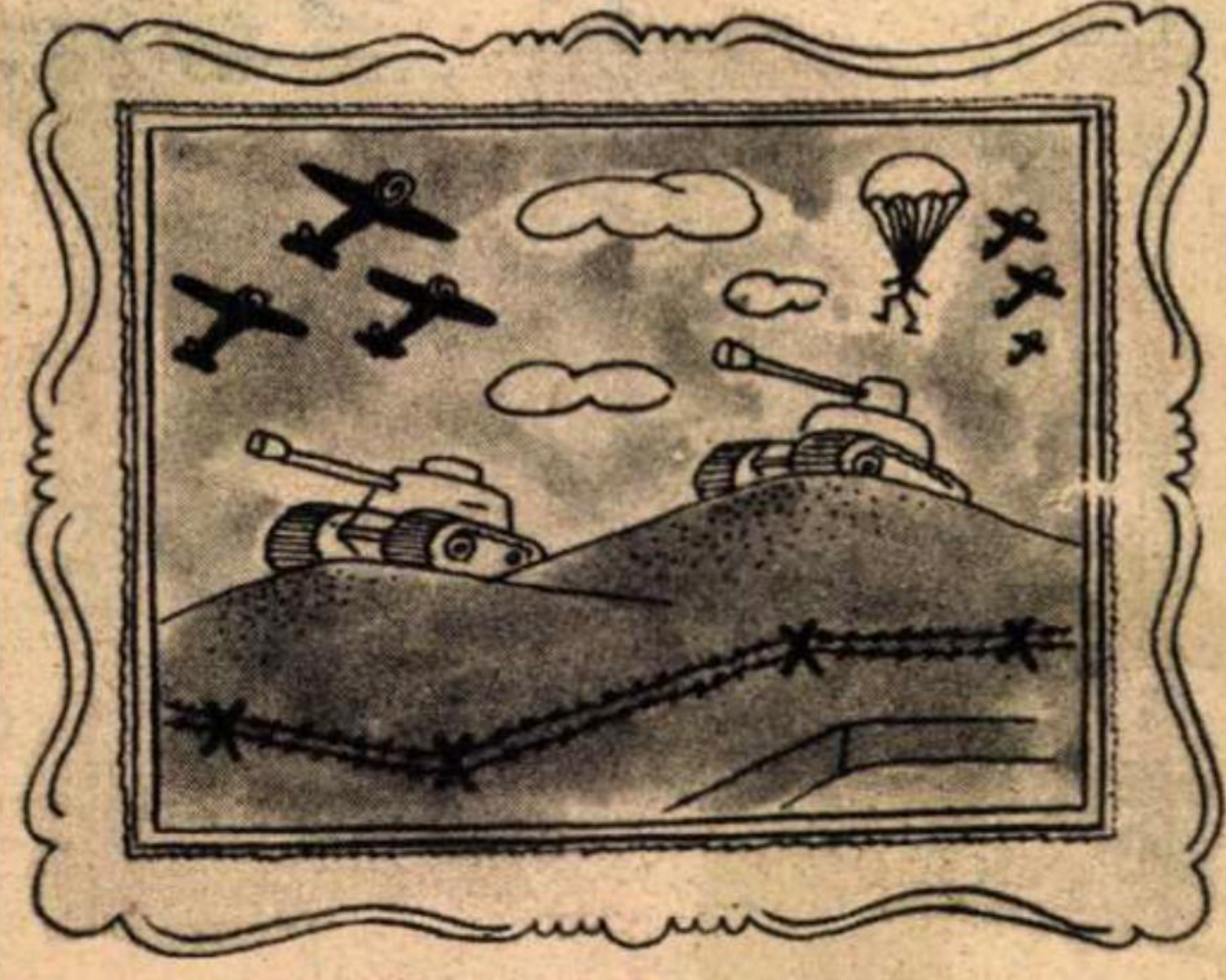

Tájkép

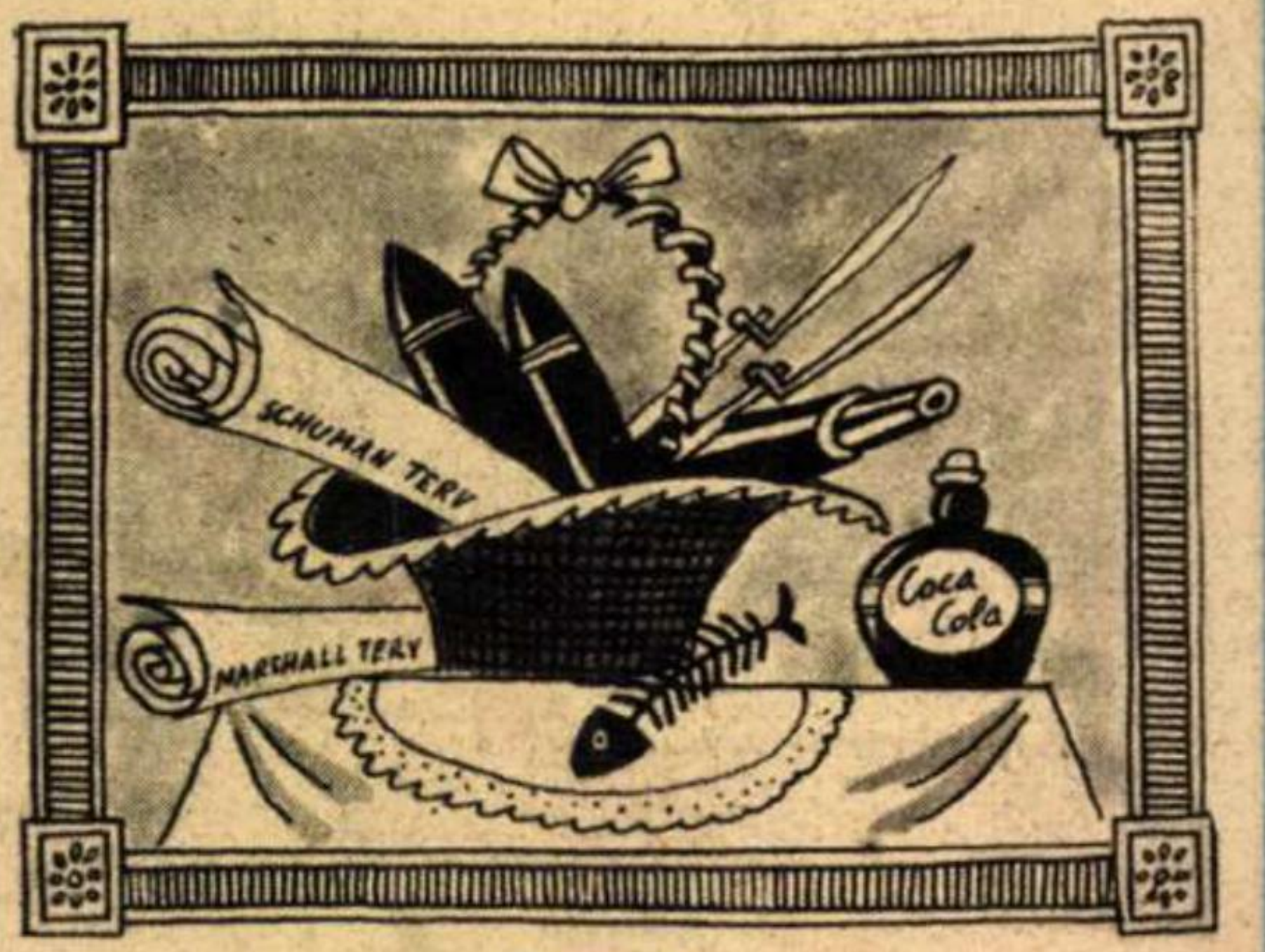

Csendélet

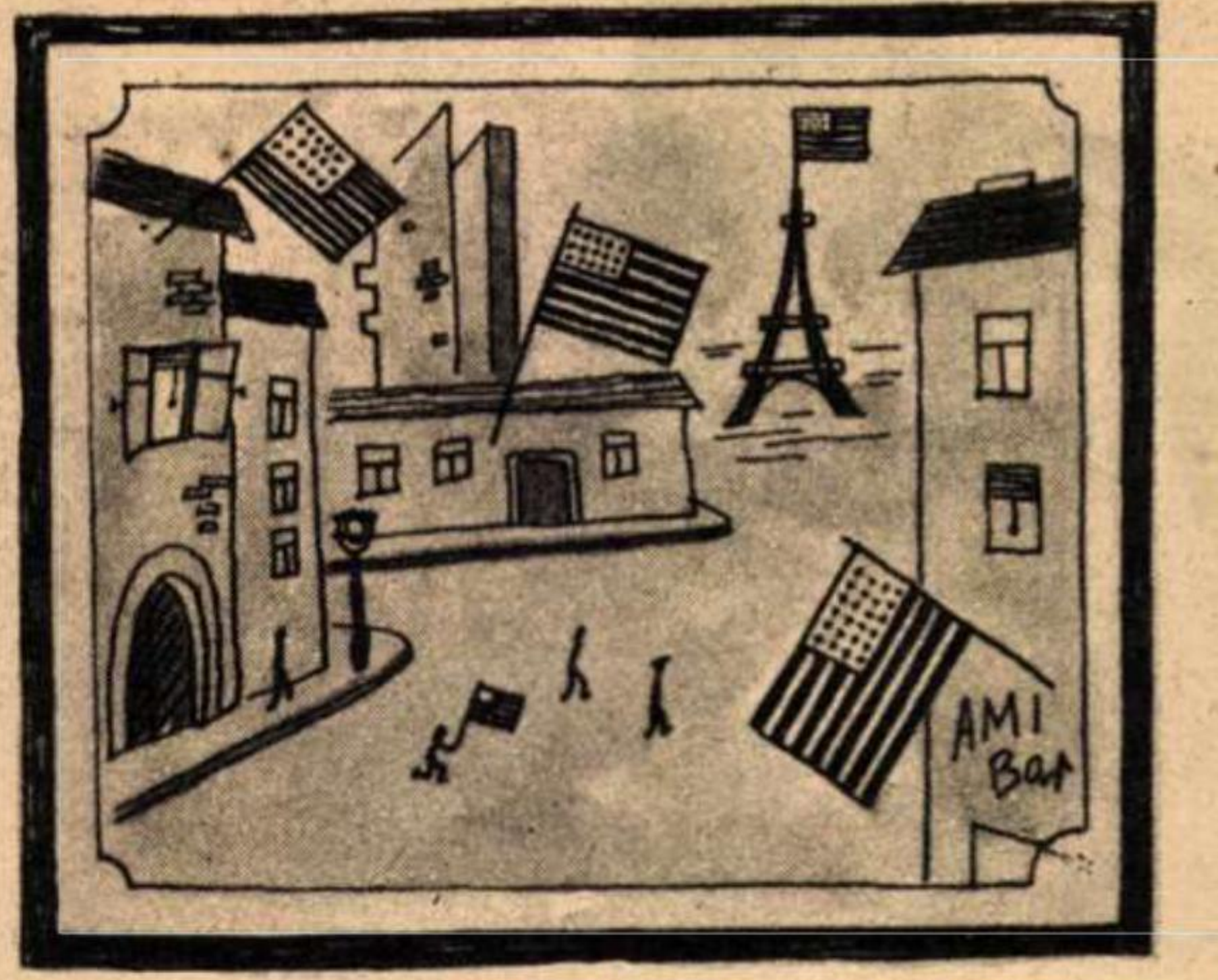

Városrészlet

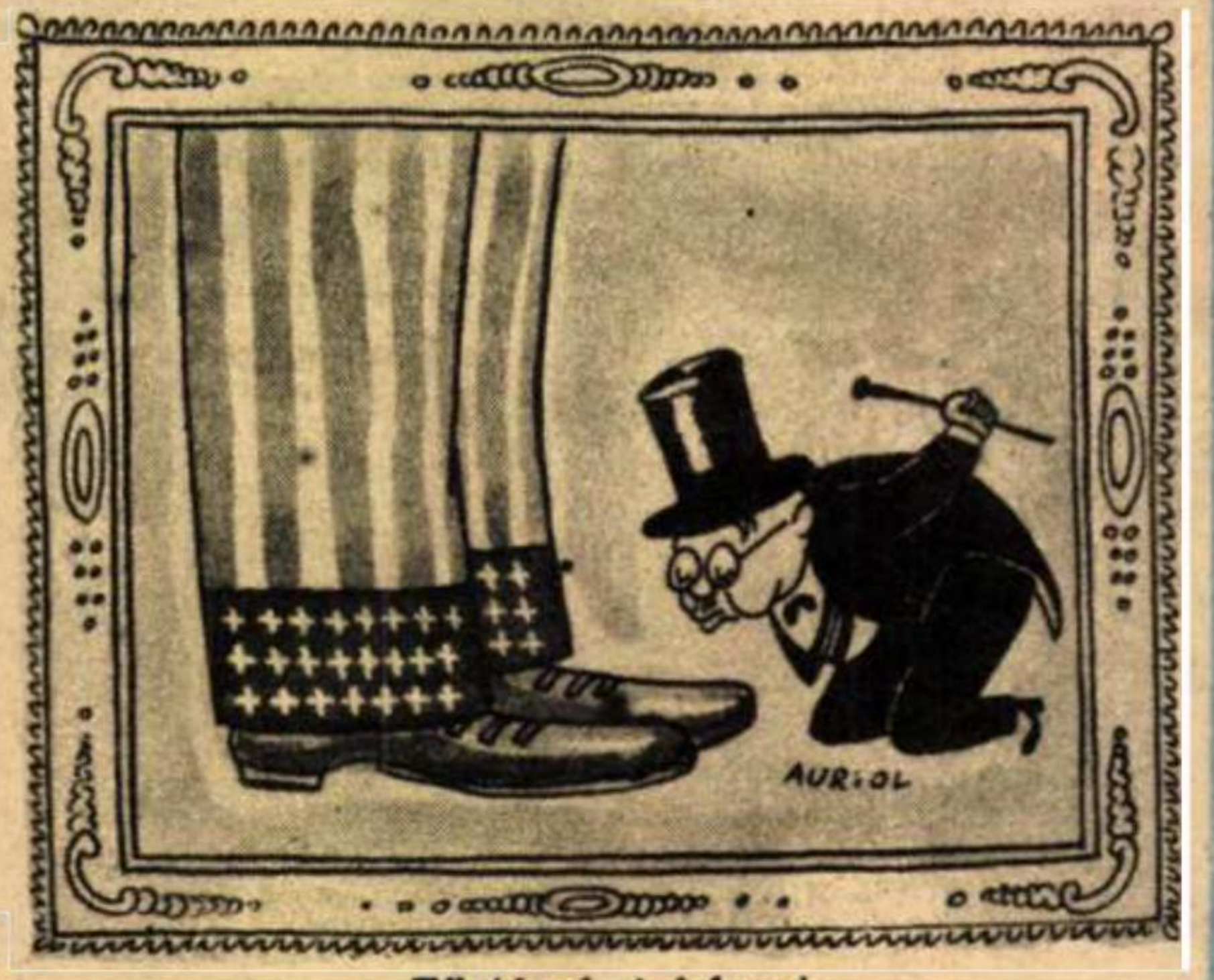

Történelmi jelenet

A vizeskancsó megmenekül

A gyerek határozottan gyanús nekem. Ahogy hazajön az iskolából, csendesen megeszi az ebédet, néhányszor végignéz a vizeskorsón, aztán maga elé mered és magában mormog.

— Mondd apu — szólal meg hirtelen, amikor a feleségem kiment a konyhába — milyen súlya lehet a vizeskancsónak?

— A vizeskancsónak? — kérdeztem, hogy időt nyerjek — ... Vízzel, vagy víz nélkül? Mert úgy tudom, hogy egy literes, egy liter víz az körülbelül egy kilónak felel meg és...

— Víz nélkül! — szakít félbe határozott hangon. — Összetörve!

— Összetörve??

— Úgy értem — mondja magyarázó hangsúllyal, mert látja, hogy nem egészen értem, miről van szó —, hogy én lemértem már tegnap... így egészben tizenkét és fél deka... Csak azt nem tudom, hogyha összetörik... akkor veszít-e valamit a súlyából...

— Nem veszít! — mondom erre én, szintén magyarázó hangsúllyal. — Mert nem törik össze! És ha összetörik, akkor te kapsz egy pofont!

—De apu... Ha összetörik, akkor én már majdnem megkapom a nagyméretű pecsenyéstálat!

— Micsodát?

— A nagyméretű pecsenyéstálat!

Most aztán már egyetlen szót sem értek! Mi az összefüggés a mi elméletben összetört vizeskancsónk és egy nagyméretű pecsenyéstál között?

A feleségem bejött, hozta az ebédet, a beszélgetés erre félbeszakadt. Ebéd közben a gyerek állandóan a korsót nézte, úgy, hogy áttettem az asztal másik végére, a kísértés távoltartása végett.

Mikor ismét egyedül maradtunk, meg akartam kérdezni ezt az egész micsodát, de felfütyült a Gerencsér a földszintről és a fiam elrobogott. Csak késő délután jött haza, két rozsdás kályhacső, egy talpnélküli és megpenészedett cipőfelsőrész, két acélgolyó és egy félig hiányos szivaros fadoboz társaságában. Az egészet lerakta a konyhakőre. Szeme körbefutott a konyhán és megakadt a vizeskorsón. Még egészben volt. Sóhajtott és bement a szobába. Én utána.

— Azonnal mondd meg, mi van veled! — fogtam meg a karját.

— Szombaton lesz anyu születésnapja — felelte erre.

De hiszen ez rettenetes! Néhány nappal ezelőtt még egy értelmes hét és féléves fiam volt, aki minden feltett kérdésre szabatos válaszokat adott... és most itt egy gyerek, akinek egyetlen szavát sem értem.

— Le kell mennem a pincébe — indult az ajtó felé, de elkaptam.

— Itt maradsz! Azonnal magyarázd meg, mi köze az anyád születésnapjának a vizeskorsóhoz és a nagyméretű pecsenyéstálhoz?

— Pecsenyéstálat akarok adni anyunak a születésnapjára! És... ha össze lenne törve a vizeskorsó, akkor már meg is lenne. Tizenkét és fél deka hiányzik.

— Mihez hiányzik tizenkét és fél deka?

— A pecsenyéstálhoz! Három forintba számítják meg...

Zsebemhez kaptam.

— Itt a három forint, vedd meg a tálat és hadd békében a korsót!

Fölényes mosoly suhant át az arcán.

— Nem adják pénzért!

— Most mondtad, hogy három forint az ára! Te... én nyakonváglak, ha...

— Csak hulladékért adják ide! Megnéztem a Lim-Lom boltban... csudaszép, nagyméretű pecsenyéstál... Anyu nagyon fog örülni! Tudod, apu... akármilyen hulladékot átvesznek, rongyot, üveget, bőrt, vasat... Aztán ha három forint árát beadok, akkor megkapom a nagyméretű pecsenyéstálat...

Megtöröltem a homlokom. Szóval, mégsem a gyerekkel van baj, hanem... izé... velem. Mert nem olvasok újságot... Illetve, rémlik valami... hulladékgyűjtési hónap, Lim-Lom bolt, aki bead hulladékot, választhat magának mindenfélét a Lim-Lom boltban...

Mire kissé rendezem gondolataimat, a gyerek már lent van a pincében. Amikor este megfürdettük, mert kissé koszos volt, csillogó szemmel mesélte, hogy a koksz alól kellett előszedni azt a húsdarálót, aminek letört a csavarja és ezért eldobtuk.

— Apu — súgta oda talpig szappanosan — megmenekült a korsó! Egy ilyen húsdaráló elég súlyos...

Amikor lefeküdt és odamentem az ágyához, hogy elbúcsúzzak tőle, átfogta a nyakamat. Azt hittem meg akar csókolni. Tévedtem. A nyakkendőmet fogta meg és gyűrögette az ujjai között.

— Milyen súlya lehet egy ilyen nyakkendőnek? — kérdezte tűnődve. — ... Mert rongyhulladékért kilónként 80 fillért adnak...

VAJDA ALBERT

Aminek nem szabadna lennie

(A MÁVAG-ban történt)

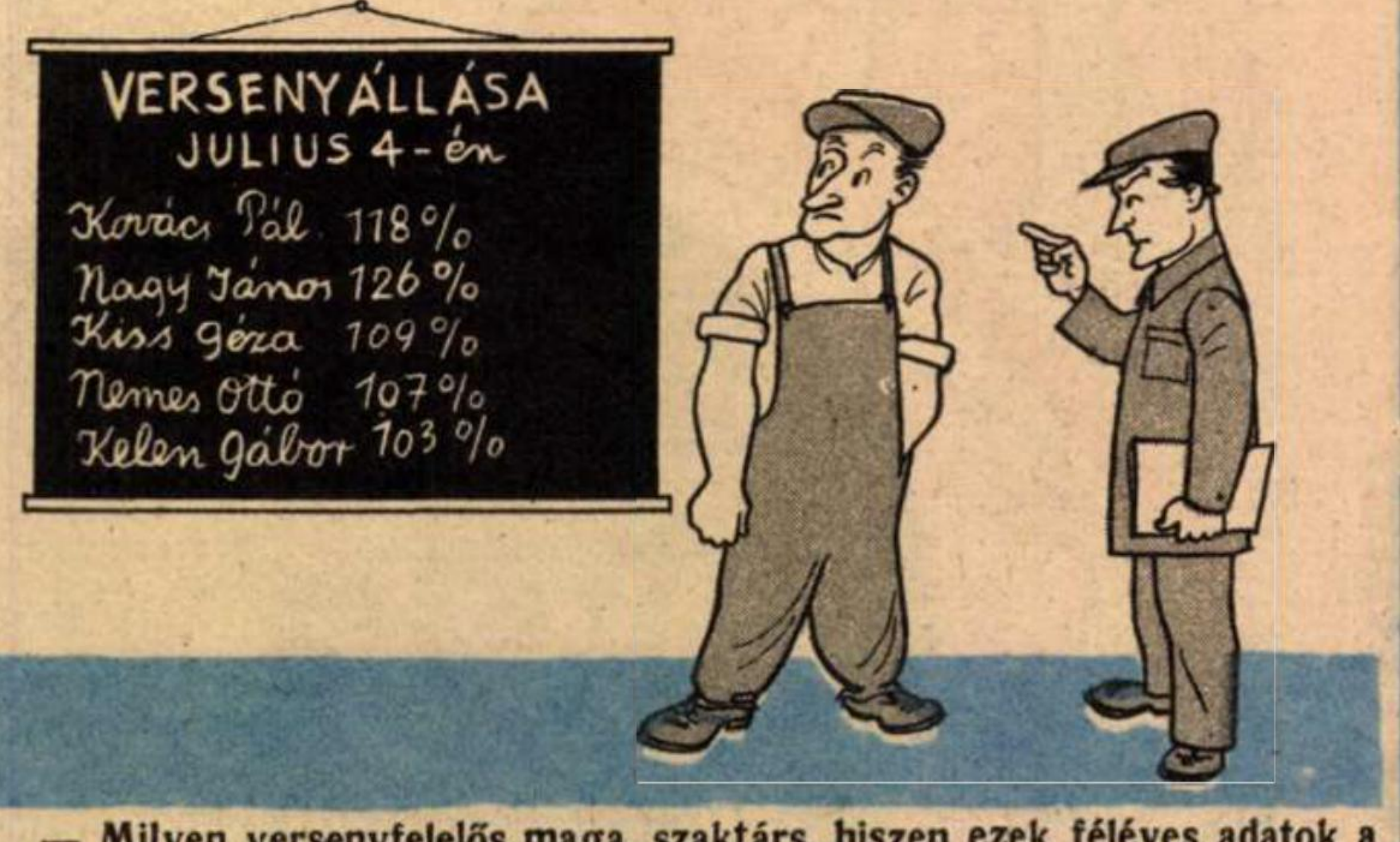

— Milyen versenyfelelős maga, szaktárs, hiszen ezek féléves adatok a táblán!

— Igaza van, szaktárs, kijavítom a hibát.

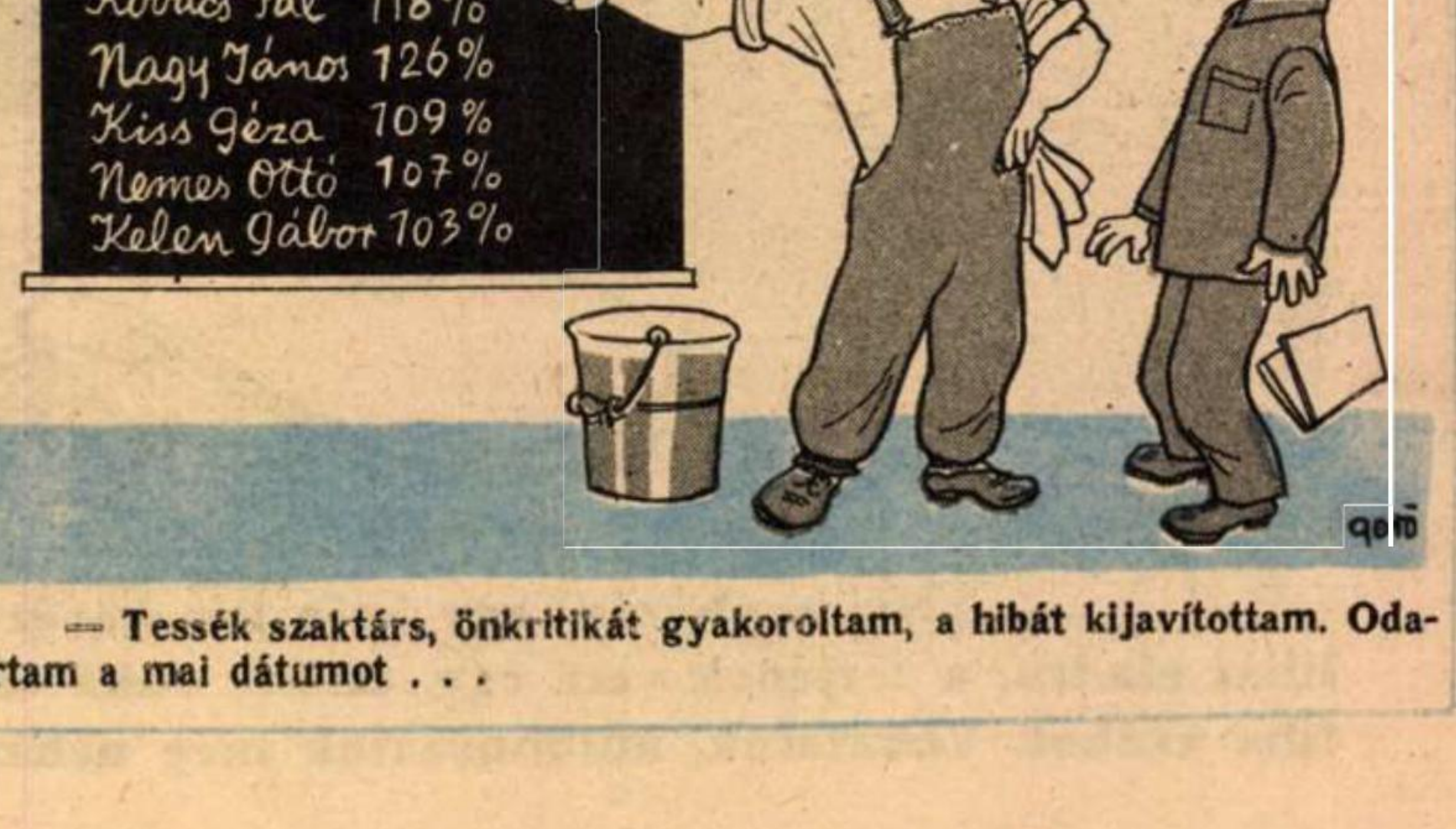

— Tessék szaktárs, önkritikát gyakoroltam, a hibát kijavítottam. Odaírtam a mai dátumot . . .

Szorgalmas gyerek

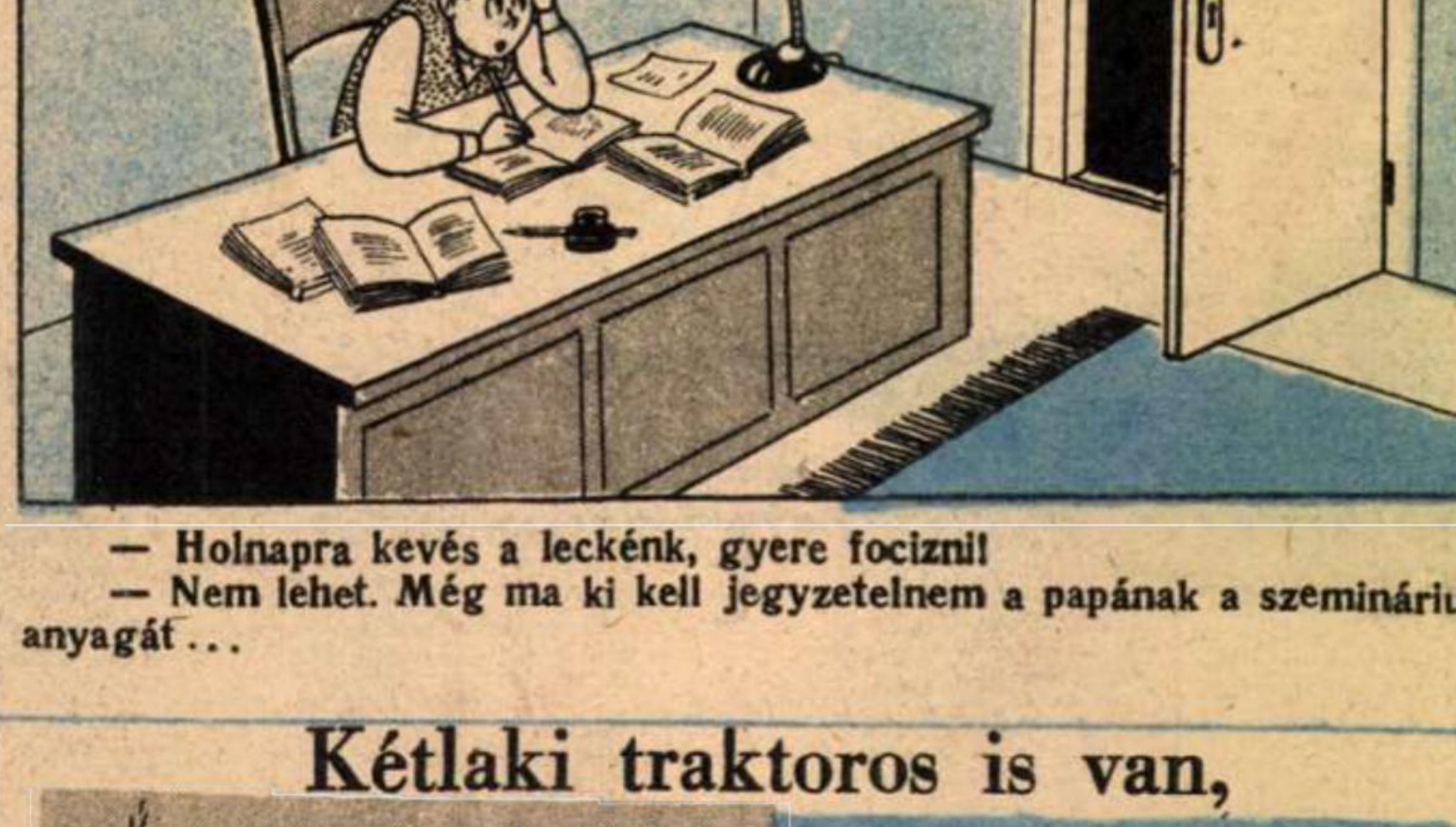

— Holnapra kevés a leckénk, gyere focizni!

— Nem lehet. Még ma ki kell jegyzetelnem a papának a szemináriumi anyagát...

Levél a pad alól

(Részlet két győri általános iskolai tanulónak a Gyermekrádióhoz írt leveléből.)

„...Mi azért tanulunk, hogy az ötéves terv minél előbb az ifjúság segítségével épüljön fel. Az iskolában igyekszünk jól tanulni, mert itt a negyedév, tanulni kell. Itt a pad alatt, földrajzóra van, írjuk ezt a levelet, én, Imre és Lajos pajtásom. Otthon nem érünk rá, mert nagyon sok a tanulnivaló..."

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285
Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.
Előfizetési ügyek: Posta Központi Hírlap Irodája, V., József nádor-tér 1. Telefon: 180-850
Személyes ügyfélszolgálat:
V., Roosevelt-tér 5—6
Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Kétlaki traktoros is van,

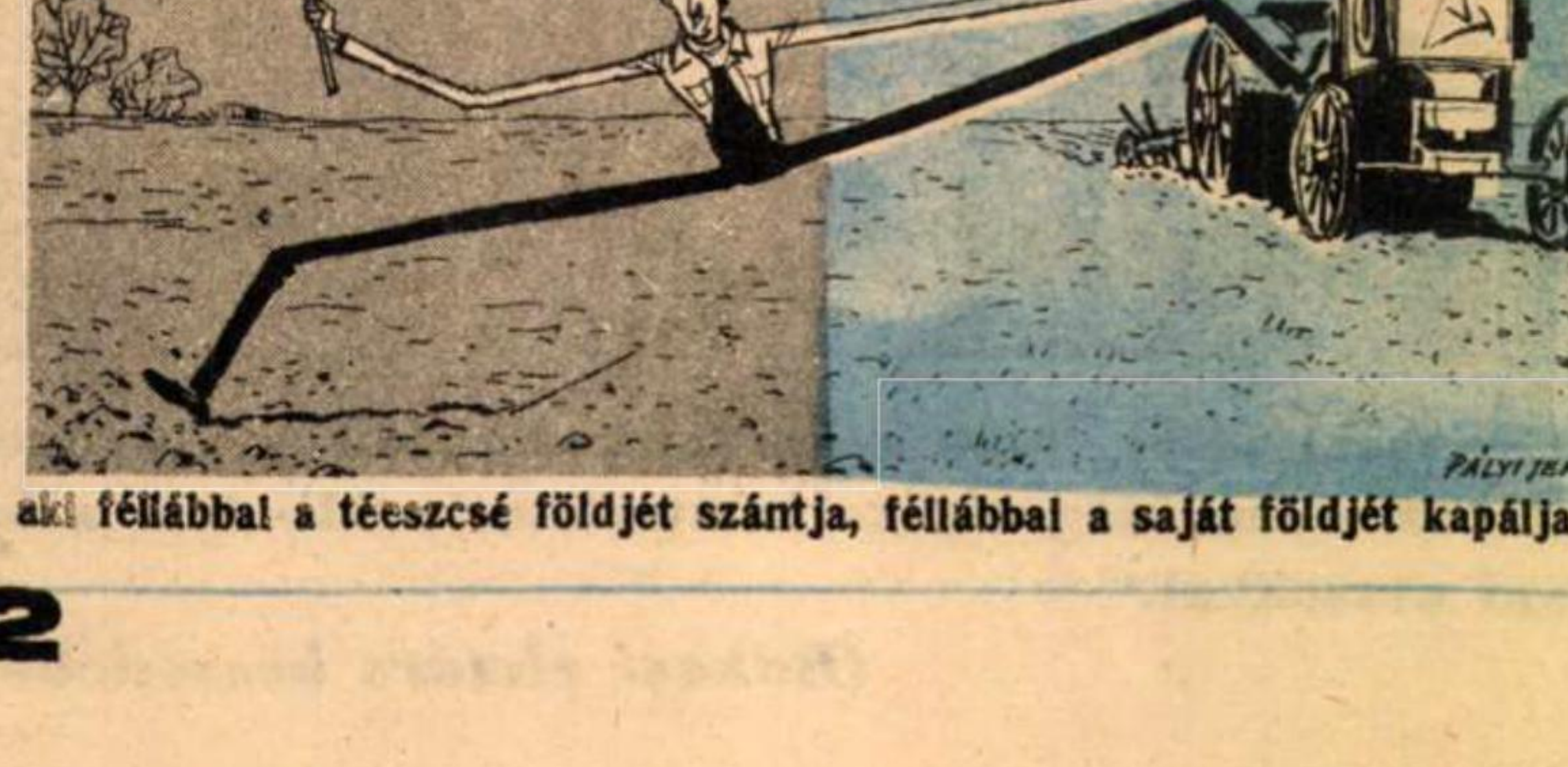

aki féllábbal a téeszcsé földjét szántja, féllábbal a saját földjét kapálja.

Ehhez mit szól a kulákné?

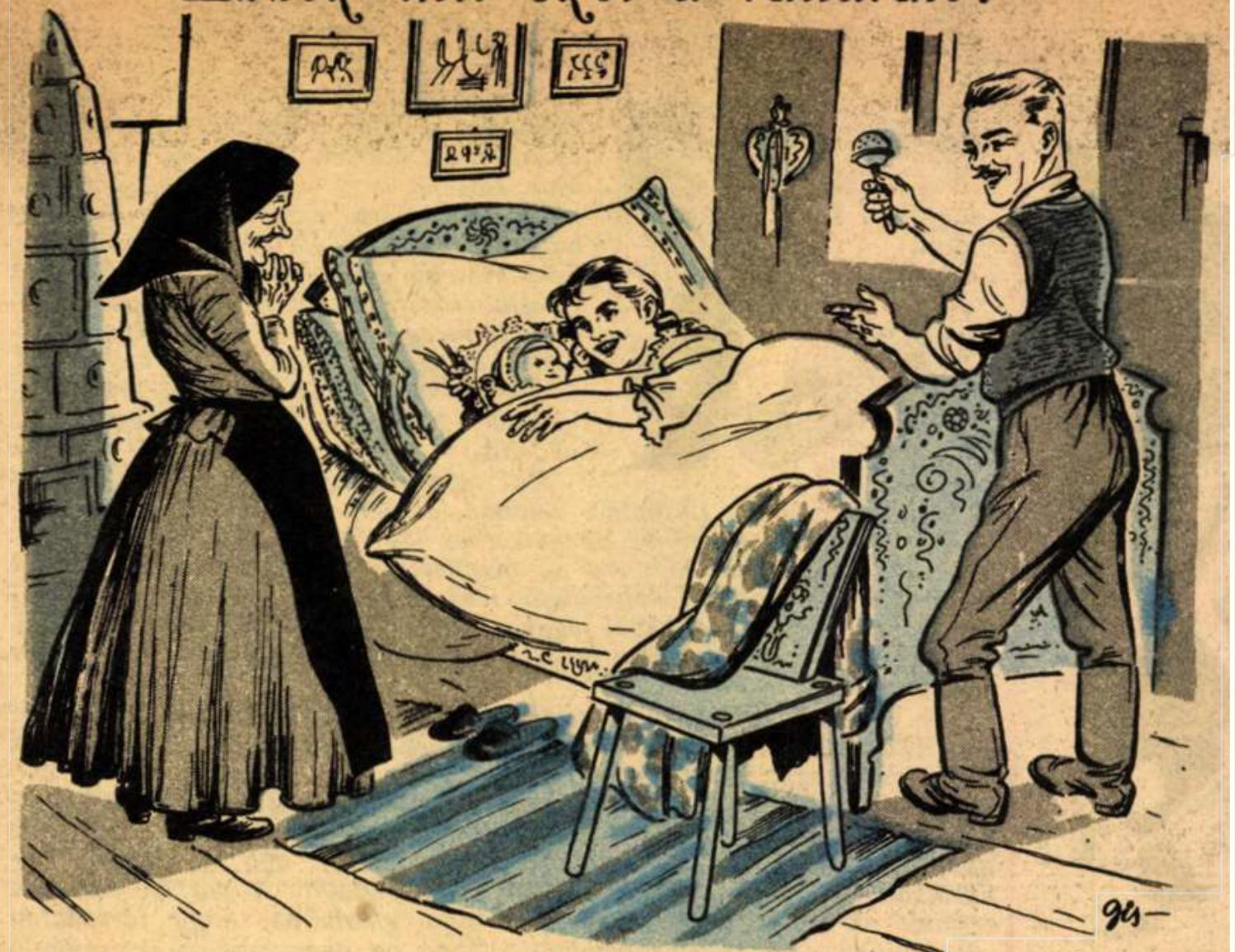

— De szép kis fiad született, Mariska, pedig Zsírosné azt mondta, hogy a traktorozástól nem lesz gyereked.
— Hát nem is attól van.

Ludas Matyi SZINPADA

Nem politizálunk!

Tréfa. Írta: Gádor Béla

Ez a jelenet Linka néni budai lakásának egyetlen kis szobájában játszódik le. Itt él Linka néni ódon bútorok, felesleges csecsebecsék és megsárgult fényképek között. A szobában hideg van és almaszag. A többit a jelenetből megtudjuk.

Linka (a kályhánál ül és mereng. Csengetés hallatszik, felkel, ajtót nyit, majd visszatér Dezsővel): Hát mégis eljöttél, Dezsőkém?

Dezső (kedvesarcú, 24 év körüli fiatalember): Eljöttem, Linka néni...

Linka: Tudtam én, hogy nem hagyod cserben a te Linka nénédet... Isten hozott, édes Dezsőkém...

Dezső: Hát ami azt illeti, nem az isten hozott, hanem a hetes autóbusz.

Linka (kis éllel): Hát én már csak így mondom, ahogy szoktam...

Dezső: Én meg úgy mondom, ahogy tény. Ha az isten hozott volna, nem tagadnám le, de a hetes autóbusz hozott...

Linka (szemrehányóan): Látod, Dezsőkém? Még le sem ültél, máris veszekszel szegény öreg Linka nénéddel... Pedig éppen az imént fogadtam meg, hogy ha legközelebb eljössz, nem fogunk politizálni. Mindig azon az átkozott politikán veszünk össze...

Dezső: Nagyon helyes. Én is ezzel az elhatározással jöttem el. Nincs értelme, én magát úgysem tudom meggyőzni...

Linka: Mért kell engem meggyőzni, édes fiam? Én híve vagyok a ti demokráciátoknak. Az eszme szép, csakhogy...

Dezső: Ne kezdje, Linka néni!

Linka: Dehogy kezdem, édes fiam. Tudod, hogy fájt az nekem, amikor legutóbb köszönés nélkül elrohantál... Hiszen egy hónapig várom azt a napot, amikor eljössz a te szegény, öreg Linka nénédhez... Nem a százötven forintért, amit adsz nekem... Nehogy azt hidd... Olyan ritkán jön hozzám valaki és én úgy szeretlek téged, édes Dezsőkém...

Dezső: Örülök, hogy így gondolkozik, Linka néni. Nem muszáj nekünk politizálni... Annyi más téma van..

Linka: Hát persze, édes Dezsőkém... *(Hosszú szünet.)* Jó színben vagy, Dezsőkém, hála a... hetes autóbusznak...

Dezső: Igen, kicsit összeszedtem magam..

Linka: A multkor rémesen néztél ki. Direkt megijedtem tőled. Mint a halál. Na, gondoltam, ez a szegény Dezső se húzza már sokáig. Ez a folytonos rohanás, értekezés, munkaverseny, gyerünk-gyerünk...

Dezső: Linka néni! Nem politizálunk!

Linka: Nem is, Dezsőkém, csak mondom, hogy mennyire megsajnáltalak... Mert azért régen ez nem volt... Boldogult Dönci bátyád elment reggel kilenckor, délre már eladott egy telket. Megkapta a proviziót, délután kártyázott, meg aludt. De volt is akkora pocakja, hogy ha kifeszítette a hasát, nem tudtam kivenni az aranyóráját a mellénye zsebéből!

Dezső: Más meg éhenhalt! *(Kifakad.)* Mi szükség volt boldogult Dönci bácsira ahhoz, hogy valaki telket vegyen? Más zsírjából volt az ő hasa!

Linka (kiabál): Ne sértsd meg szegény Döncim emlékét! Nincs benned kegyeletérzés? Ilyenek vagytok ti...

Dezső (dühöngve): Kik azok a ti? Kik azok a ti?!

Linka: Ti! Mind! Ezt tanulod a szemináriumon? Hogy bántani kell szegény, öreg, beteg Linka nénit?

Dezső: Nem akartam megbántani, Linka néni, de azt mondtuk, hogy nem politizálunk.

Linka: Nem politizálunk. Annyi másról lehet beszélni. Mért kell nekünk politizálni? *(Szünet, kinéz az ablakon.)* Milyen köd van... De nem sűrű köd... Olyan ritkás...

Dezső (most már egyre idegesebb): Tudom. Régen a köd is sűrűbb volt.

Linka: Hát ha éppen tudni akarod, sűrűbb volt. Nem ilyen vacak, ritkás ködök voltak, mint ma. Egyszer, még boldogult Ferenc József idején...

Dezső: Ferenc József is boldogult? Dönci bácsi is boldogult? Igaza van! Itt csak a nép nem boldogult!

Linka: Hát nem te kezded? Én csak mondom, hogy régen milyen sűrű ködök voltak... Erre te jössz a néppel... Én mindig adtam a szegényeknek. Szegény Dönci is adott..

Dezső (a fejét fogja): Beszéljünk másról... Hogy sikerült az idén a baracklekvár?

Linka: Nem valami jól. Éppen ma néztem meg. Penészedik. Nem tudom, mi van ezekkel a mostani barackokkal .. A hólyagpapirok is rosszak, elszakadnak és nem is lehet kapni...

Dezső: Tudom, régen jobb volt a barack, több volt a hólyag, most csak köd van és penész. Könyörgök, ne beszéljen folyton a multról. Ami mult, az elmult.

Linka: Igazad van, édes fiam. Ne beszéljünk a multról. Annyi más téma van. Itt van például a jelen. Hogy vagy?

Dezső: Köszönöm, jól. És maga?

Linka: Nem a legjobban. Tudod, hogy ilyenkor ősszel mindig fájni szokott a derekam. Régen szedtem azt a kitűnő gyógyszert, hogy is hítták...

Dezső (ordít): Ne arról beszéljen, régen mit szedett, most mit szed?

Linka: Most semmit.

Dezső: Miért?

Linka: Mert most nem fáj a derekam.

Dezső: Hát mije fáj?

Linka: A lelkem... Itt lakik alattam Kricsfalussyné. Igazi finom magyar asszony. A férje nyugaton van. Képzeld, ma benézek hozzá a konyhába, hát ott áll négykézláb és maga súrolja a követ... Hát ne hasadjon meg az ember szíve?

Dezső: De! *(Felugrik.)* Ne is folytassa. A finom magyar asszonynak régen szakácsnéja volt és két szobalánya és külön komorna ment helyette a vécére. Maga az egész mai életből csak azt veszi észre, hogy ritkább lett a köd és Kricsfalussyné súrol. Ebből elegem volt! Ide se teszem be többé a lábamat. *(Elrohan.)*

Linka (sírva toporzékol): Elment. És a pénzt sem hagyta itt. Verje meg a hetes autóbusz!

Legénybúcsú

(Mindent elbeszélő költemény.)

**Nevenincs gazdaság üzemi konyháján
Vetkőzik a csirke, pulyka, liba, bárány,
Kondérban rotyog a leves, meg a perkelt.
Valahány szakácsné hajnalidőn felkelt.
Tésztát süt az egyik, pecsenyét a másik,
Ki-ki azt egyen majd, mire foga vásik.
Sürögnek a lányok, forognak a tepsik,
Poszognak az étkek... Mindenki igyekszik.**

**Lesz itt ennivaló százegynehány főre.
A sok aprójószág, — ami már mind pőre.
Veszteség az, kár az! Aki süti, dőre,
Mert, ami ma megsül, nem nő meg jövőre
S hát, amit a torkok kenésére szánnak.
Az is hiányzik még egyszer a pénztárnak
Majd, amikor gépre, szerszámokra kéne,
Akkor sajogják, hogy elvitte a gége!**

**De most megszavazzák. Borban a vigasság!
Esznek, isznak itt ma a kutyák, a macskák,
Teremdiszitésre külön bizottság van.
Lányok dekorálnak éppen tizenhárman.
Kivágott betűket szép füzérbe fűzve
Függesztenek falra. Lesz, aki betűzze.
Lesz, aki olvassa. Lesz, ki duplán látja.
S pohárral célozza Bucza Kálmán bátya,
Ha majd éjféltájban mutatni akarja,
Csak feje pityókos, de ügyes a karja!...**

**Ami egyéb munka, — az most nem is számit,
Koca visittatja mocskos malackáit,
De rá se hederit az se, aki hallja.
Gerófnak sincs mindig friss, új fejealja!
Tehenész is inkább harmonikát babrál,
Fel ne süljön vele, ha áll majd a nagy bál**

**De, vajjon e cécó milyen célból készül?
Tán élmunkásoknak szép kitüntetésül?
Vagy lakodalom lesz? Nagy oknak kell lenni.
Nemzeti ünnep van? Naptárban nincs semmi.
Mire van, mire van ez a dinom-dánom?
Ki kell ezt nyomozni, ki kell mindenáron!**

**Csiripel egy veréb, csiripel az ágon.
Az mondja ki végül: — Ez a dinom-dánom
Nem olyan nagy újság! Megesik ez gyakran.
Csak kis alkalom kell, s megy a muri nagyban.
E mostanit azért rendezi a kamra,
Mert: elmegy a gazdász egy szaktanfolyamra.**

**Illő, ha a búcsút bőkezűen mérik;
Távol lesz a szentem — három egész hétig!
Ha visszatér aztán, — akárki meglássa, —
Éppen ilyen lesz majd a fogadtatása!
(Ha addig a tagok intelmet nem kapnak:
Hagyják a jószágot és a pénzt is — magnak.)**

K. Tóth Lenke

Az USA Szerződést kötött Titóval

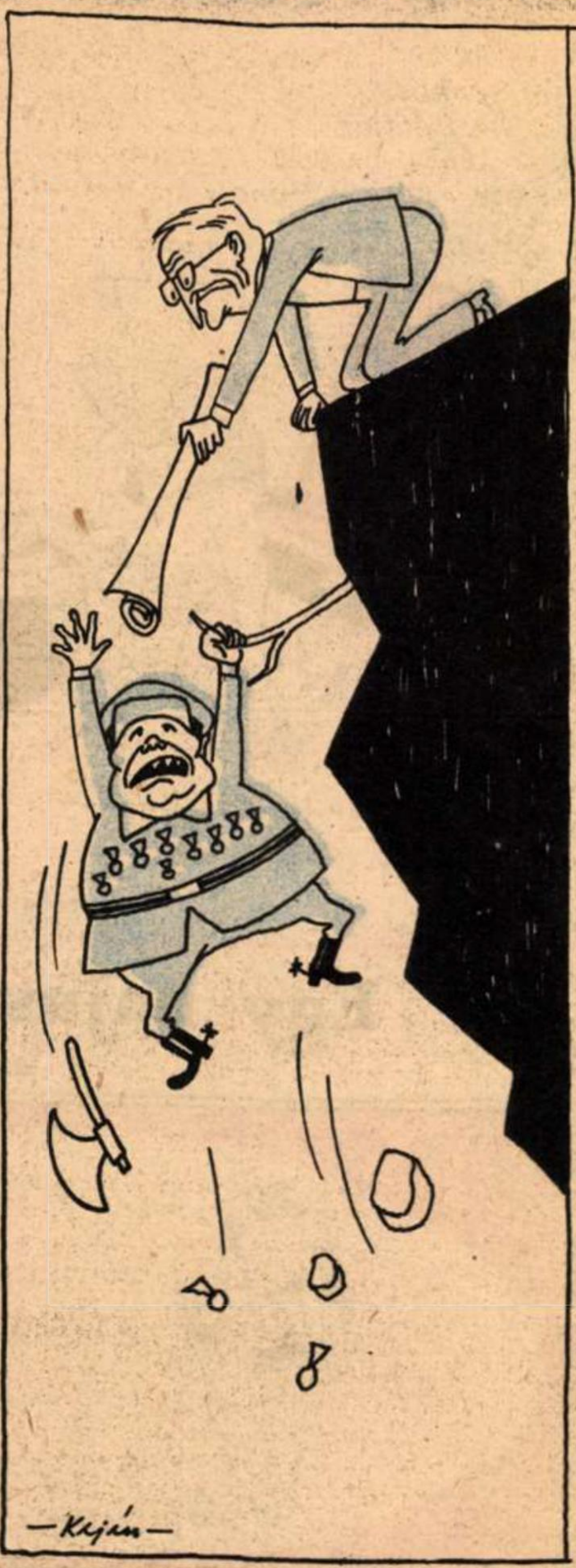

Egy gyár, ahol már teljesítették az évi tervet

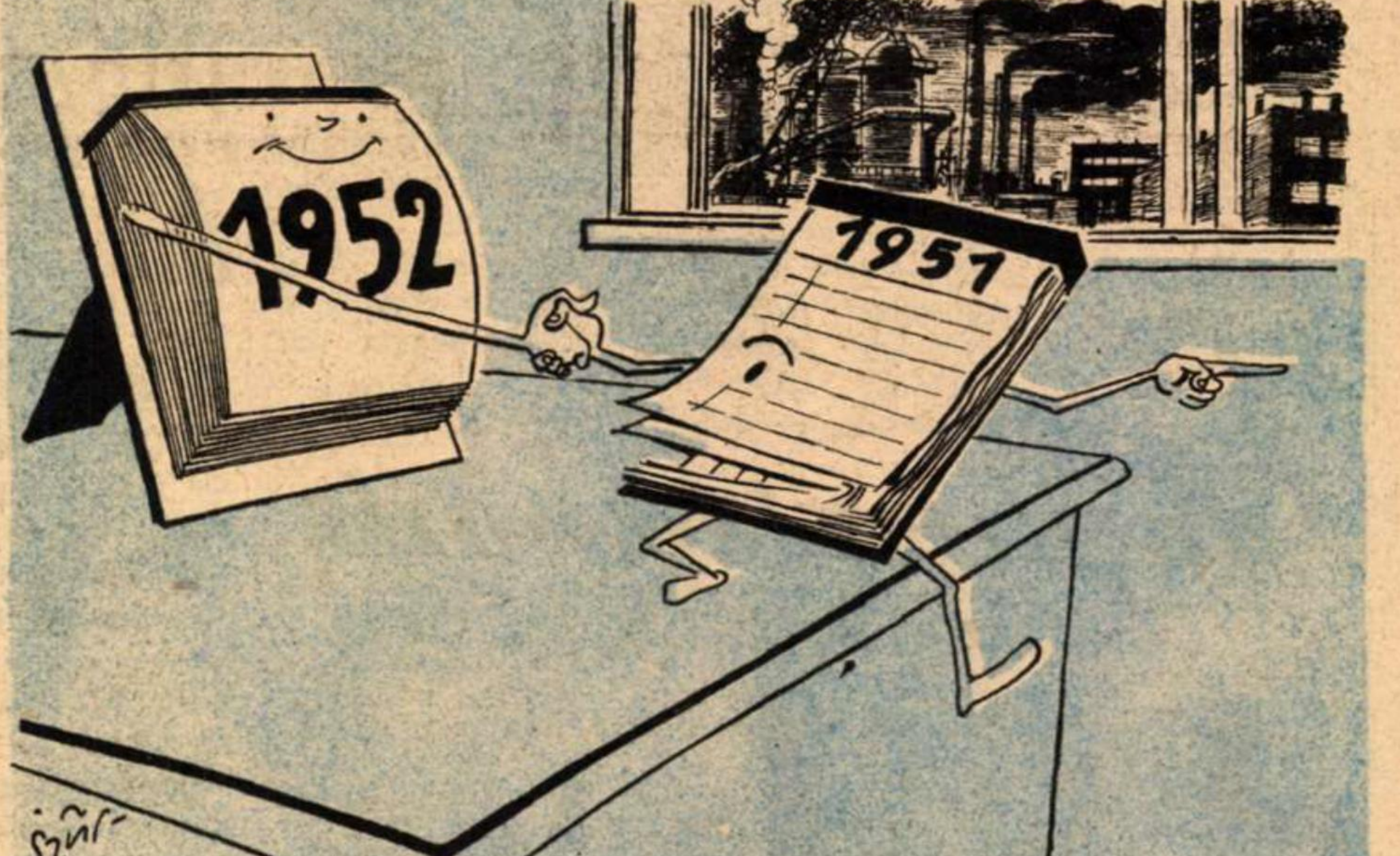

— Kollégám, rám itt már nincs szükség, most átmegyek a Rákosi Művek szerszámgyárába, hogy megtudjam, ők mikor lesznek készen a tervvel...

Őszi munkák idején

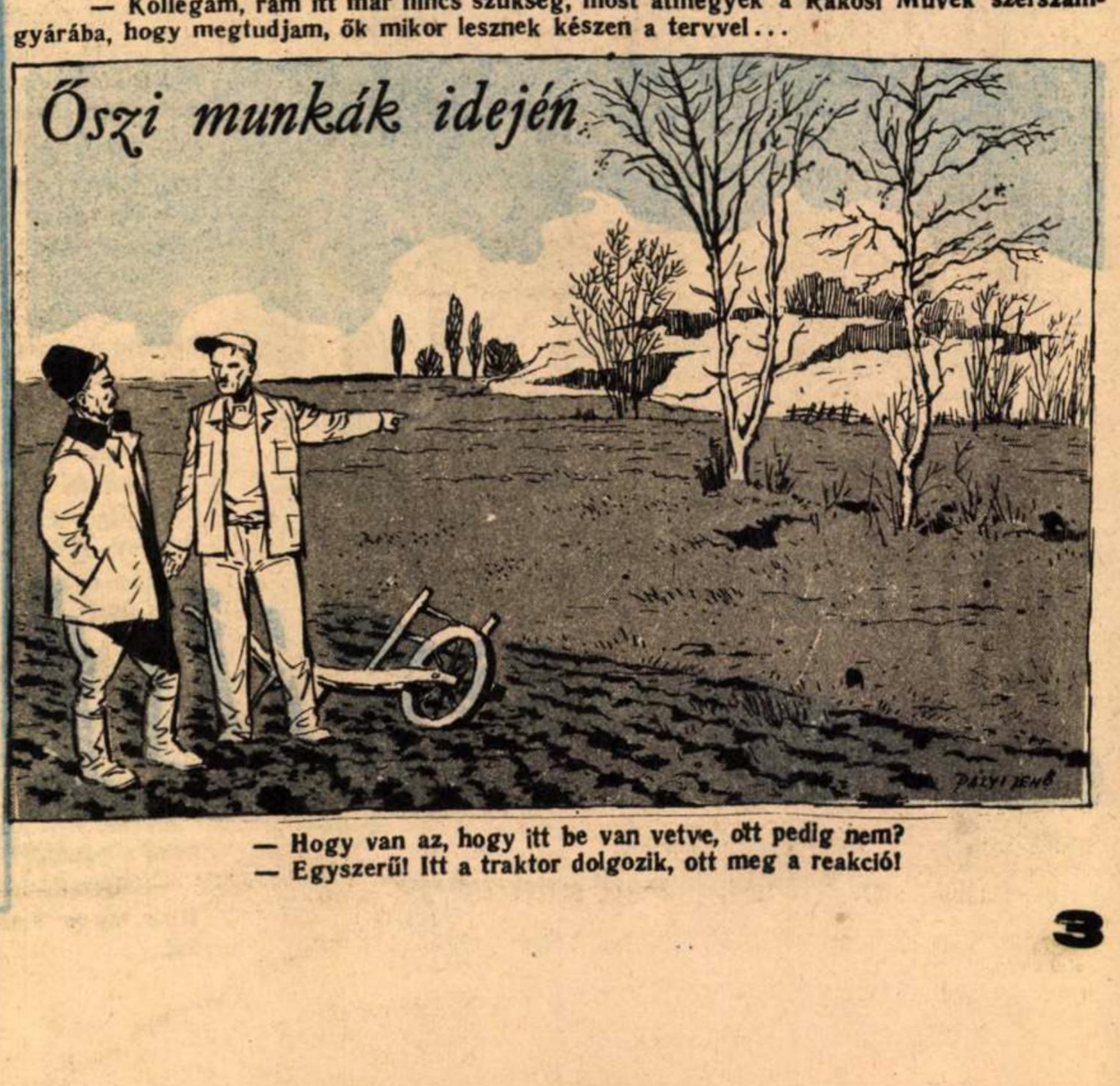

— Hogy van az, hogy itt be van vetve, ott pedig nem?
— Egyszerű! Itt a traktor dolgozik, ott meg a reakció!

Látogató Trumannál

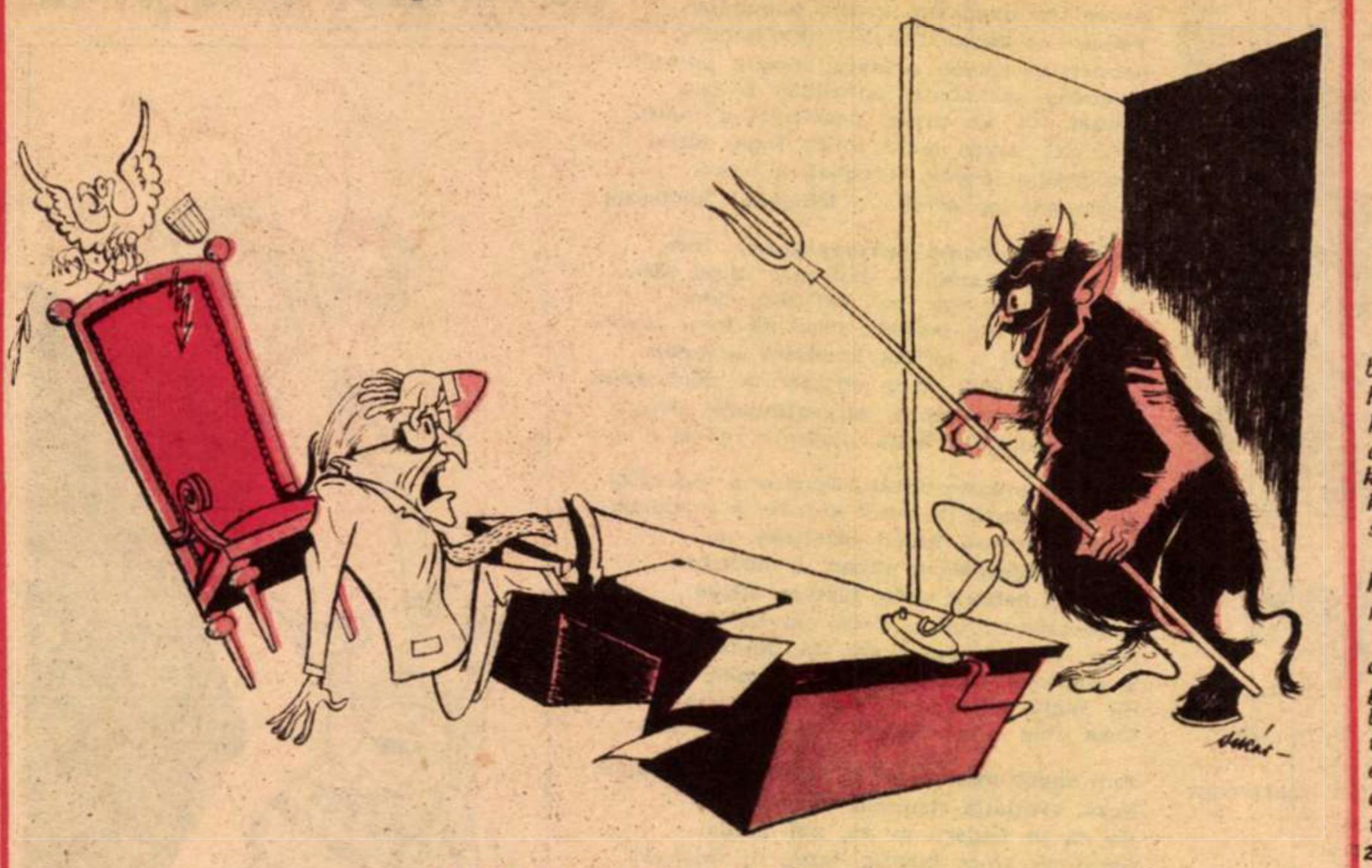

Az ördög: Eljöttem magához tanulni...

Egy bajusz metamorfózisa

Acheson bajusza

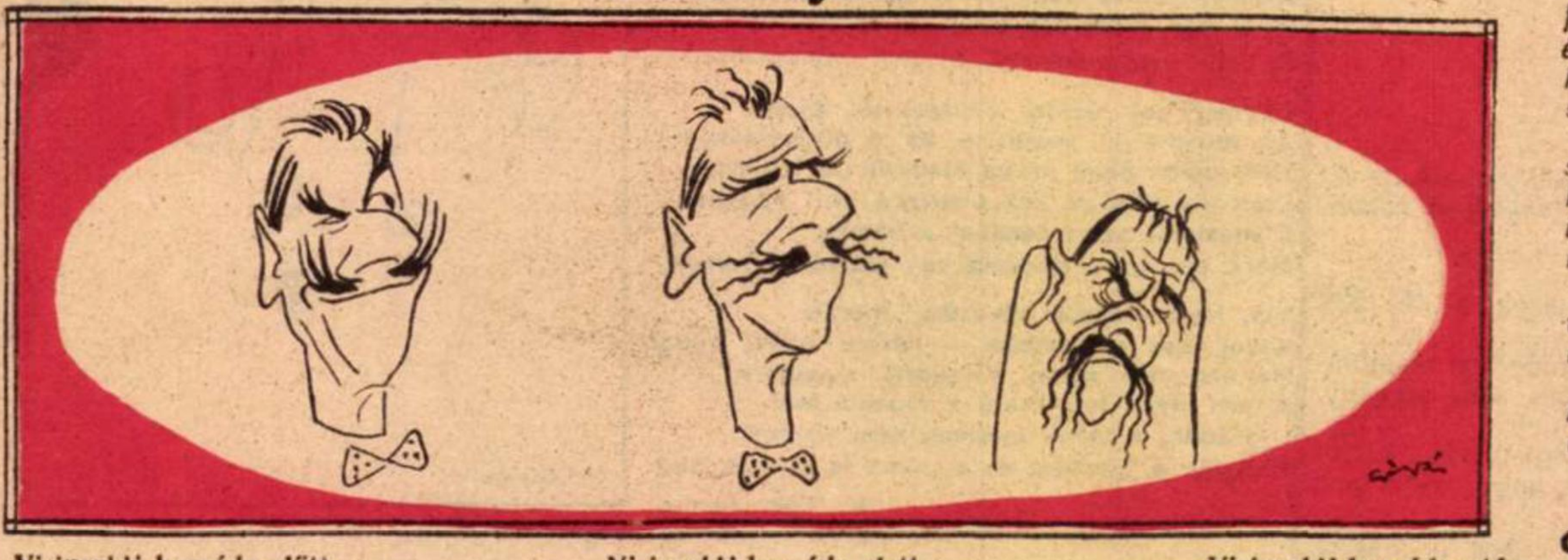

Visinszkij beszéde előtt, Visinszkij beszéde alatt, Visinszkij beszéde után.

Josephine Baker Newyorkban

Josephine Baker, a világhírű néger táncosnő bement a newyorki Stork Club éttermébe vacsorázni. Bemennie sikerült — ez is szép eredmény — vacsoráznia azonban nem, mert közölték vele, hogy négert nem szolgálnak ki.

Josephine Baker Franciaországban annakidején becsületrendet kapott ellenállási érdemeiért, Amerikában azonban egy tányér levest sem kapott.

Ez a különbség a francia és amerikai mentalitás között azonban megszűnőben van.

Ami nem azt jelenti, hogy Baker hamarosan Amerikában is kitüntetést kaphat, hanem azt, hogy hamarosan Párisban sem szolgálják ki.

A TISZTELETBELI NYILASVEZÉR

(A magyar kormány nyilatkozatban tiltakozott azért, mert az USA kormánya hatalmas összegekkel támogatja a külföldön tartózkodó nyilas terroristákat.)

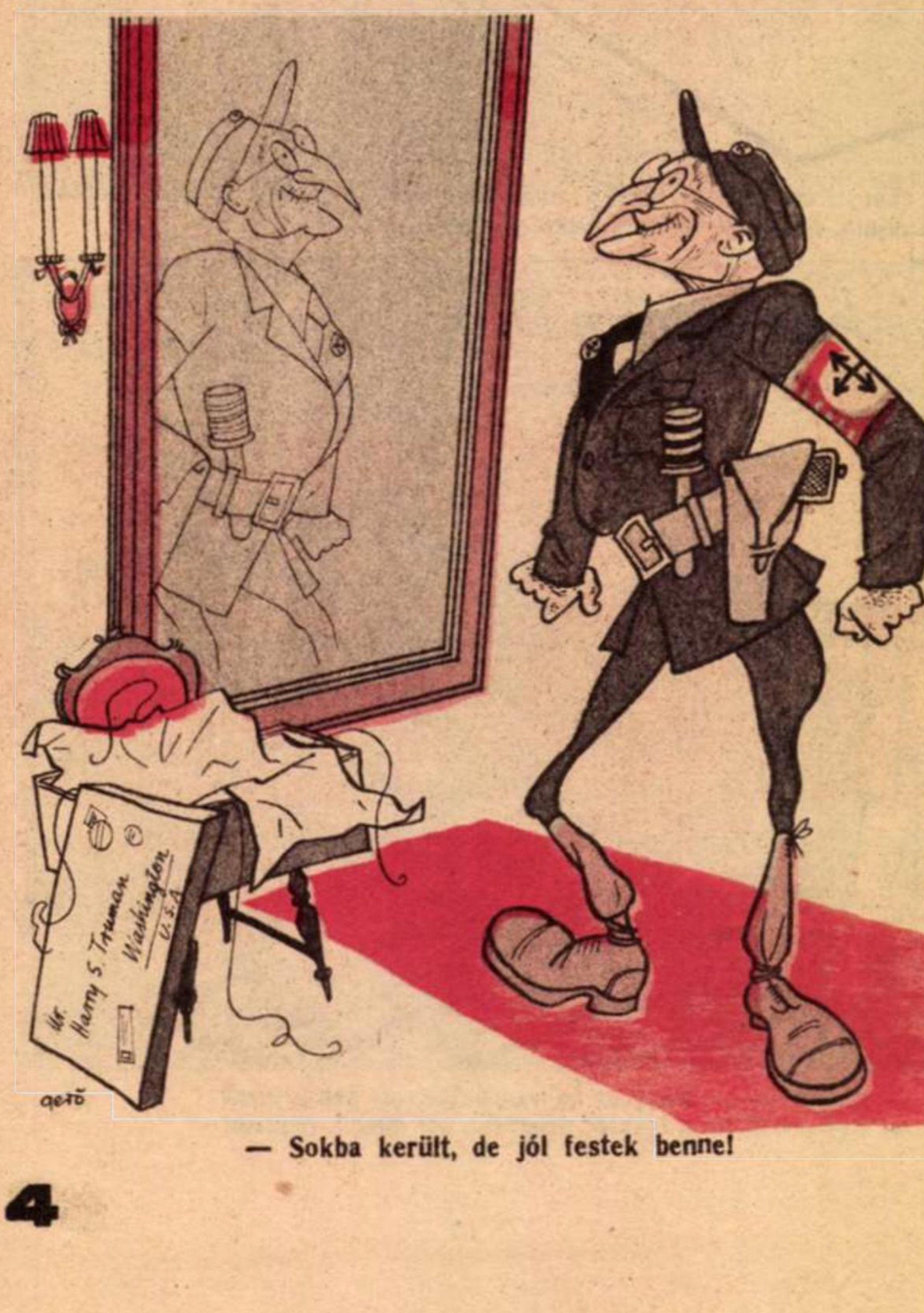

Mr. Harry S. Truman Washington U.S.A.

— Sokba került, de jól festek benne!

PIUSZ és BRADLEY

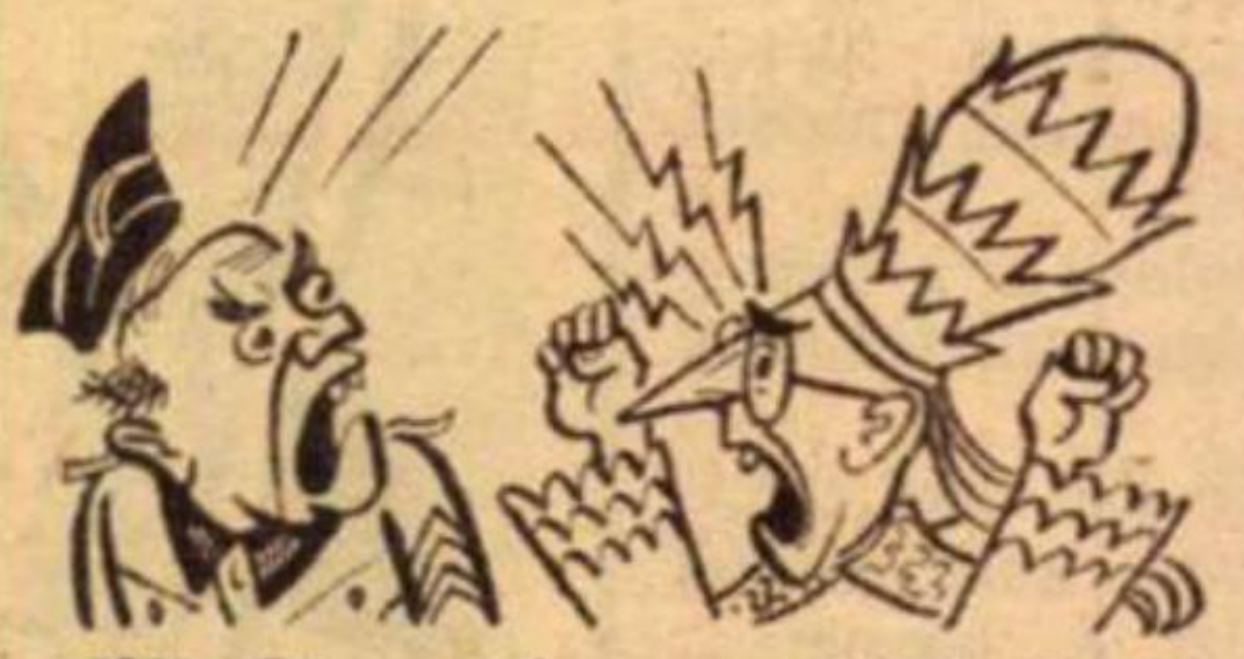

XII. Piusz pápa magánkihallgatáson fogadta Bradley tábornokot, az USA vezérkari főnökei egyesített tanácsának elnökét.

A naivabb lelkekben felmerül a kérdés, vajjon mi beszélnivalója lehetett XII. Piusznak, a lelkek főpásztorának az USA vezérkari főnökével. Lehetséges, hogy XII. Piusz a vallás egy döntő kérdésében kérte ki Bradley szaktanácsát, mert nem volt ideje zsinatot összehívni. Az is lehetséges, hogy Bradley kért stratégiai szaktanácsot a pápától, mert a westpointi katonaiskolában hiányzott annakidején arról az óráról, amelyen az átkaroló hadmozdulatokat tanulták és valaki olyantól akarta megkérdezni, aki katonai kérdésekben csalhatatlan.

Az is lehetséges viszont, hogy a háborúról beszélgettek, amelyet Bradley, aki Truman és az amerikai nagytőke katonája, kívánatosnak tart, viszont a pápa, aki a lelkek főpásztora és az evangéliumi szeretet hirdetője, még kívánatosabbnak tart. Bradley, aki ezekben a kérdésekben nyilván óvatosabb és kevésbé harcias, mint a pápa, szeretetteljes mosollyal mondta a pápának:

— Milyen harcias, szentséges atyám! Majd Truman mondja meg, hogy mikor kezdjük!

Mire a pápa ingerülten:

— Mi ez? Truman pápább akar lenni a pápánál?!

— Miért ne, szentséges atyám? Hisz ön is Trumanabb a Trumannál...

Darvas Szilárd:

A költő és a barikád

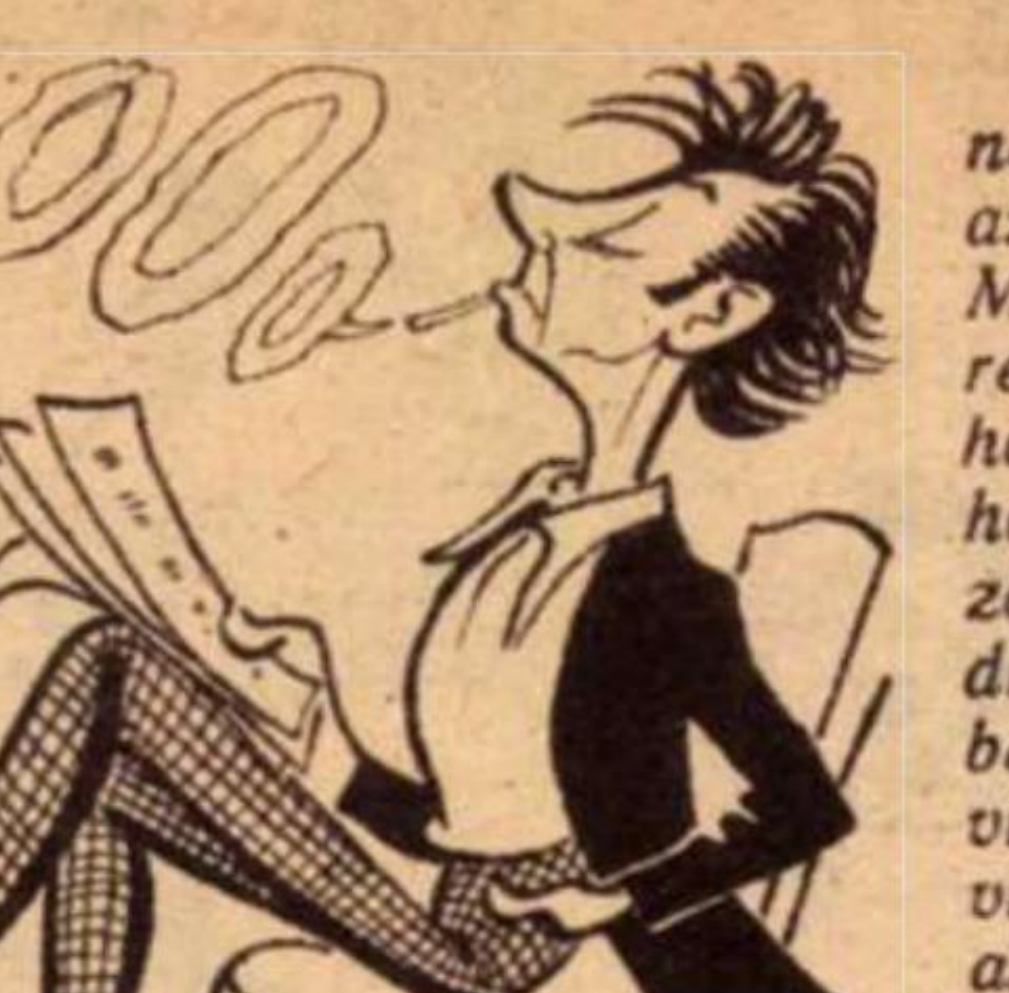

A tehetséges, ifjú költőre csak rá kellett nézni és az ember rögtön tisztában volt azzal, hogy forradalmárral áll szemben. Már külsejét is a legjobb helyekről szerezte be: bajuszát józsefattilásra nyiratta, hajzata berangeri fürtökben kunkorodott, habfehér gallérja Petőfi-módra takarta zakója csúcsát, erélyes, határozott mozdulatai pedig... szóval már megjelenésében valóságos kis mozgó kirakata volt a világtörténelem értékes forradalmi relikviáinak. Múzeum, kiállítás, vagy amit akartok.

Hát még aki a verseit olvasta vagy beszélni hallotta... Jóltáplált termete alapján az ember szinte alig hitte volna el, hogy ennek az embernek az egész élete egyetlen előkészület a hősi halálra, arra a magasztos pillanatra, amikor életét adhatja az eszméért. Elképzelhető, milyen kínosan feszengett a demokrácia nyújtotta és költőknél egykor nemigen tapasztalható kényelem korlátai közt e kimondottan halálra termett nagy egyéniség. Mondta is sokszor:

— A barikád, barátom, az igen! Mikor az embernek egész mellel ki kell állnia, amikor kiderül, hogy ki képes a legnagyobb áldozatot is meghozni a szocializmusért!

A párisi kommün idején nem emlegették annyit a barikádot, mint a költő napjainkban a rendbehozott Rákóczi-úton. Barátai már-már gyüjtést indítottak, hogy berendezzenek számára egy kis külön házibarikádot a hősiesség otthoni gyakorlása céljából. A pártszervezetben viszont az illetékes funkcionáriusok úgy gondolták, hogy forradalmi energiáinak némi kiélése céljából s hogy az akár halálra is irányuló áldozatnak némi töredékét nyujthassa, megbizzák egy tankör vezetésével. Igaz, hogy ott nem lövöldöznek, de a feladat a költő elméleti képzettsége mellett játszva lebonyolitható és amellett számára is rendkívül hasznos dolog. Elvégre, ha valaki alig várja, hogy egész mellel kiállhasson, akkor egyenesen kapóra jön a tankör, amelyet félmellel is le lehet vezetni. Minthogy pillanatnyilag nincs barikád.

A költő azonban, mikor a megtisztelő megbizást közölték vele, a leghatározottabban kijelentette, hogy a feladatot forradalmi áldozatkészségének mélyen alatta érzi.

— Nem aprózhatom el magam — mondta és mélytüzű szemeiben felvillant a minden közösségi munkától való iszony zöld fénye. — Ha én tankört vezetek, ki fogja a tömegeket mozgósítani a nagy-nagy harcra, amikor a gaz imperialistákkal való végső leszámolásra kerül a sor és én magam is ott küzdök a barikádon?

Magyarázgatták neki, hogy az oktatás a harc egyik fontos fegyvere s hogy addig is, mig a végső nagy áldozatot meghozza, hozzon valami középső kis áldozatot is. A költő azonban nem hagyta magát megingatni hősies elszántságában, vagyis hogy kibújjon bármiféle munka alól.

Ugyhogy ezidőszerint bajusz, hajfürt és gallér, minden a helyén van, a költő külseje változatlanul forradalmi, a tankör is jól járt, mert más vezeti, csak nekem vannak a poéta jövőjét illetően kételyeim.

Szeszélyes ember ez. Attól tartok, hogy ha netán egyszer a barikádra kell menni, akkor hasonló határozottsággal tankört akar vezetni majd...

A mérést tessék figyelemmel kísérni...

(Jelenet a Közértből)

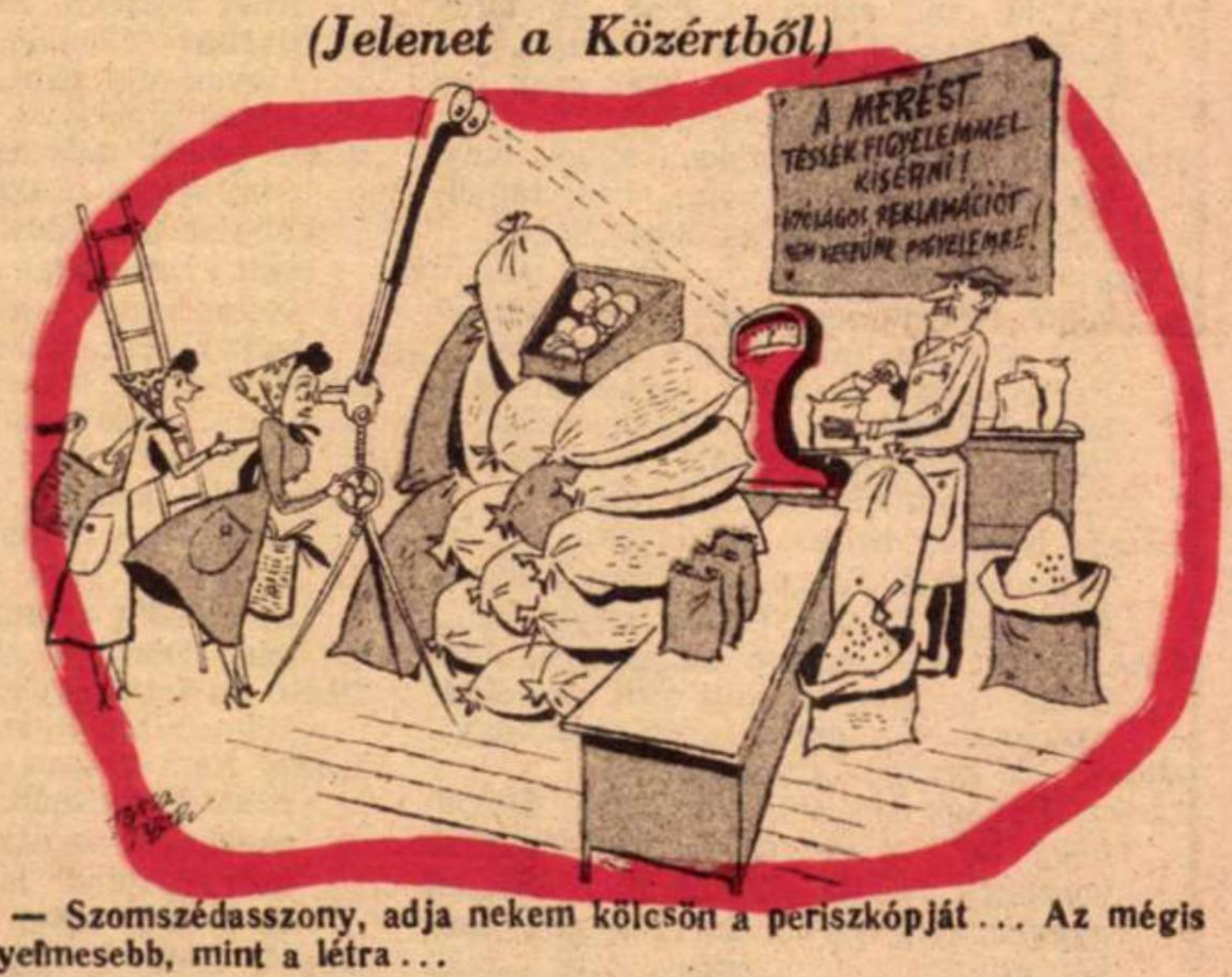

A MÉRÉST TESSÉK FIGYELEMMEL KISÉRNI! UTÓLAGOS REKLAMÁCIÓT NEM VESZÜNK FIGYELEMBE!

— Szomszédasszony, adja nekem kölcsön a periszkópját... Az mégis kényelmesebb, mint a létra...

Mit jelent norma alatt teljesíteni?

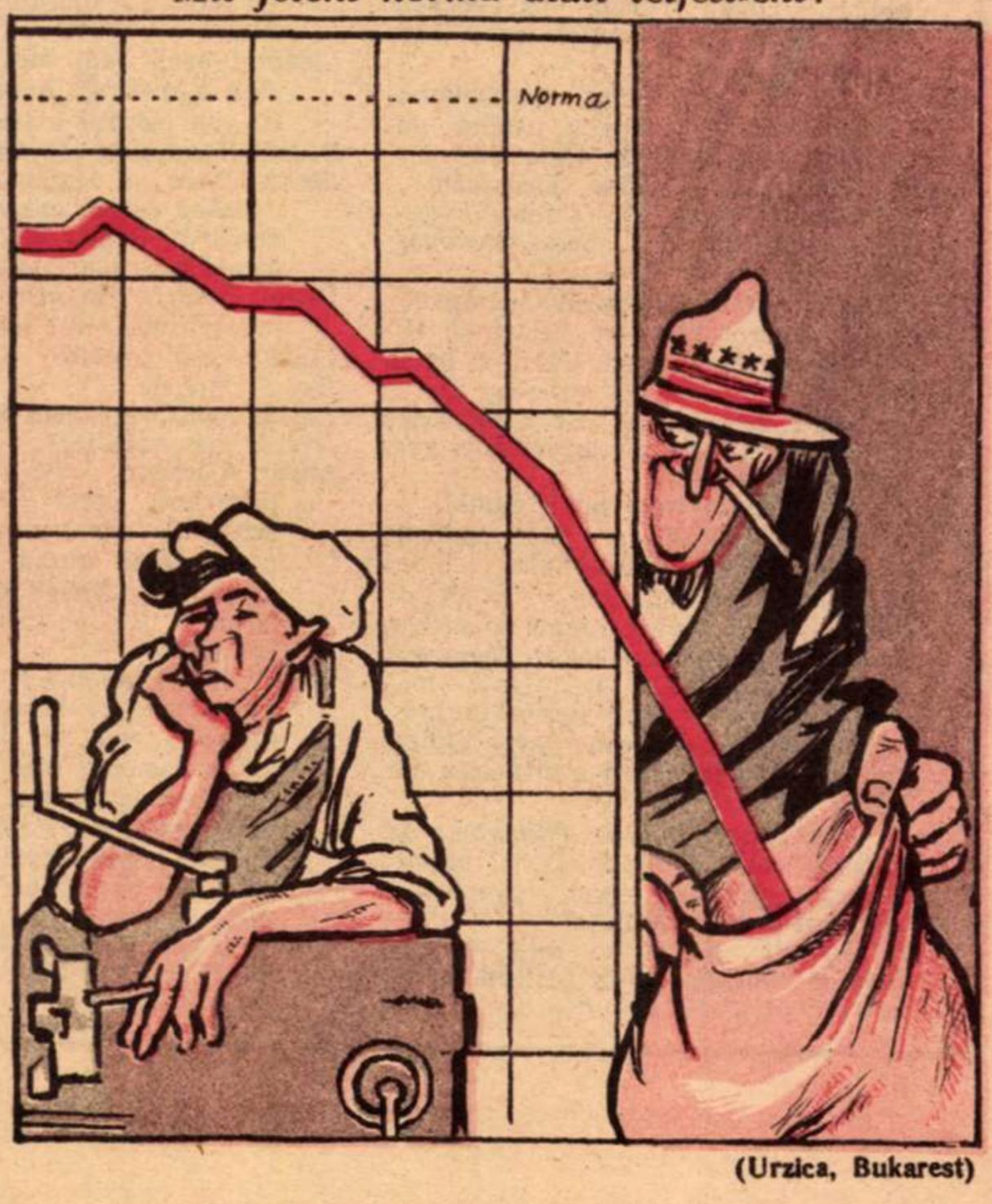

(Urzica, Bukarest)

Bevezették a vásárlók könyvét

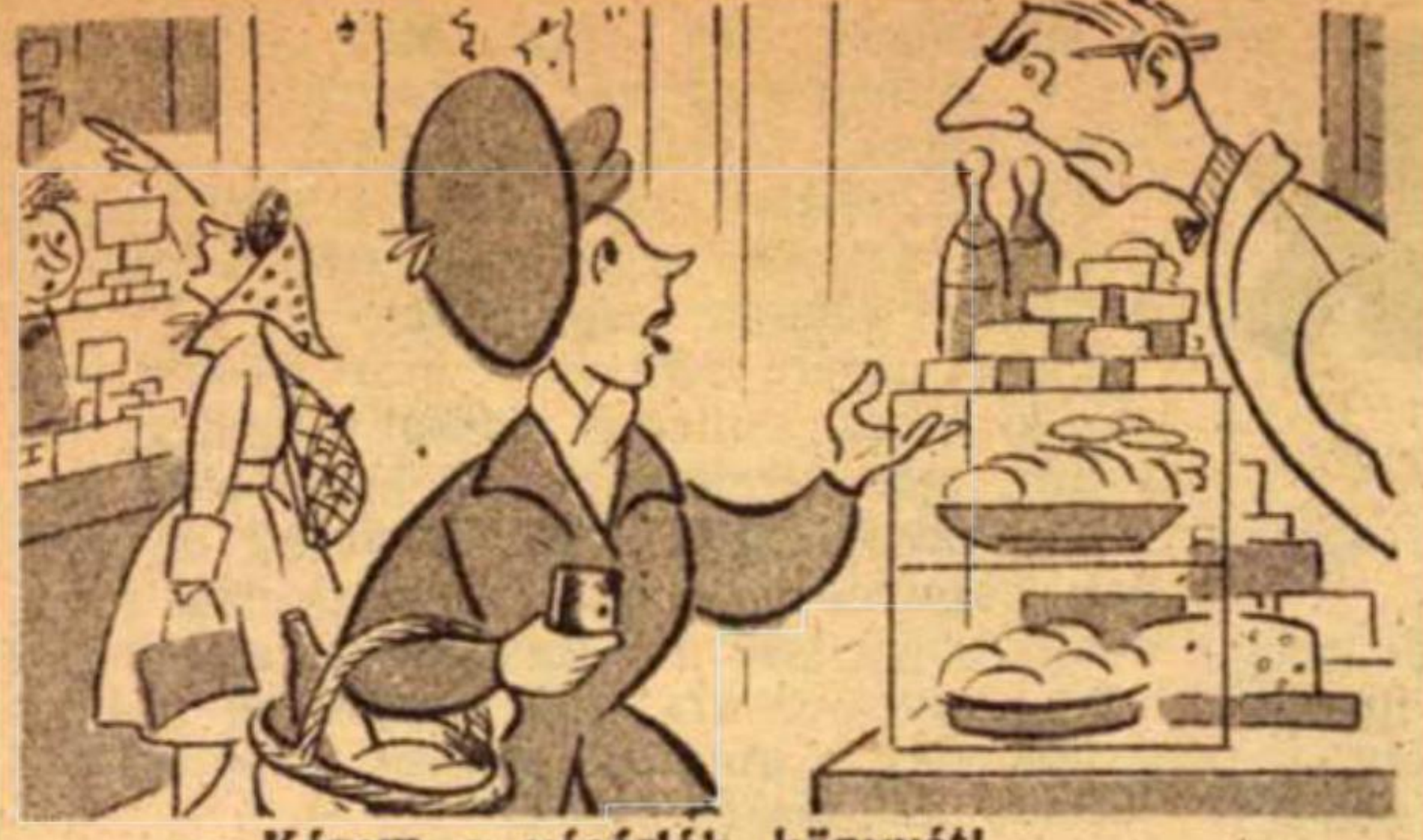

— Kérem a vásárlók könyvét!
— Pillanatnyilag nincs kéznél.
— Kár, pedig dicséretet akartam beírni.

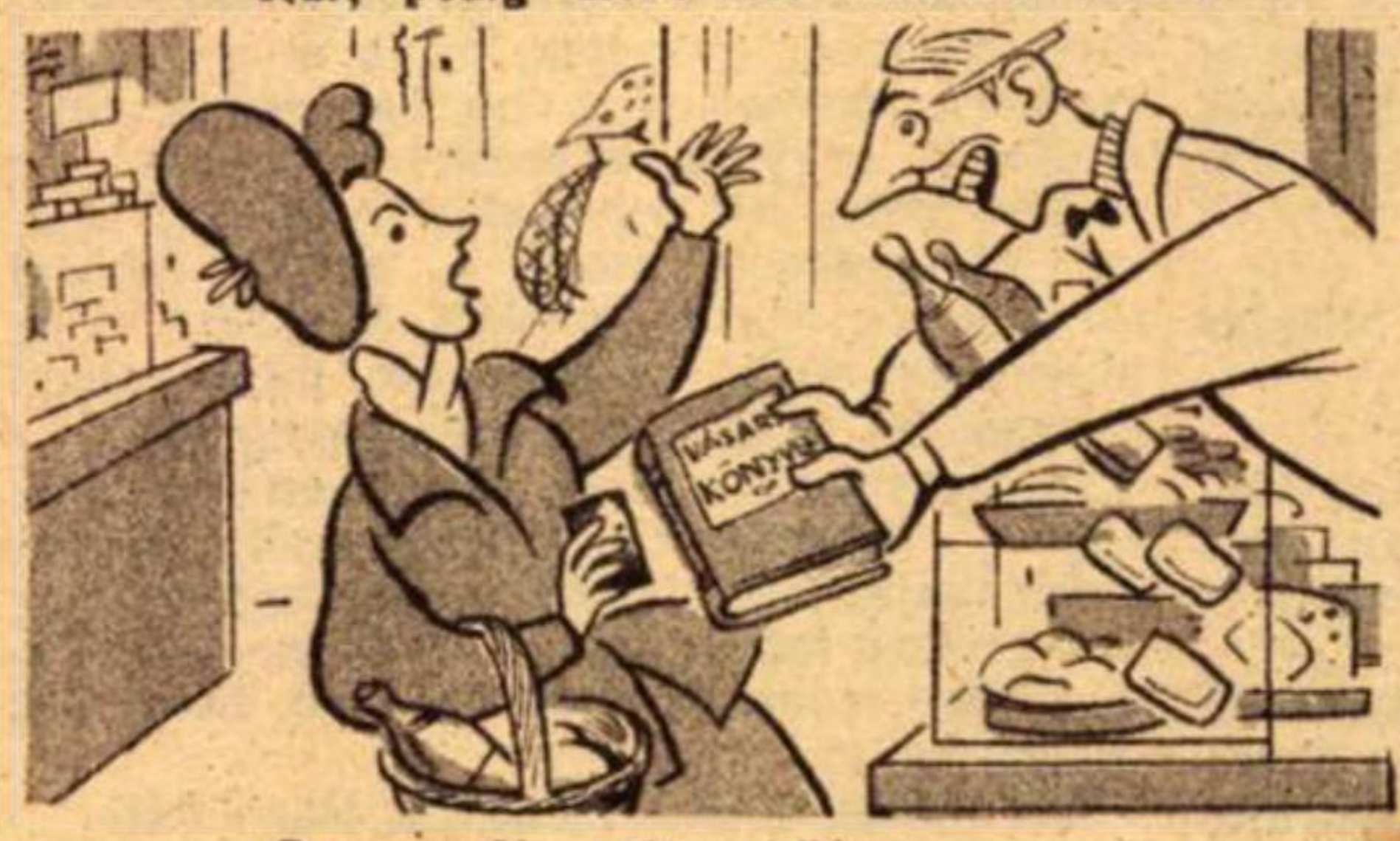

— Parancsoljon, itt a könyv.

Mi lehet az oka?

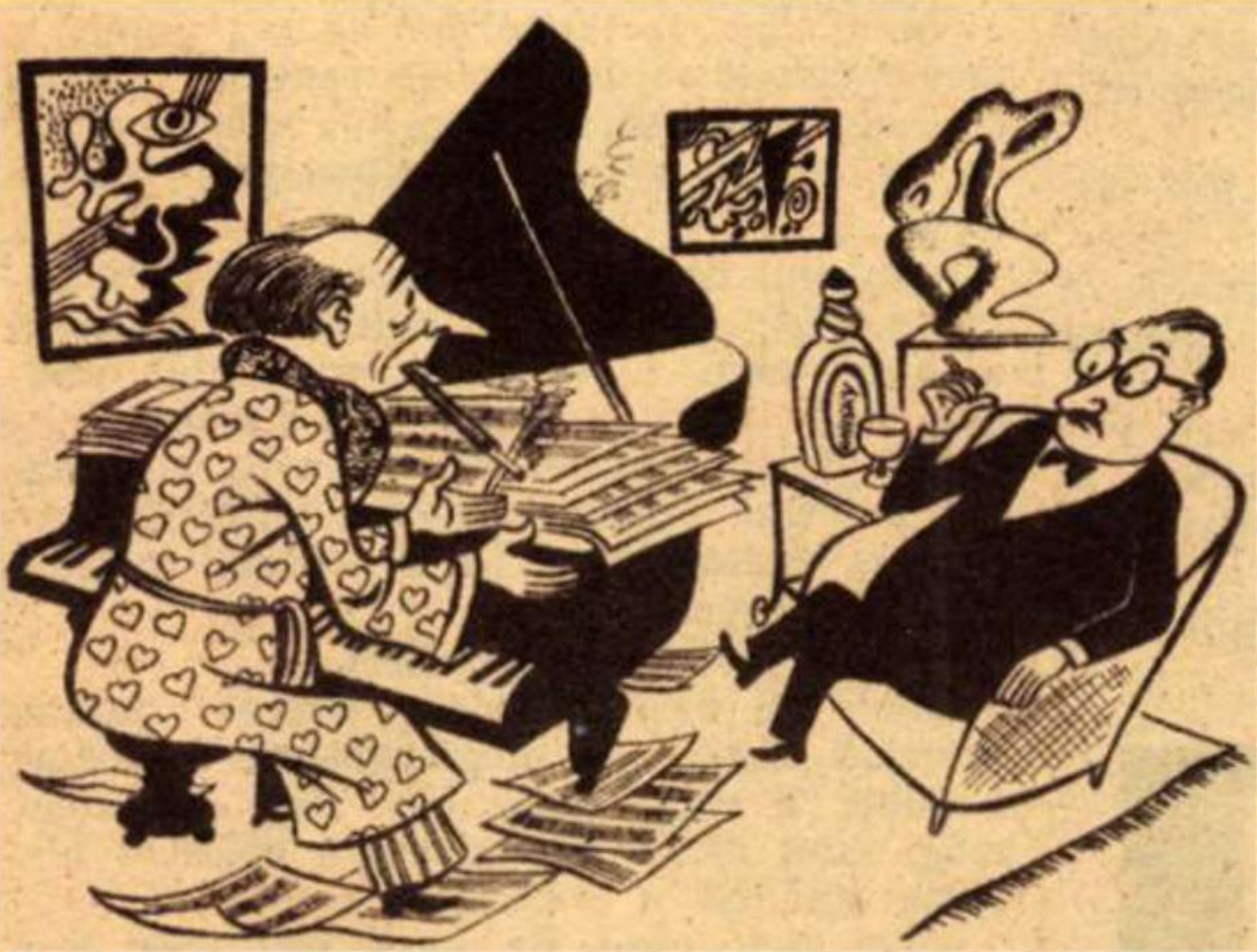

A zeneszerző: Nem értem a dolgot. Hónapok óta ülök itt a zongorám mellett és képtelen vagyok egy igazi, életteljes tömegdalt komponálni...

Lógós Lali látogatója

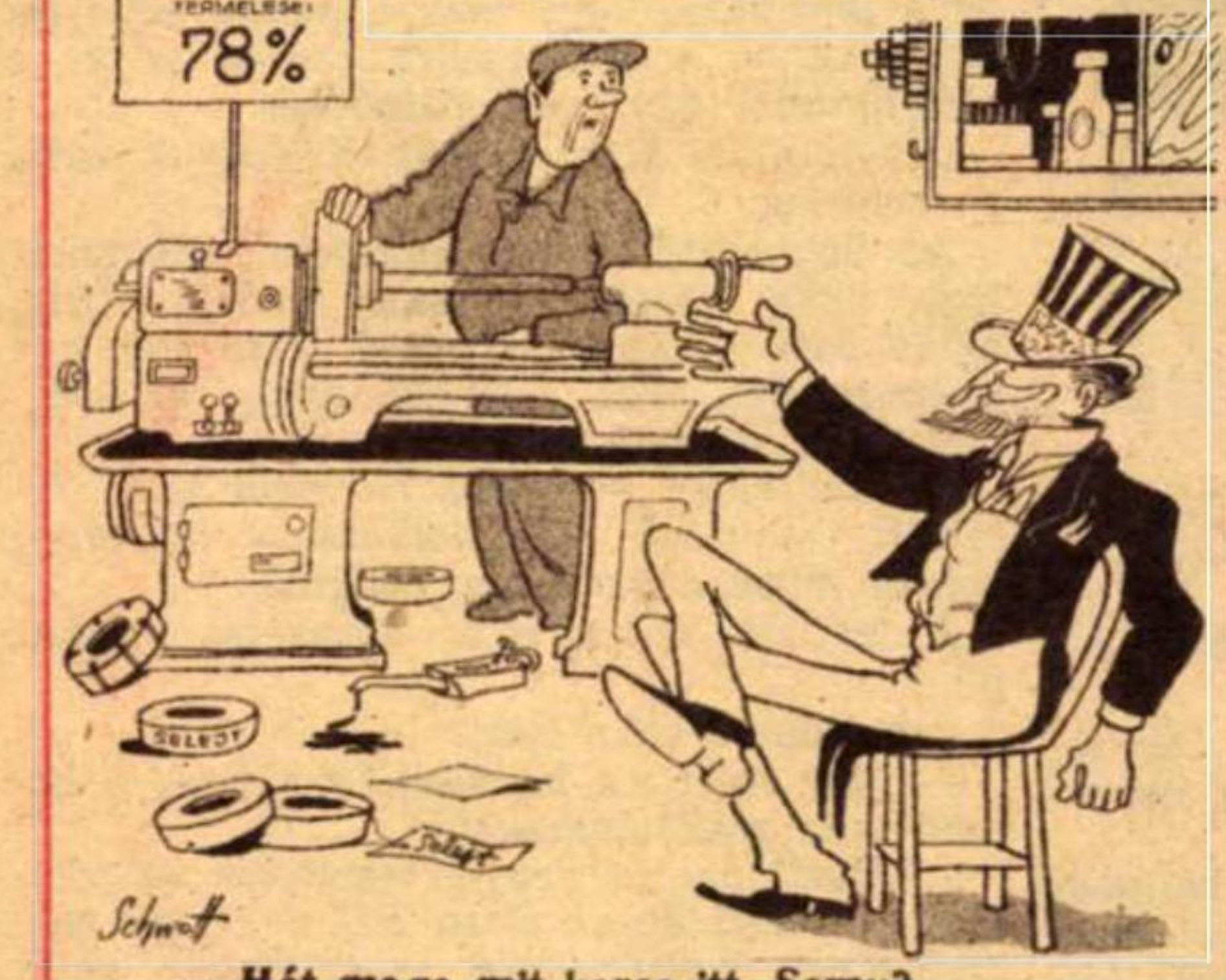

— Hát maga mit keres itt, Samu?
— Megvárom, amíg eléri a hatvan százalékot, akkor majd gratulálok . . .

Egyes üzemek között rossz a kooperáció

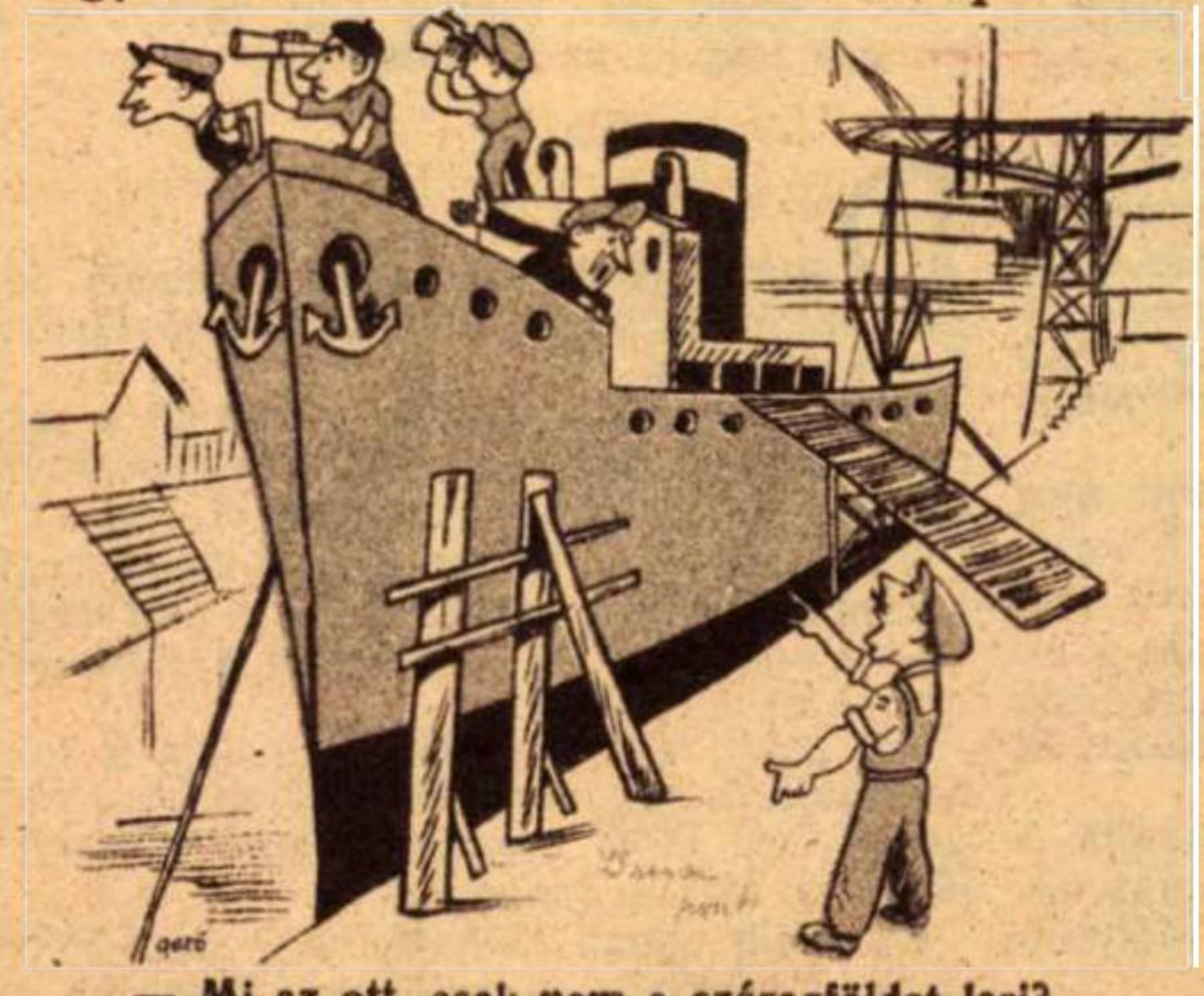

— Mi az ott, csak nem a szárazföldet lesi?
— Dehogyis, mi azt lessük, hogy mikor érkezik meg a Műszergyárból az a kis műszer, ami nélkül a kész hajót nem tudjuk elindítani . . .

SZERKESZTŐSÉGÜNK
ÚJ CÍME:
VII. LENIN KÖRÚT 9-11
TELEFON: 222-271, 221-293

Újítás TÖBB FOLYTATÁSBAN

Az Újítási Bizottság reggel 8 óra óta ült együtt és így már este félhétkor sor került a tárgysorozat 137. számú pontjára.

— Javaslat a nagyteljesítményű pneumatikus habarcsszállítógép üzemeltetésére — olvasta az elnök — egyébként a javaslat beterjesztője reggel óta kint vár.

— Kadarkuti vagyok — mondta egyszerűen, de határozottan az újító Kadarkuti és döntő jellegű találmányom a következő: a nagyteljesítményű habarcstovábbítónál három kompresszor van, egy dolgozik és kettő tartalék. Műszaki, de azért zseniális elgondolásom lényege, hogy ezentúl csak a tartalék kompresszort alkalmazzuk, miáltal a megtakarítás az eljövendő évszázadra kiszámíthatatlan, egy évre pedig — csak 153 kompresszort számítva — óránként kétezerötszázhetvenhárom forint 51 fillér, vagyis nekem jár puszta újítási díj, azonnali ezerhatszáz forint, a többi ráér postán. Számítások mellékelve. Köszönőlevelek az ország minden részéből.

A javaslatot a Bizottság nagy vita után elfogadta. Éppen ezért a következő hónapban egy új és meglepő újítás keltett kínos meglepetést az újítási értekezleten.

— Javaslat a nagyteljesítményű pneumatikus habarcsszállítógép üzemeltetésére — olvasta az elnök — egyébként az újító kint vár.

— Kadar... súgta döbbenten a Bizottság.

— ...kuti — egészítette ki szerényen, de öntudatosan az újító és rögtön a tárgyra tért. — Tudniillik a habarcstovábbító most két kompresszorral működik. Az egyik nyom, a másik tartalék. Íme azonban Kolumbusz tojása: hagyjuk el a tartalék kompresszort! ... A megtakarítás ezáltal többmilliót képez, már világviszonylatban is. Ebből mindössze ezerhatszázat készpénzben, a többi kényelmes havi részletekben.

A javaslatot a Bizottság késhegyig menő vita után elfogadta és így kellemetlen szorongást okozott a következő hónapi ülésen, amikor az elnök ismertette az aznapi 247-ik javaslatot:

— Javaslat — olvasta elcsukló hangon — a nagyteljesítményű pneumatikus habarcsszállítógép üzemeltetésére. — A tagok dacosan összenéztek, látszott rajtuk az eltökélt szándék, hogy a harmadik kompresszort nem hagyják. Az utolsó kompresszorhoz ragaszkodni fognak!

— Kadar... — rebegte az elnök meglepetten.

— ...kuti — fejezte be a lelkes újító. Javaslatom a következő: több oldalról panaszolják, hogy az egy kompresszorral működő habarcstovábbító beszárad, eldugul, megáll, kifogy, elpudvásodik. Ilyenkor kényszerű üzemszünetet kell tartani. De én játszi könnyedséggel megoldottam ezt a nehézséget, amire felhívni bátorkodom a Bizottság figyelmét. Kapcsoljunk be egy tartalék kompresszort, mire nincsen üzemszüneteltetés. A gépállások és munkaidőkiesések számításom szerint egy év alatt összesen másfél évet tesznek ki, átlagban számítva, amit a tartalékkompresszor beállítása tizenhét másodpercre szállít le öt és félévenként. Ez összesen... izé... tizenhétezer kétszázkilencvenöt... osztva négyezerhatvanhárommal... marad hét és így kérek ezerhatszázat, mint törzsújítást, a többit becsületszóra is lehet elsejéig. Cégem titka, mint ebből is kitűnik, az elvitathatatlan minőség.

A Bizottság lázas vita után, fogcsikorgatva elfogadta a javaslatot. A következő havi ülésre többen beteget jelentettek, a porigsujtott gépszakértő halaszthatatlanul vidékre utazott.

— Kadar... — sóhajtotta az elnök.

— ...kuti — közölte szigorúan, de igazságosan a szűnni nem akaró újító. — Nem fogják elhinni, de kitaláltam a teljes üzembiztonságot. Egyszerűen beállítok még egy második tartalék kompresszort, mire...

Mire jövő hónapban elölről kezdődik az egész.

Az Újító Bizottság ezúton is kéri azokat, akik hajlandók Kadarkuti elleni védőszerekkel foglalkozni, — lehet pasztilla alakjában is —, hogy újításukat sürgősen közöljék megadandó címre.

FÖLDES MIKLÓS

Sok Piroska és a farkas

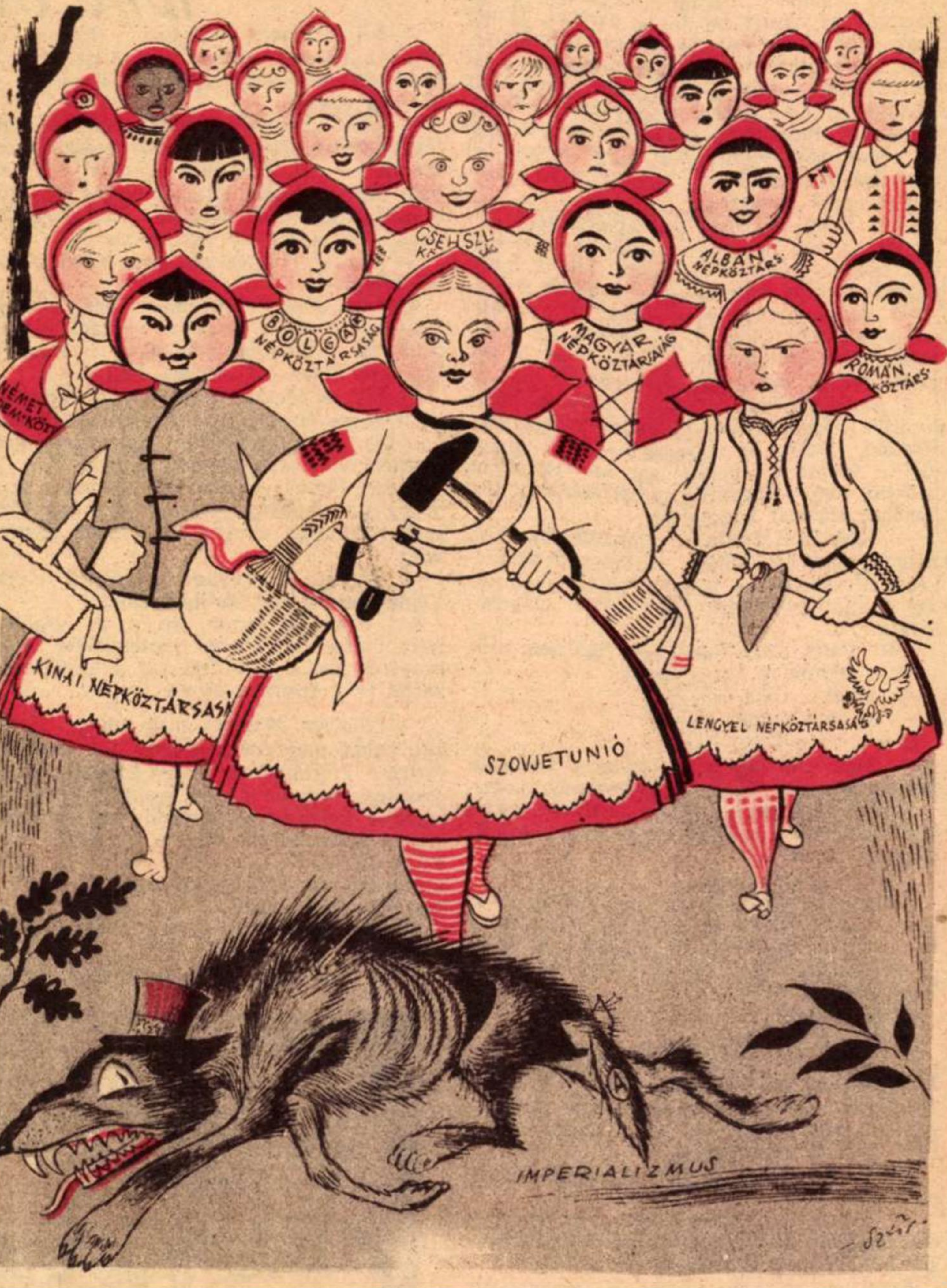

Visinszkij: A „Piroskák" olyan erősek és hatalmasak lettek, hogy felfalni már nem lehet őket, becsapni pedig még kevésbbé.

Hogyan lesz az önkritikából öntömjénezés?

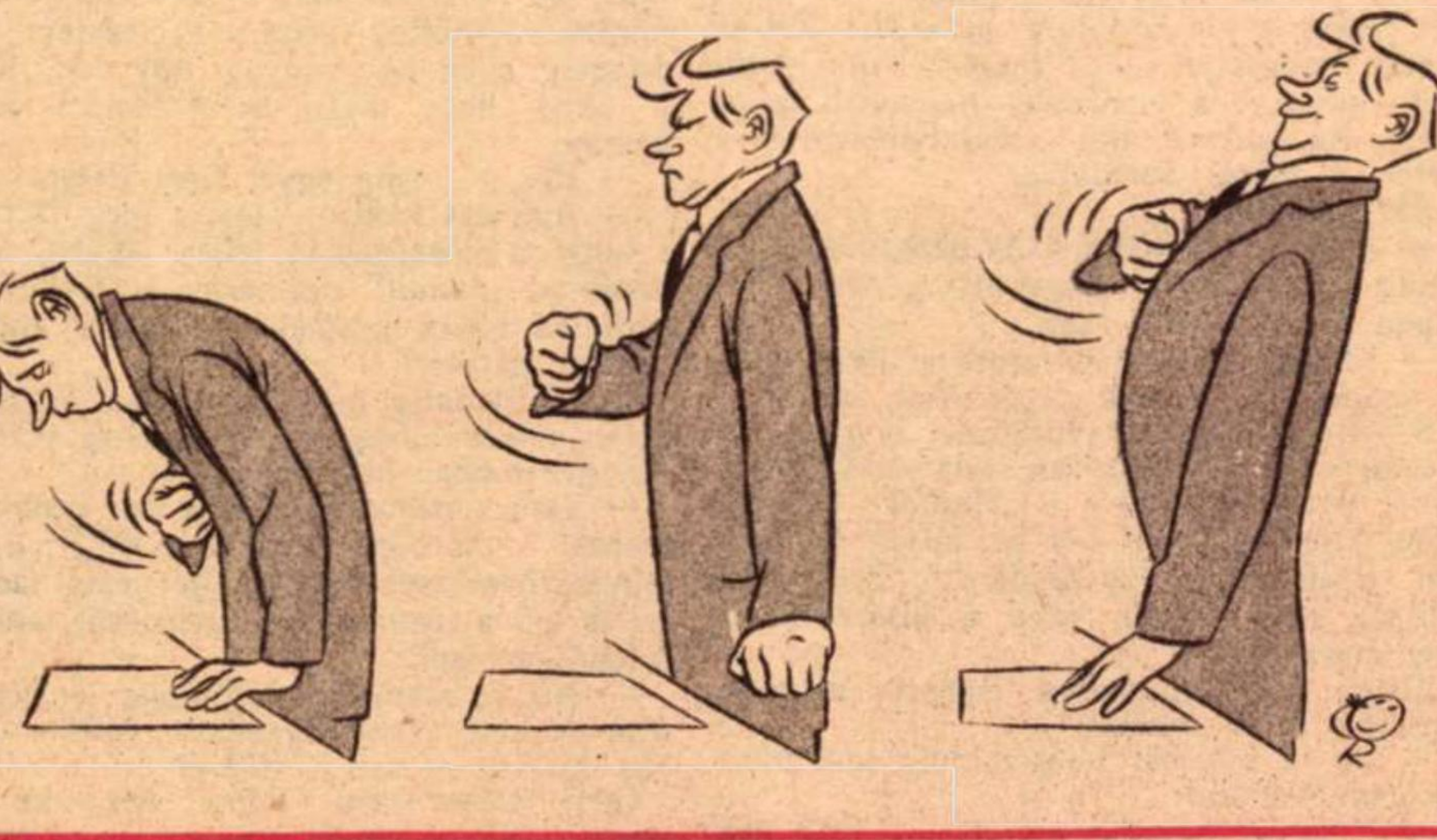

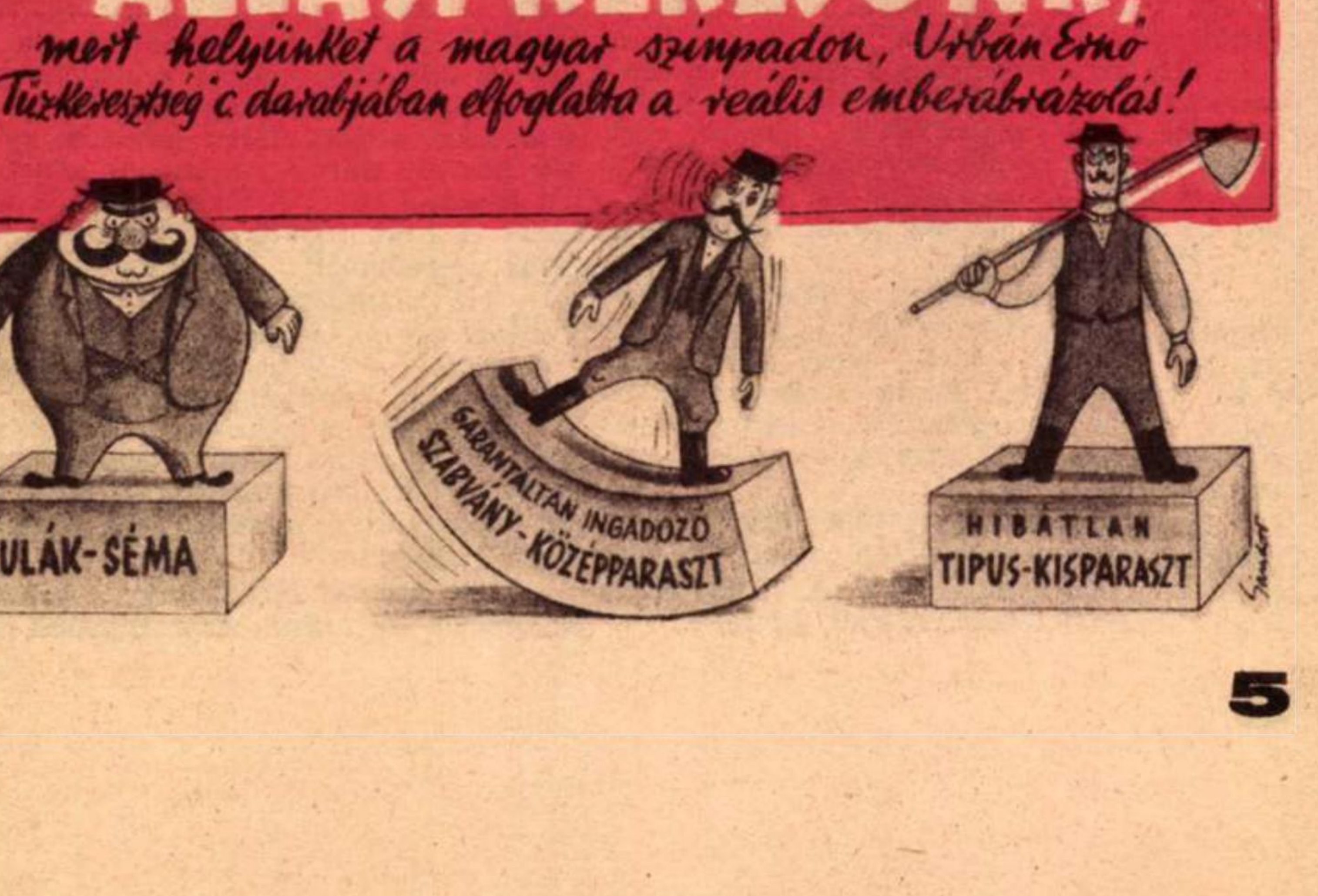
ÁLLÁST KERESÜNK,
mert helyünket a magyar színpadon, Urbán Ernő „Tűzkeresztség" c. darabjában elfoglalta a reális emberábrázolás!
KULÁK-SÉMA
GARANTÁLTAN INGADOZÓ SZABVÁNY-KÖZÉPPARASZT
HIBÁTLAN TIPUS-KISPARASZT

Szamarasok

IRTA: URBÁN ERNŐ

A párttitkár izzad, mint a tücsök. Boszszúságában a bajsza végét harapdálja. A földművesszövetkezet ügyvezetője pedig a torkát öblögeti, mert egész elrekedt már a nagy népnevelésben. S hiába! Minden hiába! A két utolsónak maradt „magángazda" az istennek se akarja beadni a derekát. Ülnek, csak üldögélnek folt hátán-folt dolmányukban, szőrehullott, tornyos kucsmájukban a fal mellett és immár a harmadik napja ejtik kétségbe a titkárt meg az ügyvezetőt. Pedig azok nem akármilyen emberek! De nem ám! A népnevelők segítségével alig három hét alatt kormányozták be a szövetkezetbe a község dolgozó parasztjait.

Gém Péter és Daru Pál kivételével!

Mert a két furcsanevű cimbora ellenállásán megtört minden igyekezet. Hiába adták egymás kezébe kilincsüket a legjobb népnevelők, hiába gyúrja őket immár a harmadik napja a titkár meg az ügyvezető, az eredmény csak egy-egy hümmentés vagy a legjobb esetben holmi tarkóvakarás.

A párttitkár már ott tart, hogy kínjában fordítva találja a szájába venni a cigarettát. Köpköd, sziszeg és mérgesen söpri el maga elől a táviratot, mellyel azt szerette volna tudatni, hogy Hagymád járási székhely termelőszövetkezeti község lett.

— Idehallgassanak! — fohászkodik neki még egyszer és utoljára. — Ha már semmiképp se akarnak a téeszbe lépni, legalább azt árulják el, miért? Mi tartja magokat vissza?

Gém Péter Daru Pálra néz. Szó nem esik, csak a tekintetek beszélgetnek.

Az kérdi a Gém Péteré:

— Nyilatkozzunk, koma?

S felel rá a Daru Pálé:

— Isten neki fakereszt. Ha ez a szabadulásunk ára, hát akkor nyilatkozzunk, koma.

Mintha vezényszóra tennék, a titkári asztal felé rukkolnak a székkel s igen nagy elszántsággal jelentik ki:

— A szamarak miatt.

A földművesszövetkezet ügyvezetője nagyot nyel. Egyszeriben leszalad a torkán a tea, mellyel rekedtségét kúrálgatta. A titkár pedig füléhez kapja a tenyerét, mert azt hiszi, nem jól hall:

— Mi miatt?

— Hát a szamarak miatt.

A titkár arra gondol hirtelenjében, hogy talán a téeszben találtatnak azok a bizonyos szamarak, akik miatt a két utolsó „magángazda" nem hajlik az okos szóra. Nevet hát egyet és azt mondja:

— De finnyásak, hallják. Elvégre szamár mindenütt akad.

— Akad-e? — pattan föl Daru Pál. — Már hogyan akadna?! Olyan szamár keresve sincs több, mint a miénk!

Azzal az ablakhoz ugrik és mintegy bizonyságot téve az utcára mutat:

— Nem akármilyen szamarak ezek. Tanult szamarak. Füttyszóra húznak, hajszra szántogatnak.

Most ne hagyj el, eszem, — mondaná a titkár, ha le nem kötözné nyelvét a mérhetetlen csodálkozás:

— Hisz ez a két jóember a *saját* szamaráról beszél!

Hát persze, hogy arról beszél. Ott áll a két játékszer-forma taliga az utcán. Két-két csacsi ropogtatja a rúd mellett a jó, kiszikkadt lucernát s bizonyára nagyokat biccegetne, ha hallaná, mit mond odabenn Gém Péter, a másik szamaras.

Azt mondja:

— Még a puli kutyánál is okosabbak ezek. Pedig a puli olyan, hogy érti a szót. Csak éppen beszélni nem tud.

— Nahát, — jön meg végre a titkár szava — magok is megérik a pénzüket, hallják.

S már éppen nekigyürkőzne, hogy a két szamarasnak jó alaposan odamondogasson, mikor nyílik az ajtó s a „Hajnal" téesz elnöke, Arendás József lép be. talpig ünneplőben. Szép szál, egyenesderekú öreg. Azt szokták rá mondani, hogy a kisszékről az eget meszelné.

Ahogy a két szamaras embert meglátja, mindjárt rájuk reccsent:

— No, ti híresek! Még mindig kurizáltattok magatoknak?

— Képzeld, Arendás elvtárs, — esik neki a titkár, — a szamaraik miatt makacskodnak. A „tanult" szamaraik miatt!

— Péter! Pál! — vonja össze szemöldökét a szigorú öreg — csakugyan, vagy csak a hecc kedvéért?

— Hecc kedvéért, hecc kedvéért, — sértődik meg Gém Péter nevében is Daru Pál. — Te is úgy beszélsz József, mintha világ életedben elnök úr lettél volna. Mintha nem is jártál volna kubikra soha.

— Hát aztán? Mi köze a kubiknak a szamárhoz?

— Az, hogy mikor kubikra jártunk, oszt éhségünkben meg álmatlanságunkban a csillagokat számláltuk, mindig azt sóhajtoztuk: hej, ha egyszer a magunk gazdája lehetnénk!

— Hát aztán?

— Aztán mikor meglett a föld, azt mondogattuk ezzel a Péterrel: hej, most már csak az iga hibádzik... Hát most itt az iga. A két szamár. Az. Eddig is elboldogultunk velük, ezután is megleszünk a segítségükkel. Nem vagyunk mink arra a téeszre rászorulva.

— Nem, ugye? — nyomja meg a szót Arendás József. — Még tán versenyeztek is velünk?... Nézd csak, nézd. A végén kisül, hogy a szamár többet ér, mint a traktor.

A két szamaras megorrol. Rosszul esik nekik a kemény beszéd. Csavargatják a fejüket, csavargatják, végül is Gém Péter azzal vág vissza:

— Csak csúfolódj, József, csak csúfolódj. Megengedem, hogy a traktor erősebb, de a szamár — (itt fölemeli a hangját) — *a szamár az finomabb* munkát végez. Eccóval: beszélhettek, amit akartok. Nem vagyunk mink arra a téeszre rászorulva.

No tessék! Hát értsen szót valaki evvel a két fafejűvel!

Arendás József most már igazán méregbe jön. Jó szúrósan megnézi hajdani kubikoscimboráit. Körbe is járja őket s csendesen, igen csendesen azt mondja nekik:

— Hát a téeszre nem is, de egyöltözet tisztességes ruhára már ugyancsak rászorultok. Úgy borul egymásra a folt a nadrágotok fenekén, mint a káposztán a levél.

Csend támad az irodán, hökkentő, szívet dobogtató némaság. A titkár Arendás József karja után kap, mintha azt akarná mondani neki:

— Vigyázz a szavadra, Arendás elvtárs. Végkép el találod vadítani őket!

Ám Arendás József ismeri az embereit. Nem hiába volt hosszú esztendőkön át egy kenyéren velük. Elhárítja hát a titkár csitító karját és a szamarasok elé toppan:

— Ellenben nézzetek meg engem. Ezt az öltő ruhát meg ezt a csizmát az osztáskor vettem. Fölruháztam a családomat is. Az asszonyt, meg mind a hat gyerekemet. A gabnáról, a kukoricáról, a hízóba tett ártányról, meg a fejőstehénről nem is beszélve... No, mit bámultok? Ti se járnátok ilyen ágrólszakadtan, ha okosabbak lennétek, mint a szamaraitok. Nohát!

A mindenségét! Ez aztán a kemény beszéd!

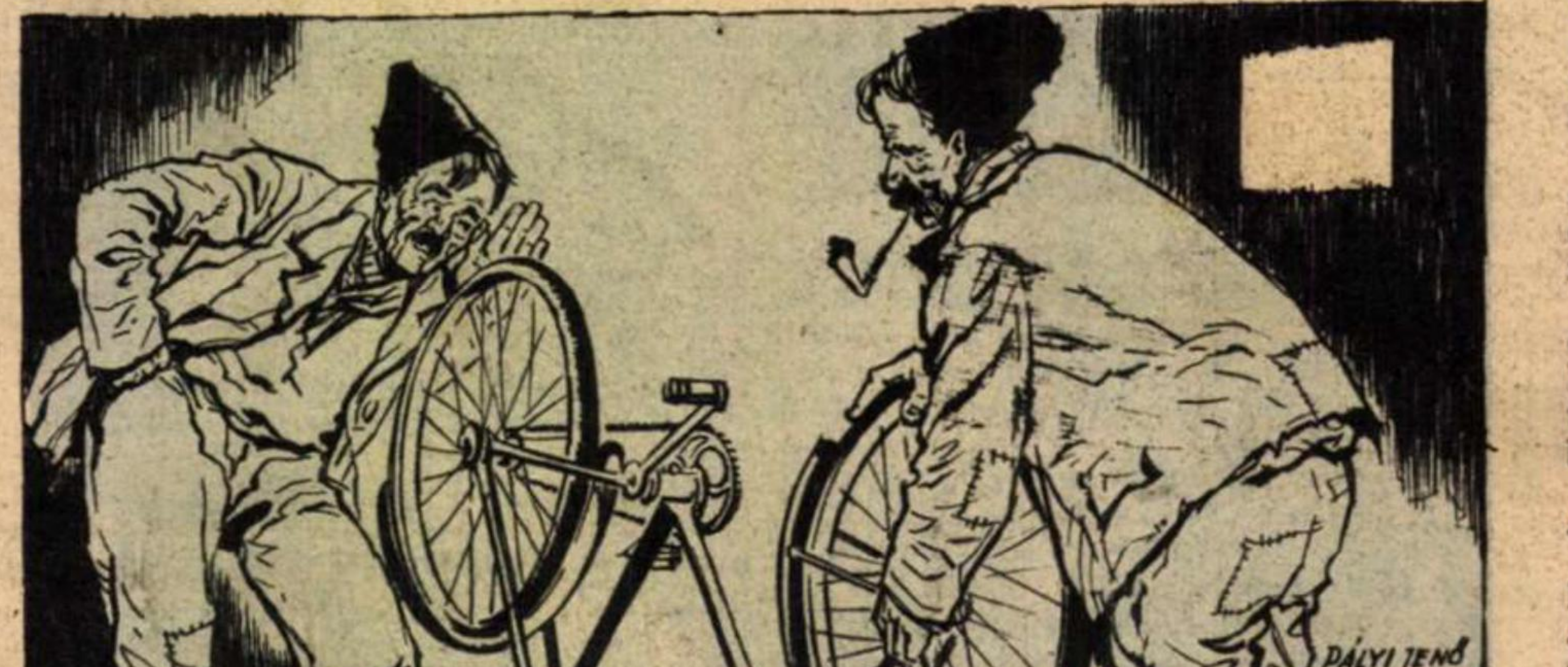

A két szamaras fölkapja a fejét, mintha bizony a hajdani kenyerespajtás visszakézből jól nyakoncserdítette volna őket. De ami igaz, az igaz. Arendás József ruhája olyan, mintha ráöntötték volna s a csizmája, hát a csizmája meg úgy ragyog, úgy veri, tükrözi a fényt, hogy akár beretválkozni lehetne benne.

— Hát, — nyög egyet Gém Péter.

— Ami azt illeti, — toldja meg Daru Pál s hogy a hozzászólás teljes legyen, a szóbanforgó „tanult" szamarak is torkuk szakadtából i-ázni kezdenek az ablak alatt.

Soha jobbkor!

Egy pillanatig még csend van az irodán, aztán mintha üveges-polc szakadt volna le, csengve robban ki a kacagás.

— Tanult szamarak! Hiába no. Tanult szamarak! — törölgeti szemét a titkár, a földművesszövetkezet ügyvezetője pedig már veszi is elő a nyomtatott cédulácskát, amely a belépéshez kell.

— No, ti szamaras szamarak, — ver a jó útra térített „magángazdák" vállára Arendás József, — hát jösztök-e?

Gém Péter Daru Pálra néz, az meg vissza s bár a képük ragyog s olyan mosolygós, mint október derekán a pogácsaalma, egy taktusra fut ki a szájukon:

— Nem!

— Nem-e? — akad föl Arendás József szeme. — Akkeserves ponciustokat! Aztán mért nem?

— Mert... — kezdi Gém Péter s közben Daru Pálra pillant, aki helybenhagyólag bicceget, — mert a Hegyközségben lakunk. Oszt ha belépünk, hát oda-vissza minden áldott nap tíz kilametert köllene gyalogolnunk.

A földművesszövetkezet ügyvezetője eddig nem sokat szólott. Talán érezte, hogy szükség lesz rá, azért tartogatta az erejét. Most hát köszörül egyet a fájós torkán, a kabátja szélét is meghúzogatja s így üti el a szamarasok aggodalmát:

— Tíz kilameter? Mi az a tíz kilameter? Vesznek egy jó biciglit s azzal megvan!

— Öhön, — bólogatnak a szamarasok. — Ha az olyan könnyen menne.

— Már mért ne mehetne? — kezd a sarkán hintázni győzelme biztos tudatában az ügyvezető. — Ha behozzák a szamarakat, mindjárt előleg üti a markuk. Nem igaz, Arendás elvtárs?

— Hát hogyne! Hát persze! — kap a szón és ocsúdik az iménti megrőkönyödéséből az elnök. — Akár mindjárt kiguberáljuk azt az előleget.

A belépési nyilatkozatok után nyúl, megnyálaz egy tömpe kis téntaceruzát s így tesz pontot a hosszúranyúlt népnevelés után:

— Csak előbb írjátok alá ezt a belépési nyilatkozatot.

Most aztán a két szamarason van az izzadás sora. Nagyokat nyelnek, a nyakukat nyujtogatják, hogy csak úgy szaladgál föl-alá az ádámcsutkájuk s mielőtt végleg elszánják magukat, Daru Pál még egyszer megkockáztatja:

— Osztán futja?

— Mi? — esik csaknem kétségbe Arendás József.

— Hát az előleg. A biciglire.

— Futja, futja. Sze' nem akármilyen szamarakról, „tanult" szamarakról van szó. Azt tartom, egy-két százas még másra is marad.

— Hát akkor, — hasal neki az asztalnak Gém Péter s úgy kanyarítja oda a nevét, mintha legalább is kincset érne az aláírása.

Daru Pál hasonlóképpen.

Hajnalban pedig a földművesszövetkezet ügyvezetője arra riad, hogy kegyetlenül verik az ablakát.

— Elvtárs! Elvtárs! Keljen már föl! Hasára süt a nap.

Az ügyvezető ásítozik. Az órát nézi. Fél öt.

— Ugyan ki békétlenkedik ilyen gyerekidőben?

Ki más, mint Gém Péter meg Daru Pál. Ott tipródnak, ott türelmetlenkednek az utcán s mikor az ügyvezető ingben-gatyában ablakot nyit, azzal támadnak neki:

— Gyerünk, elvtárs! A fele bicigli még hátra van!

— Ó, hogy az a... — nyeli el hajnali fohászkodását az ügyvezető. — Hát magok háborognak itt?

— Mink hát. Hozza már azt a kulcsot. Estig se végzünk, hallja.

Mit tehet ilyenkor az ügyvezető? Ha fohászkodva, ha a fogát csikorgatva is, de enged. S hogy közben mire gondol?

Arra, hogy bizony törököt fogott a két szamarassal, mikor pártfogásába vette őket. Minek is hozta elő azt a büdös biciglit? Minek is? Százhúsz darab áll a raktárban s ha hamarjában nem esik valami csuda, hát ez a két megátalkodott szamaras mind a százhuszat végigtapogatja.

Mert tegnap is mi történt ?

Az történt, hogy mihelyt aláírta a belépési nyilatkozatot, Gém Péter és Daru Pál mindjárt a raktárba fészkelte be magát.

Volt pedig akkor az idő délután félhárom. S éjjel tizenegykor ki tett-vett, ki mocorgott még mindig a raktárban? Ki más, mint Gém Péter és Daru Pál. Az ügyvezetőnek apró gyerekeire és kardos menyecske feleségére kellett hivatkoznia, hogy a kerékpároktól nagynehezen megváljanak.

S most tessék! A kanász se hajtott még ki, a nap is épp csak nyilazni kezd a sugaraival s a két szamaras már megint itt van.

— Eh! Mit lehet itt tenni? — legyint a kialvatlan ügyvezető. — Semmit. Hivatalos idő ide, hivatalos idő oda, az ügy érdekében ki kell nyitni a raktárt.

Ki is nyitja, a villanyt is fölkattantja s hült szájjal figyeli, hogy a két szamaras miképpen fog bele a nagy munkába. Mármint a biciglik kiválasztásába.

Nekivetkőznek, a nyűtt kucsmát a tarkójukra taszítják s Gém Péter az egyik, Daru Pál a másik oldalon fejre állít egy-egy kerékpárt, a sornak úgy jól a közepe táján.

— No, komám, — mondja Gém Péter — hát akkor lássuk, miből élünk.

Baljával megragadja az első kerék villáját, jobb tenyerét megnyálazza s nagyot csap a gumira. A kerék megperdül, villogni kezdenek a küllők s a nyeregre fordított kerékpár enyhe rezgésbe jön.

Gém Péter hátrál, állát a markába veszi s azt mondja rá, hogy hümm. Így szemre, forgásra, hibátlannak mutatja magát az első kerék. Nyolcasnak, azaz holmi ferdülésnek az abroncson, semmi nyoma. Ne is legyen, mert mit ér az a bicigli, amelyiknek nyolcas van a kerekében? Nem sokat. Mint ahogy a ló se ló, de még a szamár se szamár, ha mondjuk, hímpókos a jobb első lába.

No, de várjunk csak azzal a hibátlansággal! Ha pálinkás kenyérrel etetik, a gebe is paripának játssza meg magát.

Ennek okáért Gém Péter most bicskát vesz elő, jó nehéz, csillagos bicskát s igen gyanakodva, igen bizalmatlanul a kerék után kap.

— Bozsoki szűzmária! — sóhajt az ajtóban leskelődő ügyvezető. — Csak nem a guminak megy neki a bicskájával ez a jóember?

Nyugalom elvtárs, csak nyugalom! Hol vagyunk még a gumik, a köpeny, meg a belső tüzetes megvizsgálásától?

A bicska azért van kézben, mert íme: a küllők megkocogtatása következik. Hogy szilárdan állanak-e a helyükön, elég feszesek-e? Mert ha most, mondjuk, nincs is nyolcas a kerékben, menten lesz, ha valamelyik küllő meglazul, vagy uram bocsá', — kitörik.

Gém Péter hát egyenkint megfogja, ujjával végigpengeti, majd a bicska fokával sorra kocogtatja a küllőket. S közben fülel, félrehajtott fejjel hallgatódzik, mint valami szakmájába szerelmes zongorahangoló.

Az ügyvezető számol. Egy, kettő, három, négy... Elmegy tízig, tizenkettőig, aztán abbahagyja, mert látván látja, hogy van az első keréken küllő vagy nyolcvan is, ha ugyan nem több s inkább a másik vevő, Daru Pál felé fordul.

Mit művel, miben fáradozik Daru Pál?

Ott guggol, ott kuporog a vizsgálat alá vett bicigli mellett s ahogy a gyerekek szokták, mutatóujjával a pedált pöcögteti. Hogy könnyen fordul-e, van-e játéka neki?

Vanni van, az tagadhatatlan s a gumik is meglehetősek rajta. Minden remény megvan rá, hogy nem csúszik el rajtuk a csizmatalp, ha az ember amúgy istenigazában beléjük tapos.

Igen ám, de mi van akkor, ha lejtőre kerül a gép? Ha taposás nélkül is meglódul s megy, mint az olajozott istennyila? Világos, hogy akkor a kontrafékét használja az ember. Teljes súlyával ránehezedik, mire aztán a bicigli futása is megszelídül. Elvégre a ló is lépésre fogja, ha a zabláját hirtelen feszesre húzzák.

Lássuk tehát a kontrafékét!

Daru Pál megmarkolja a nyerget, mintha szecskát vágna, jól megforgatja a hajtókart s mikor a hátsó kerék úgy zúg, úgy zömmög, mint akácnyílás idején a méhkas, hirtelen berántja a kontrát.

Nézd csak, nézd. Ez ám a kontrafék. Egy szempillantás, vagy még annyi se kell hozzá és máris mozdulatlan az előbb még zúgó, zümmögő hátsókerék.

Ambár megálljunk csak! Jónak jó a fék, de meddig? Amíg a lánc bírja. Csakis. Mert ha a lánc laza, vagy csak a puszta sóhajtás tartja benne a szegecseket, annyit se ér a bicigli, mint egy rossz bakszekér.

Gyerünk hát azzal a lánccal! Vegyük sorba a szemeket.

Az ügyvezető megint számolni kénytelen. Egy, kettő, három... Ismét elmegy tízig, aztán csak nyögni tud, mert Daru Pál úgy szemezi ujjai közt a láncot, ahogy az öregasszonyok a rózsafűzért szokták.

— Hallják-e? — veszti el végül is a türelmét. — Csak nem bolhásszák itt végig nekem mind a százhúsz biciglit?

A tegnapi szamarasok egyszerre néznek föl.

Azt mondja Gém Péter:

— Már mért ne bolhásznánk? Csak a bolond vesz zsákbamacskát.

— Oszt' azt is vegye tekintetbe az elvtárs, — teszi hozzá Daru Pál —, hogy nem passzióból, kenyérkereső szerszámnak vesszük mink a biciglit. Nohát.

S mintha az ügyvezető ott se lenne, a legnagyobb nyugalommal hajlik vissza a gép mellé. Nem szól, de gondolni annál többet gondol. Ilyesmi jár a fejében:

— Beszélj, csak beszélj. Úgy nézem, ez a kis gép lesz itt az én masinám...

Délután ötóra tájt pedig Arendás József elnök kiabál be a földművesszövetkezet ügyvezetőjéhez

— Hallod-e? Nem láttad véletlenül a szamarasainkat? Kész az átvételi jegyzőkönyv. De mintha a föld nyelte volna el őket.

— Ott hátul! — bök az ujjával maga mögé a reményevesztett ügyvezető. — A raktárban.

— Csak nem?... — kezdené a csodálkozást Arendás József.

Ám ebben a pillanatban kivágódik a raktár ajtaja és sugárzó orcával előbb Daru Pál, aztán Gém Péter taszítja ki rajta a biciglijét. Úgy ám! *A biciglijét!*

Ez pedig onnan tudható, hogy Gém Péter ráver a kerékpár nyergére és ezt kiáltja az ügyvezető felé:

— Vagy ez, vagy vissza a szamaraimat!

S a mozdulat, ahogy a nyerget ütögeti, hajszálra ugyanaz, mint amikor jó vásár után a gazda újdonsült lova nyakát szokta lapogatni a tenyerével.

Mit lehet erre mondani?

Nem sokat, legfőljebb annyit, amennyit Arendás József kiált, mikor a tegnapi szamarasok elhajtanak mellette:

— Aztán jó-e a masina?

Mire Daru Pál kegyetlenül kihúzza magát és csak úgy foghegyről veti oda:

— *A miénk* jó, hanem a többi, ami odabent maradt...

Legyint egyet és gőgösen elkarikázik.

Gém Péter hasonlóképpen.

A 6-os villamoson

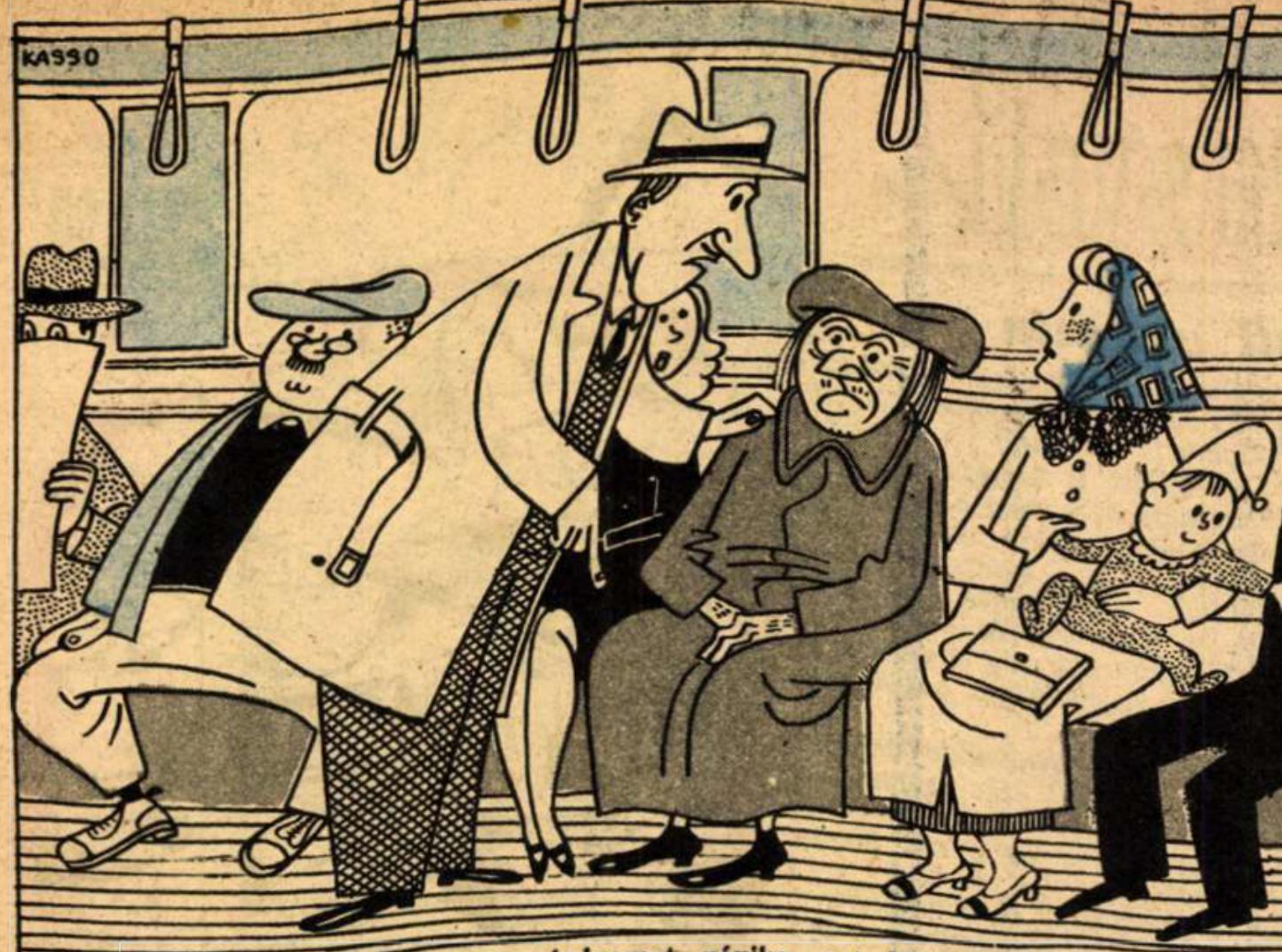

— Jaj, tessék visszaadni a helyemet nénike, azt hittem, hogy a következőnél leszállok!

MIRŐL BESZÉL A FALU?

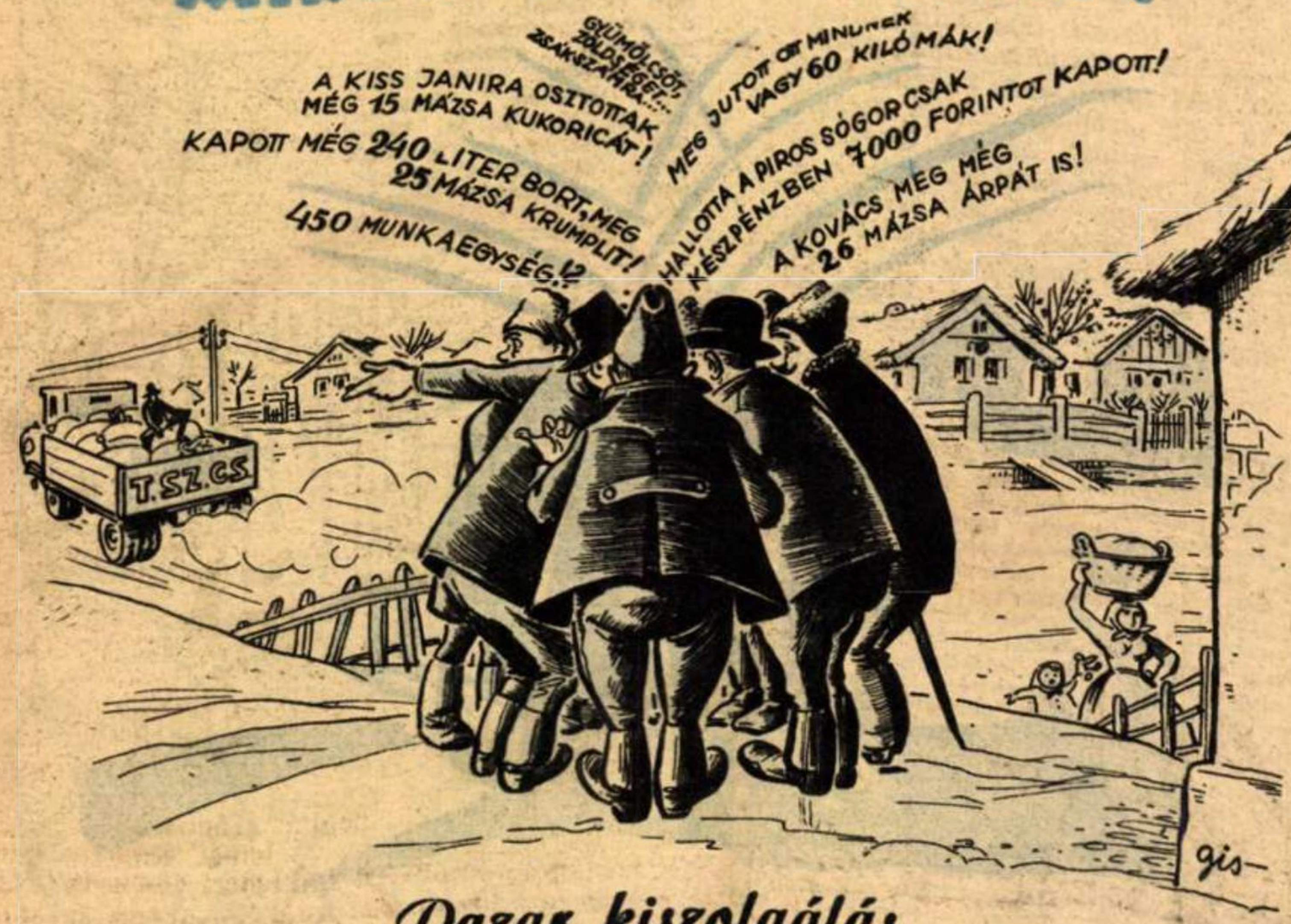
GYÜMÖLCSÖT, ZÖLDSÉGET, ZSÁKSZÁMRA...
MÉG JUTOTT OTT MINDNEK VAGY 60 KILÓ MÁK!
A KISS JANIRA OSZTOTTAK MÉG 15 MÁZSA KUKORICÁT!
KAPOTT MÉG 240 LITER BORT, MEG 25 MÁZSA KRUMPLIT!
450 MUNKAEGYSÉG!?
HALLOTTA A PIROS SÓGOR CSAK KÉSZPÉNZBEN 7000 FORINTOT KAPOTT!
A KOVÁCS MEG MÉG 26 MÁZSA ÁRPÁT IS!
T.SZ.CS.
gis-

Pazar kiszolgálás

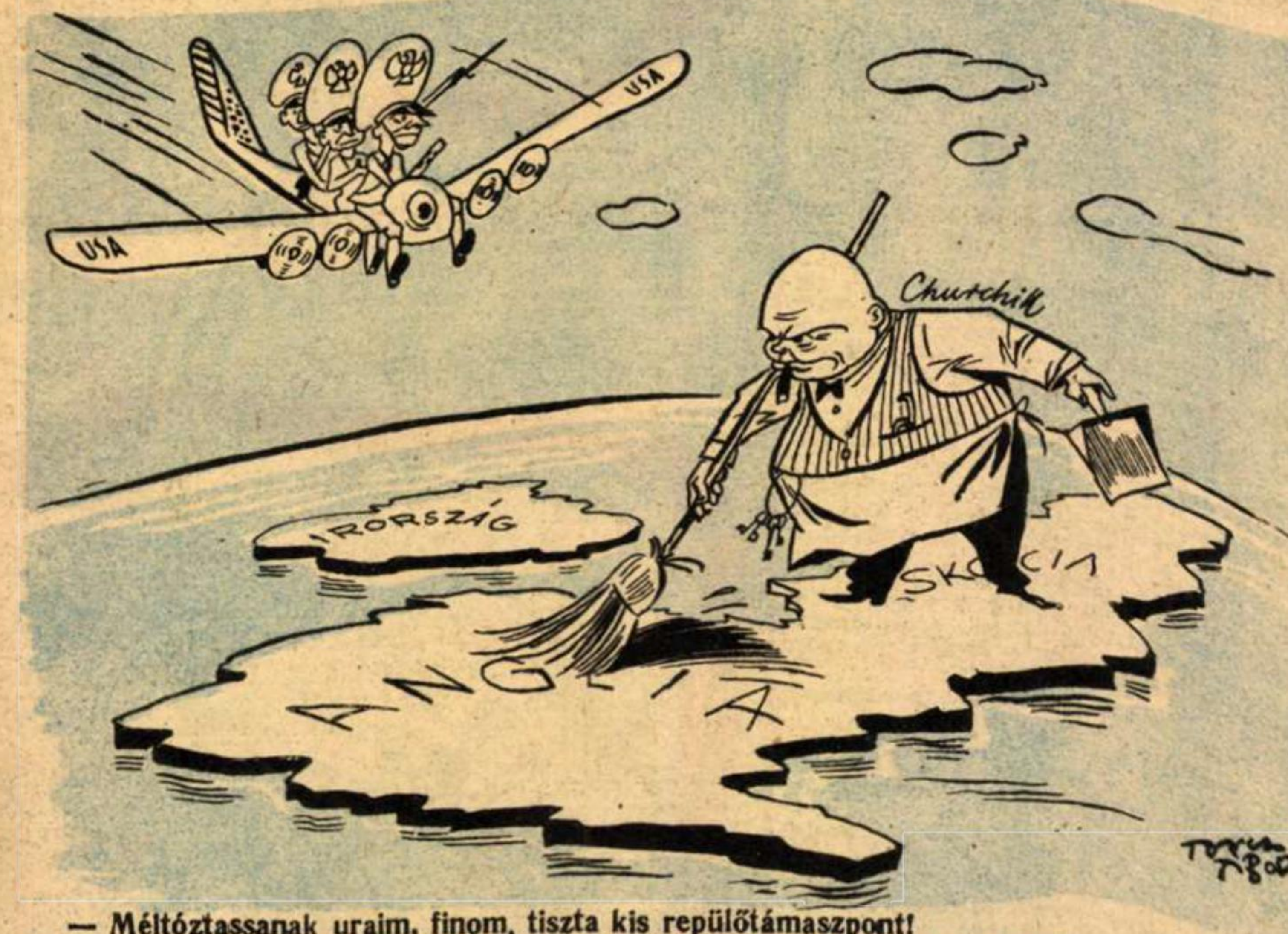

— Méltóztassanak uraim, finom, tiszta kis repülőtámaszpont!

Hangtalan Heti Híradó

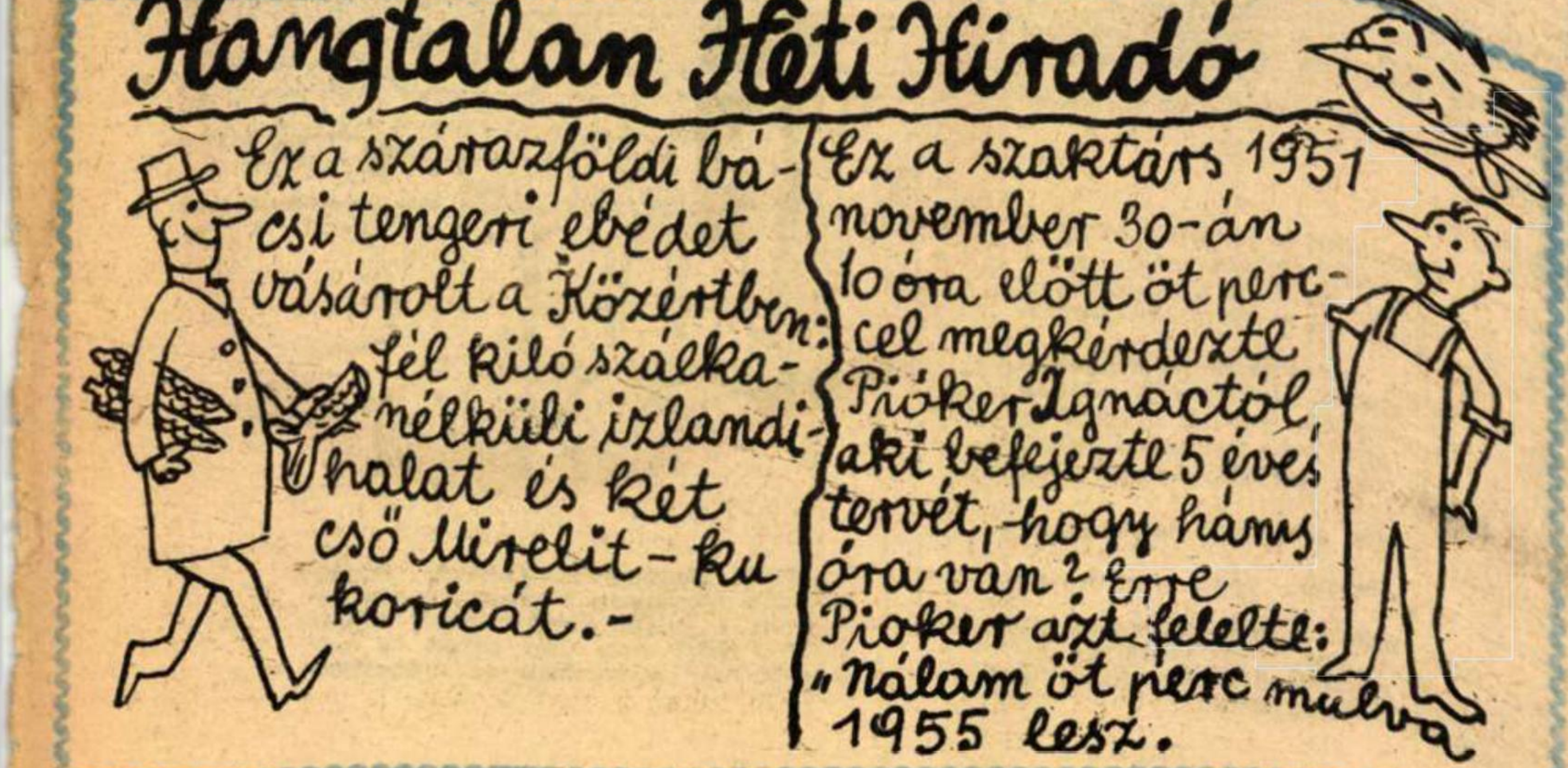

Ez a szárazföldi bácsi tengeri ebédet vásárolt a Közértben: fél kiló szálka-nélküli izlandi halat és két cső Mirelit-kukoricát.-

Ez a szaktárs 1951 november 30-án 10 óra előtt öt perccel megkérdezte Pióker Ignáctól, aki befejezte 5 éves tervét, hogy hány óra van? Erre Pióker azt felelte: „Nálam öt perc mulva 1955 lesz.

Le a bürokráciával!

Egy éve vándorló pénz

1950 december 9-én feladtak a cimemre Alsógödön 60 forintot. Ez a pénz még a mai napig sem érkezett meg hozzám. A feladóvevény bevételi száma: 85. A felvevő postaalkalmazott aláírása olvashatatlan. Az első felszólalás Alsógödön történt 1951 január 25-én 10 órakor.

Azóta sok mindent megpróbáltam, hogy pénzemhez jussak.

Megtudtam, hogy a feladó nem Kecskemétre, hanem hibásan Lakitelekre címezte számomra a pénzt. Erre kimentem Lakitelekre, ahol emlékeztek a pénzküldeményre, de nem tudták megmondani, hogy hol van. Ismét vártam egy hónapot, hogy a pénzt a megadott pontos címre kézbesítsék. Áprilisban két levelet intéztem a lakiteleki postára, de még válaszra sem méltattak. Májusban ismét személyesen jártam ott. Azt válaszolták, hogy a pénzt a szentkirályi postára irányították, mert ott lakik egy hasonló nevű ember. Irtam a szentkirályi postára, ahol úgylátszik, nem szeretnek levelezni, mert ők sem adtak választ.

Eljött a nyár és én újra elmentem a lakiteleki postára, ahol azzal vigasztaltak, hogy három éven belül talán visszafizeti a posta a pénzt. Panaszra mentem a kecskeméti főpostára, de ott sem intézték el ügyemet.

Ügy érzem, hogy csak a Ludas Matyi tud hatvan forintomhoz juttatni.

Vörös László honvéd
Kecskemét, Kerekes-u. 17.

SZÉP KIS LIFT . . .

A VI. kerület dolgozó lakossága furcsa „kitalálós" játékkal szórakozik az utóbbi hetekben, amikor ügyes-bajos dolgának intézésére felkeresi a VI. kerületi tanácsházat. A játék címe: Jár a lift, vagy nem jár a lift?

Pusztán a cím nem is rejt sok találgatási lehetőséget magában, de ezt variálni lehet a következőképen Üzemképes-e a lift és van-e liftkezelője, üzemképes-e a lift, de liftkezelő hiányában áll és végül: áll-e a lift, mert nincs az a hatalom, ami meg tudná mozdítani.

Tévedés azonban azt hinni, hogy itt megszűnik a játék. A következő találós kérdés az, hogy megáll-e azon az emeleten, ahová irányították, vagy pedig két emelet között rostokol és a következő találós kérdés, hogy meghallják-e a bentrekedtek segélykiáltásait, vagy sem.

A soronkövetkező probléma az, hogy a gépházban hallják-e meg a kiabálást és visszacsavarják a liftet, tehát hosszas küszködés és fölösleges izgalmak után visszajut mindenki a kiindulási helyére, vagy pedig létrával mentik-e ki azokat, akik netán feltételezték, hogy ez a lift is mint általában a többiek, az emberi akaratnak van alávetve.

A játék szellemes és szórakoztató, főleg azok számára, akik nem vesznek részt benne, de közvéleménykutatás során megállapítottuk, hogy a hálátlan dolgozók, házon belül és házon kívül egyaránt, valami újabb játékot szeretnének játszani.

CSATA IRÉN
VI. tanács V. B. titkárság.

Cammog a láda

November 3-án feladtam egy ládát a zalaegerszegi MÁV-nál Balatonalmádira. Én csak 12-én utaztam Almádira, abban a reményben, hogy a láda már ott lesz. Nem volt ott. Egy MÁV-dolgozó azzal vigasztalt, hogy nem is olyan nagy az eddigi késés, mert Zircről tizenkét nap alatt ért ide egy csomag, pedig a távolság csak ötven kilométer, míg az én ládámnak 150 km-es utat kell megtennie.

Úgylátszik, én rekordot javítottam, mert 16 nap alatt megérkezett a láda. Szerintem most, amikor a háromnapos kocsifordulóért folyik a verseny, nem szabadna 150 km-es úton 16 napig utazni egy küldeménynek.

Ennyi idő alatt a ládát idomítani is lehetne, úgyhogy a MÁV nélkül egyedül is eljuthatna rendeltetési helyére.

Mező István hadnagy
Zalaegerszeg.

Hat takarítónő levele

A Budapest 62. sz. postahivatal újonnan épült felvételi helyiségét kitakarítottuk. Kétszázhúsz forint munkadíjban állapodtunk meg. A pénzt a mai napig sem kaptuk meg, pedig már október 2-án esedékes volt. Számlát is küldtünk, de a pénzt még mindig várjuk.

Matlaq Mária, Mojzes Mihályné, Szakál Mária, Fonta Teréz, Gergelyné Szatmári Róza,
a 62-es postahivatal takarítónői.

Teljesíthető vagy nem teljesíthető?

Október 6-án a Váci-út 14. számú házba költöztem. A lakásban nem volt sem gáztűzhely, sem gázóra. Tekintettel arra, hogy egy csecsemőotthonnal cseréltem el régi lakásomat, soron kívül elfogadták gáztűzhelyfelszerelési rendelésemet. Azt igérték, hogy négy-öt hét mulva lesz gáztűzhelyem. Petróleumfőzőt szereztem, hogy addig is főzni tudjunk. Petróleum után néztem. Itt kezdődött el a bürokrácia működése.

Háztartási bolt. Közlik, hogy hozzak a házmegbízottól és a tömbmegbízottól igazolást. Megszereztem. XIII. kerületi tanács. Nem oda tartozik, hanem a Róbert Károly-körúti kirendeltséghez. Odamentem. Nem oda tartozik. Menjek a körzeti jegyfiókhoz. Hol van? Nézzem meg a kapu alatt. A kapu alatt nem volt kiírva, hogy hol a jegyfiók. Végre megtudtam, hogy a Pannonia-utcában van. Odamentem. Nem rájuk tartozik. Menjek a Nádor-utca 16-ba. Odamentem. Odatartozott. Megnyugtattak, hogy majd értesítenek, hogy teljesíthetik-e kérésemet vagy sem. Hivatkoztam három kis gyerekemre, akik éhesek, akiknek főzni kell. Azt mondták, ki kell nyomozni az ügyet. Másnapra rendeltek oda. Akkor végre megkaptam az utalványt. Pannonia-utca. Ott végre megkaptam a jegyet. Nyilatkozatot írtam alá, hogy amint a gázt felszerelik, a jegyeket visszaszolgáltatom.

November 6-án felszerelték a gázt. November 12-én elismervény ellenében visszaszolgáltattam a petróleumjegyet. Eddig csak a bürokrácia működött, most jön a bürokrácia túltengése. November 24-én az Országos Közellátási Jegyközponttól levelet kaptam, amelyben közölték, hogy petróleumkérésem nem teljesíthető. Tehát:

1. A XIII. ker-i tanácsnál nem tudják, hogy jegyügyemben hova kell fordulni.

2. A XIII. ker-i jegykirendeltségnél sem tudják.

3. A Jegyközpont a jegyeket kiadta és hat héttel később értesített, hogy a kérelem nem teljesíthető. (Nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal.)

4. Hat hétig tartott, amíg megállapították, hogy a kérés, amelyet teljesítettek, nem teljesíthető.

5. Miért nem akartak egy öttagú családnak, ahol gáz és tűzhely nincs, petróleumot adni?

Bérczes Géza, Váci-út 14.

Kedves Ludas Matyi!

Szeptemberben szemorvoshoz mentem, aki megállapította, hogy szemüvegre van szükségem. Receptet kaptam, amellyel nyomban az egyik Ofotért-üzletbe mentem.

A II. sz. Ofotért-üzlet elárusítója megnézte a vényt és kijelentette, hogy csak három hét mulva lesz készen a szemüveg. A megrendelésről cédulát kaptam, amelyen 16.862-es szám volt. Ez szeptember 14-én történt.

Három hét mulva udvariasan, de határozottan közölték velem, hogy kár türelmetlenkednem, mert még csak három hét telt el. Megigérték, hogy értesítenek, ha a szemüveg készen lesz. De nem értesítettek! Október végén újból érdeklődtem. Még mindig nem volt kész. November közepén már idegesen sürgettem szemüvegemet és a bürokráciát is emlegettem a boltban. Erre megigérték, hogy telefonálnak az üzembe, ahol a szemüveg készül és egy héten belül értesítést küldenek nekem. Ezt az igéretüket sem tartották be.

Ezt a levelet sietve írom, hogy mielőtt végleg elgyengülne a szemem, gyorsan közöljem veled a történteket. Bár nincs meg a szemüvegem, úgy látom, hogy itt a bürokráciával állok szemben. Lehet, hogy az Ofotért vezetői is az Ofotértnál rendeltek szemüveget és azért nem látják?

Gaál Ferenc
XII., Mályás kir.-u. 17—19.

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi november 15-i számában közli Jäger Jánosné levelét, amelyben a 29. számú jegyfiók hibáit tárja fel. Az észrevételeket az Országos Közellátási Jegyközpont kivizsgálta és megállapította, hogy a jegyfiók valóban helytelenül járt el. A szabályellenesen eljáró tisztviselőket megbüntetik.

Belkereskedelmi Minisztérium.

Az érdekeltek hozzászólnak

I.

A Ludas Matyi november 22-i számában, a „Le a bürokráciával!" rovatban érdeklődéssel olvastam a „Sok a pumpa" című közleményt. Én is olyan helyzetben voltam, mint Veszprémi Ferenc. Én azonban megoldottam a tömlőnélküli pumpa problémáját. Újításomat közlöm a Ludas Matyival. Elgondolásom szerint a pumpa lyukas végére félcentiméteres csövet forrasztottam, ebbe gumit tettem és ezt a kerékpáron lévő kis csőre illesztettem. Így is tökéletesen nyomja a levegőt, nincs szükség tömlőre. Úgy gondolom, hogy ezt mindenki utánozhatja.

Kálmán Józsefné
Szolnok, Jázmin-u. 7.

II.

A Ludas Matyi 47. számában közöltük, hogy a Jegyzetsokszorosító Vállalat nem szállította le az Agrártudományi Egyetem állatorvosi kara I. évfolyama hallgatóinak a jegyzeteket. A panaszt a főiskolában hallottuk. A panasz és a megjelenés időpontja között a jegyzetek megérkeztek az állatorvosi karra, de elmulasztották figyelmeztetni a Ludas Matyit, hogy az ügy már tárgytalan.

Ludas Matyi a KELETI POSTAHIVATALban

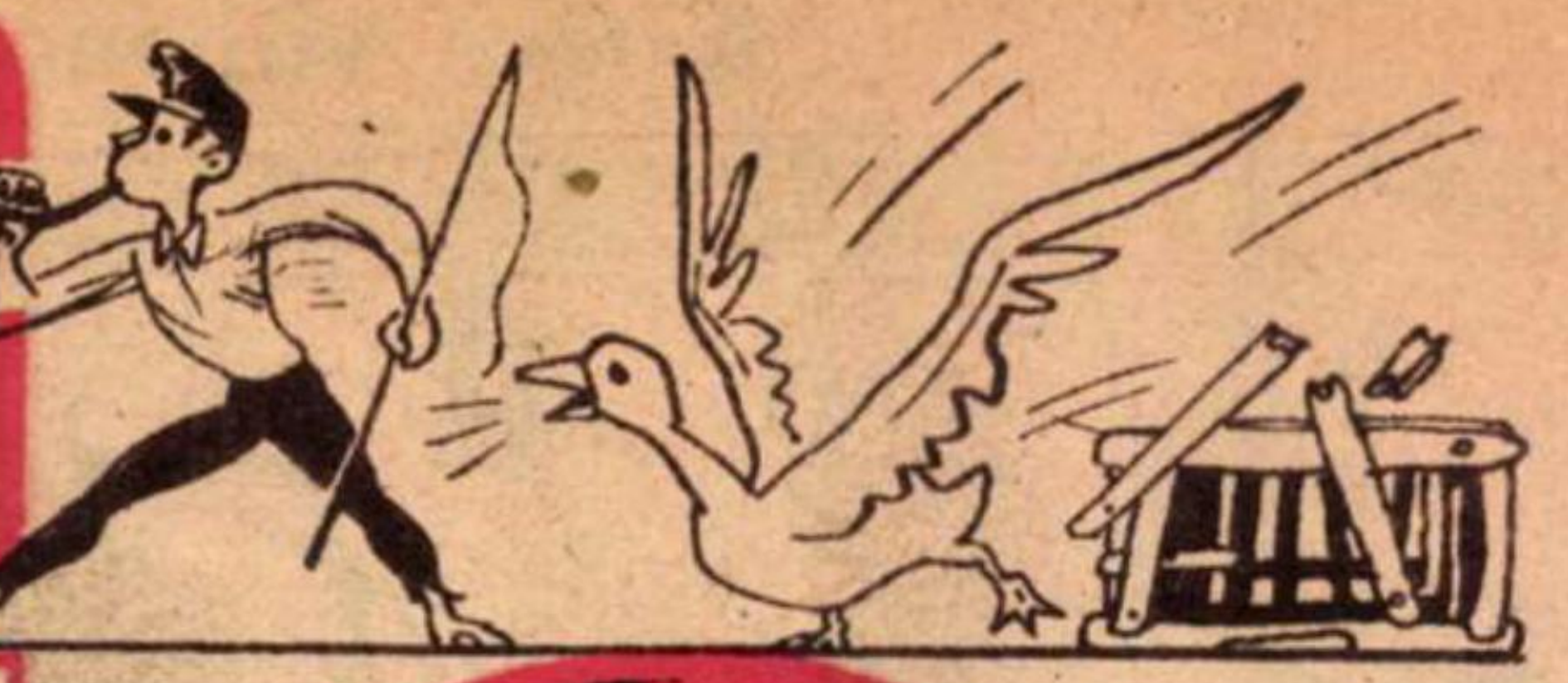

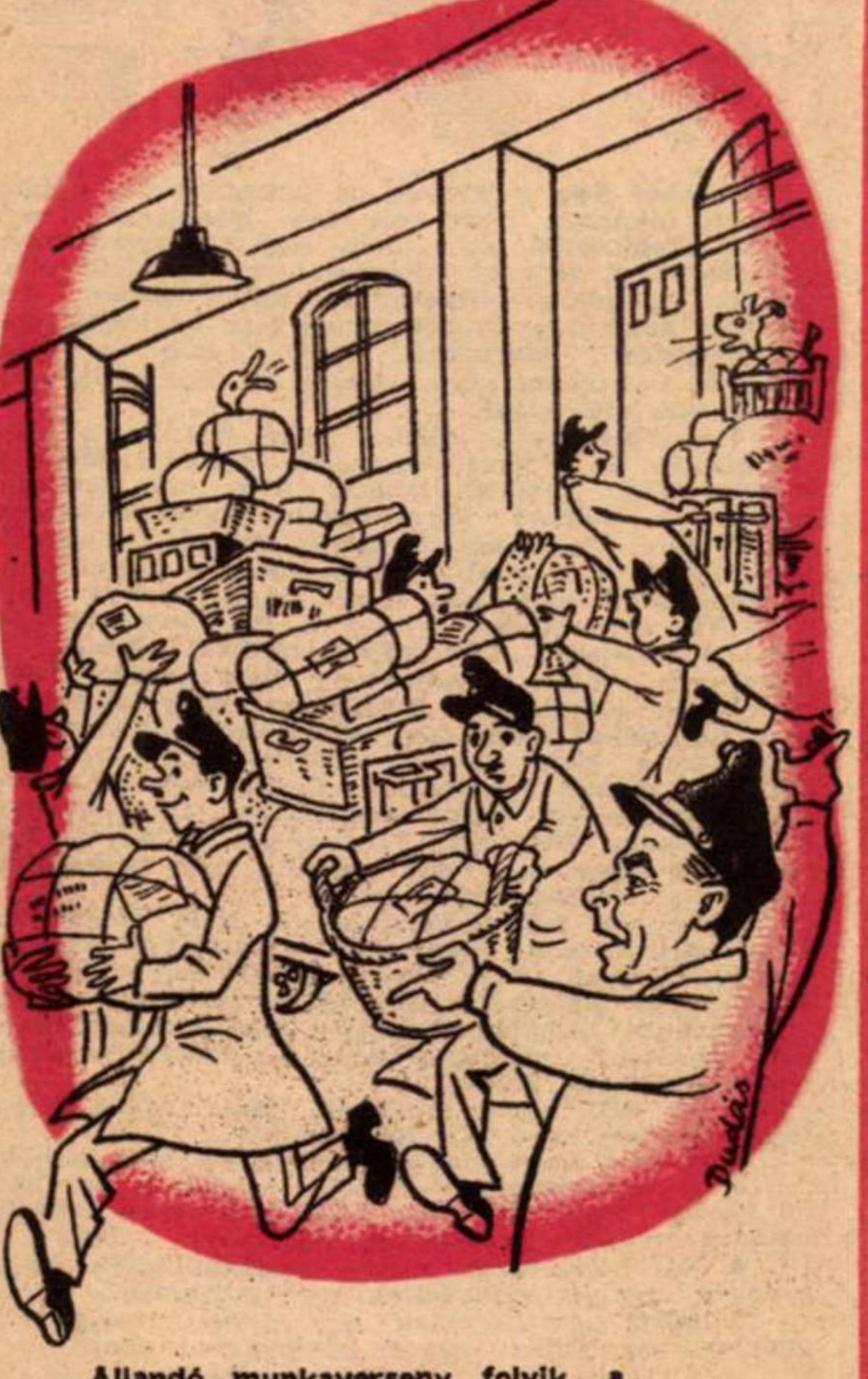

Allandó munkaverseny folyik a Keleti posta raktárában. Dudás Vilmos sztahanovista főirányító brigádja mindig élen van.

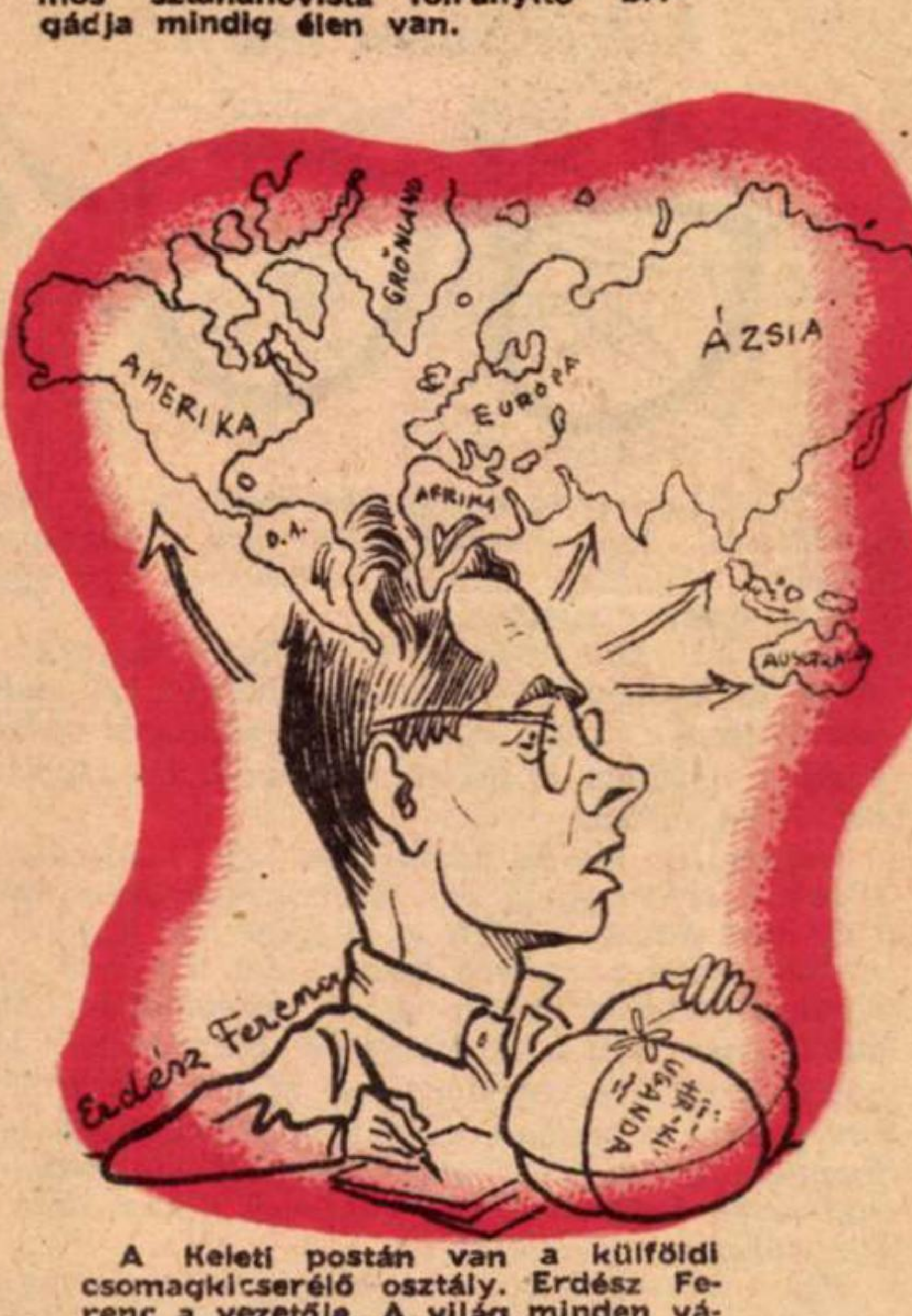

A Keleti postán van a külföldi csomagkicserélő osztály. Erdész Ferenc a vezetője. A világ minden városa a fejében van: a hosszú szolgálat alatt földrajztudós lett.

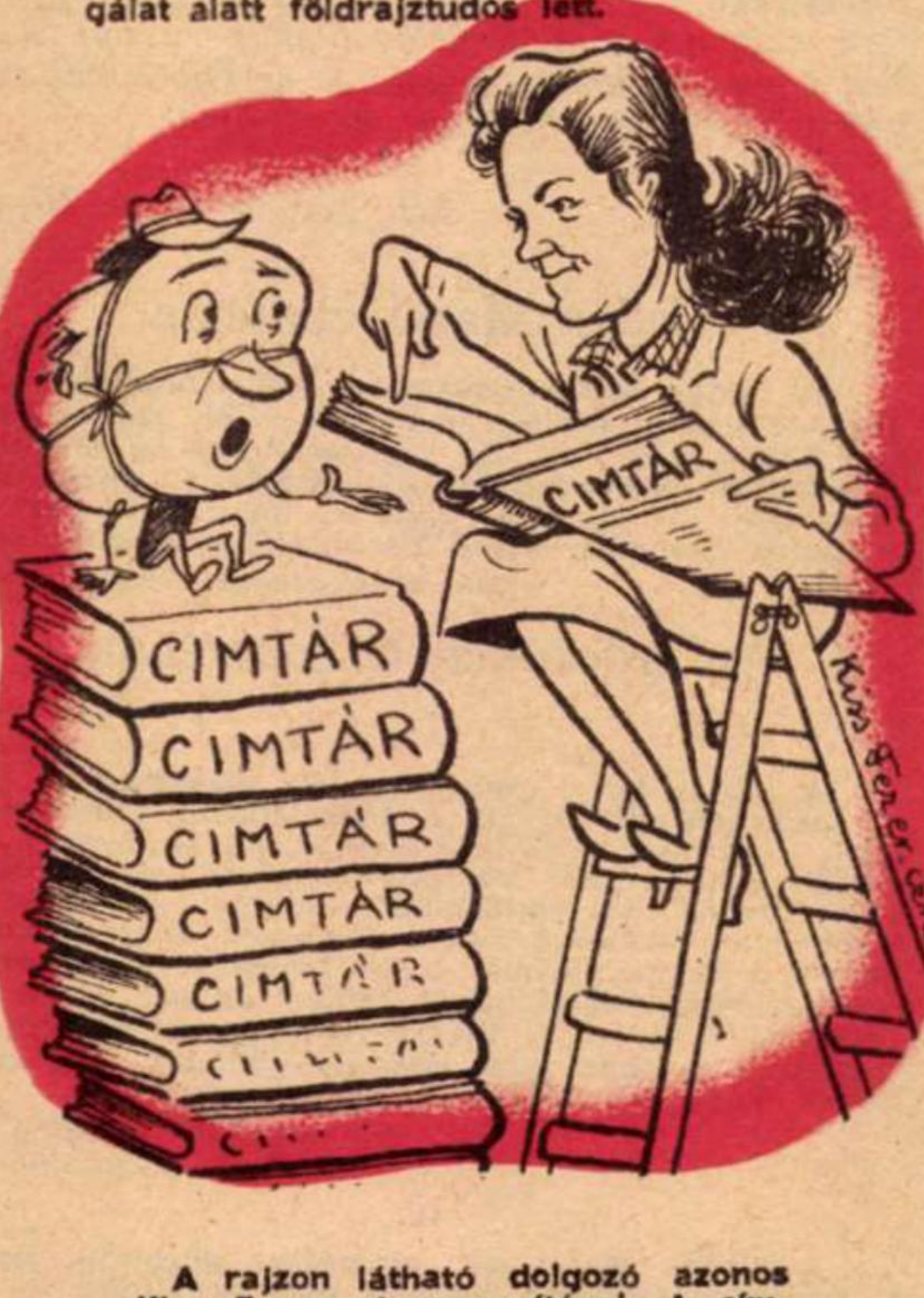

A rajzon látható dolgozó azonos Kiss Ferencné azonositóval. A cimnyomozóban „azonosit".

Csomagot hozott a posta

Nagyapám mesélte — szavahihető az öreg —, hogy régen trombitaszóval jelezték a postakocsi érkezését. A trombita-dolog nagyon tetszett nekem és szerettem volna, ha a postás nekünk is trombitál fel a második emeletre: hahó, csomagjuk jött! Azt az újítást is szerettem volna bevezettetni, hogy mindig a csomag tartalma határozza meg a trombitajelet. Ha mondjuk finom hazai van a csomagban, akkor vidám, harsogót fújjon a postakocsis, de ha csak Gerzson bácsi küldte vissza a lyukas zoknikat Isaszegről, akkor szomorút. Annakidején a postakocsik pacijait kockacukorral kenyereztem le, hogy mindig nagy csomagot hozzanak és mindig csak nekünk. A trombita már rég eltűnt, csak jelvényben őrizték meg az emlékét a postások. A posta ma nagyüzem és fontos üzem. Ismerkedjünk még a munkájával.

A Keleti postahivatal főleg csomagszállítással és pénzküldeményekkel foglalkozik. A karácsonyi csúcsforgalom idején 50 ezer csomag a napi átlag. Innen indulnak el a csomagküldemények az ország minden részébe, húsz mozgóposta repíti őket a címzettnek, s az a cél, hogy amit feladtak ma, azt megkapja a címzett holnap.

A Keleti postahivatal gondoskodik a kézbesítésről is. Nem akármilyen postahivatal ez, Közép-Európában csaknem a legnagyobb. Van vámosztálya, van raktára, vannak saját detektívjei, akik éjt nappallá téve keresik a címzettet — ha a neve nincs felírva a csomagra —, hogy megkaphassa a küldeményt. Van itt cégiroda, pénztár, számtalan osztály, alosztály, fiók. Most lett élüzem és erre nagyon büszkék. Megérdemelten kapták meg az ezüstcsillagot.

Röviden, posta-nyelven elmondom, mi lesz a csomagoddal, amit feladtál a postán. Azt először is behozza a törtesi. (Délelőtti járai, amikoris egy postakocsi több utcába megy, több postahivatalnál veszi fel a csomagokat. Hogy miért törtesi, azt nem tudja senki.) Aztán beviszik az irányító kancelba (raktár), ha sok csomag gyűlik össze, akkor a fele, a munka megkönnyitése végett, zsupsz, bekerül a sülyesztőbe. (Ez egy ideiglenes raktár.) Innen a traktor (elektromos vontató) kiviszi a vonathoz, ahol aztán a piczulás mindent elintéz. (A piczulás a mozgópostán dolgozó alkalmazott, akinek ezer keze van, és mindent egymaga végez.) Aztán már indul is a címzetthez.

Ilyen egyszerű az egész. Nagyritkán mégis előfordul, hogy a csomag nem érkezik meg, hogy miért nem, arról az alábbiakban számolunk be.

MIKES

Szezám, nyílj ki!

mondtuk ünnepélyesen, de az ajtó nem nyilt ki ünnepélyesen, hanem sehogy. Hét lakattal volt lezárva. Szezám nyilj ki! — szólottunk újra, de az ajtó makacskodott. Ezekután nagyon kiváncsiak lettünk, hogy mi lehet az ajtó mögött.

— Pincelejárat! hangzott a rövid válasz.

— S mi van a pincében?

— Ami tetszik, ami szem-szájnak ingere, gyereknek kedvence, felnőttnek óhaja, öregnek sóhaja . . . minden . . .

— Bicikligumi van?
— Nem is egy!
— Alig használt postaláda?
— Van.
Dühösek lettünk.
— Talán szőlővenyige is van?
— Jelenleg két nyalábbal.
— De járóka nincs!
— De van!

Gyorsan lementünk a pincébe. Csodálatos raktárba kerültünk. Úgy éreztük magunkat, mint a mesebeli gyerek, akinek a Hegyek Királynője megmutatja kincseit. Volt itt minden: autógumi, kerékpárgumi, kötegekben a drága rézdrót, bőrök, búzászsákok, demizsonok teli borral és még sok-sok minden. Ebbe a raktárba kerülnek azok a csomagok, amelyeknek nincsen feladójuk, nincsen cimzettjük. cimzetlen, feladótlan árvák, romlatlan szegények és most itt búslakodnak a Keleti postahivatal raktárában.

Hat hónapig őrzik meg ezeket a csomagokat. Ha hat hónapon belül nem jön meg a feledékeny gazdája, akkor elárverezik. Nagy értékek fekszenek itt. A posta dolgozóinak az a kérésük, hogy csökkentsék ezt a várakozási időt három hónapra. Aki három hónapon belül nem keresi meg elveszett csomagját, az azután sem nagyon fogja. Népgazdaságunk viszont fel tudja használni ezeket az értékeket.

Nem is olyan könnyű

— Látod, — mutat kollégám a Keleti posta udvarára — ez a világ legkönnyebb foglalkozása. A vasút idehozza a csomagokat és innen autóval kézbesítik. Semmi fejtörés, semmi gond.

— Bocsánat, hogy közbeszólok, — szól közbe egy magas férfi, — de nem ilyen könnyű a dolog. Ferenczi Sándor vagyok, a Keleti posta vezetője. Jöjjenek velem, megmutatom, hogy milyen nehéz a posta munkája.

Átmentünk az udvaron az épület másik oldalára, ahol a Keleti pályaudvar sineit pillantottuk meg. Két postás rohant a sinek között egy csirke után.

— Mi történt? — kérdeztük.

— Rossz kosárban szállították a csirkét — hangzott a magyarázat. — Kibújt a drótok közül és most meg kell fogni.

A perronon harminc dróttal zárt csirkéskosarat, ládát pillantottunk meg. Csirkék csipogtak bennük. Közben a két postás bekerítette a sorsába beletörődött csirkét, amely csak két percig élvezhette a szabadságot. A postások arca azonban nem mutatott örömet.

— Most hova tegyük? — kérdezték egymástól tanácstalanul.

A kérdés jogos volt, mert tíz csirkéskosár drótja közül is kibújhatott a csirke. Úgy döntöttek, hogy megnézik a szállítóleveleken a küldemények súlyát, lemérik a kosarakat és amelyik könnyebb a jelzett súlynál, — onnan hiányzik a szökött csirke.

— Ez könnyű eset, — állapította meg a hivatalvezető. — De vannak megoldhatatlannak látszó problémák is.

Ezeket a nehéz eseteket a cimnyomozó irodában mutatták be nekünk. Ezen a napon száznál több csomagról szakadt le a cimzés, a csomagban pedig nem volt tartalék cim. (Pedig a posta állandóan kéri a feladókat, hogy tegyenek tartalék-cimet a küldeménybe.)

Ilyen cimzetteket kell kinyomozni a hivatalban: „Ilonkának, Budapest." Vagy: „Második emelet hét." Van ilyen cim is „Elemér-utca".

Megkezdődik a nyomozás munkája. Ha sikerül a feladót kinyomozni, akkor nincs baj. Ha nem sikerül, de az utca neve megállapítható, akkor a környékbeli levélhordókat kérdezik meg. Azok jól ismerik a cimzetteket. Természetesen a telefonkönyvet és cimtárat is átnézik, ha a név megvan, csak a cim hiányzik. A csomag tartalmából is igyekeznek támpontot találni. Megtörtént, hogy egy csomagban lévő kölcsönkönyvtári könyv vezetett eredményre. A könyvtár megállapította, hogy ki vette ki a könyvet és az volt a feladó.

A posta bravúros munkáját legtöbbször siker koronázza. És ha nem?

Az árverés

Ha képtelenek a cim leszakadása és a tartalék-cim hiánya miatt a cimzett vagy feladó nevét megállapítani, a csomagot elárverezik. Árverésre kerülnek a romlandó élelmiszerek még akkor is, ha a cimnyomozás eredményes volt, ugyanis a kiértesités ideje alatt az élelmiszer teljesen megromlana.

Verseny-utca 12. Itt van a kitűnően dolgozó bürokráciamentes vámhivatali kirendeltség és itt folyik az árverés is. Magas pult mögött állanak az árverést irányító postások. A pult előtt az árverezők. Van itt piaci árus is. Sőt az árverési hiénák kivesző fajtájából is látni még néhány figurát.

— Negyedkiló kockacukor, egy deka valódi tea, két kiló kenyér, hat forint, — kiáltja az árverés vezetője.

Az egyik postás magasra emeli a tálcát, rajta a teával összekevert cukor, mellette a kenyér.

Hat forint húsz, hat forint negyven! — árvereznek, végül hat forint nyolcvan fillérért elkelt.

Egy kövér libát 226 forintért, nyolc kiló hibás almát 24 forintért értékesitettek. Az utolsó tétel öt kiló csicsóka volt. Két forint kikiáltási ár után három forintért kelt el. A vevő boldogan gyömöszölte szatyrába a gumós, krumplihoz hasonló terméket és halkan megjegyezte:

— Csak tudnám, hogy mit vettem . . .

PALASTI.

Jövő héten: AZ RM SZERSZÁMGYÁRBAN

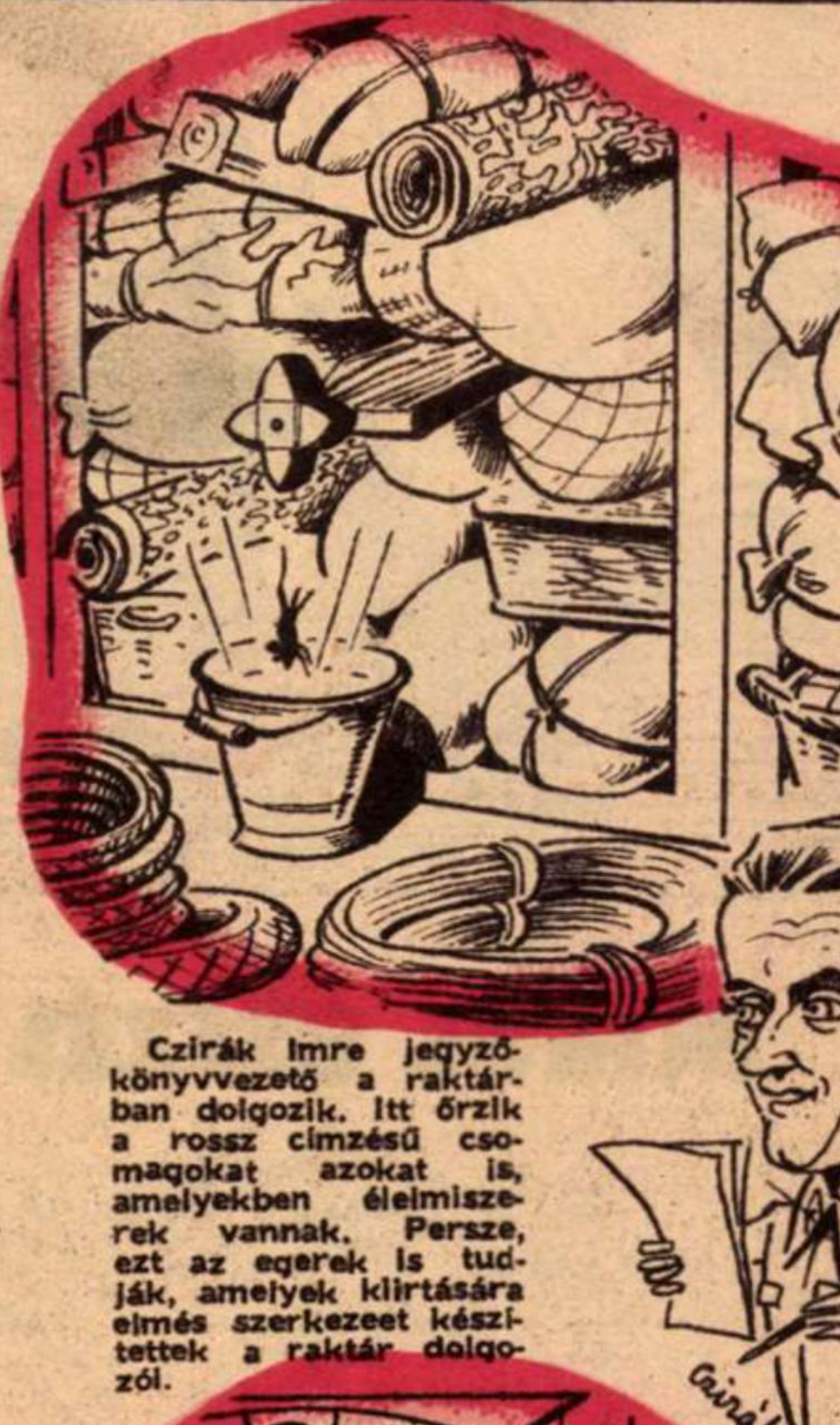

Czirák Imre jegyzőkönyvvezető a raktárban dolgozik. Itt őrzik a rossz cimzésű csomagokat azokat is, amelyekben élelmiszerek vannak. Persze, ezt az egerek is tudják, amelyek kiirtására elmés szerkezeet készítettek a raktár dolgozói.

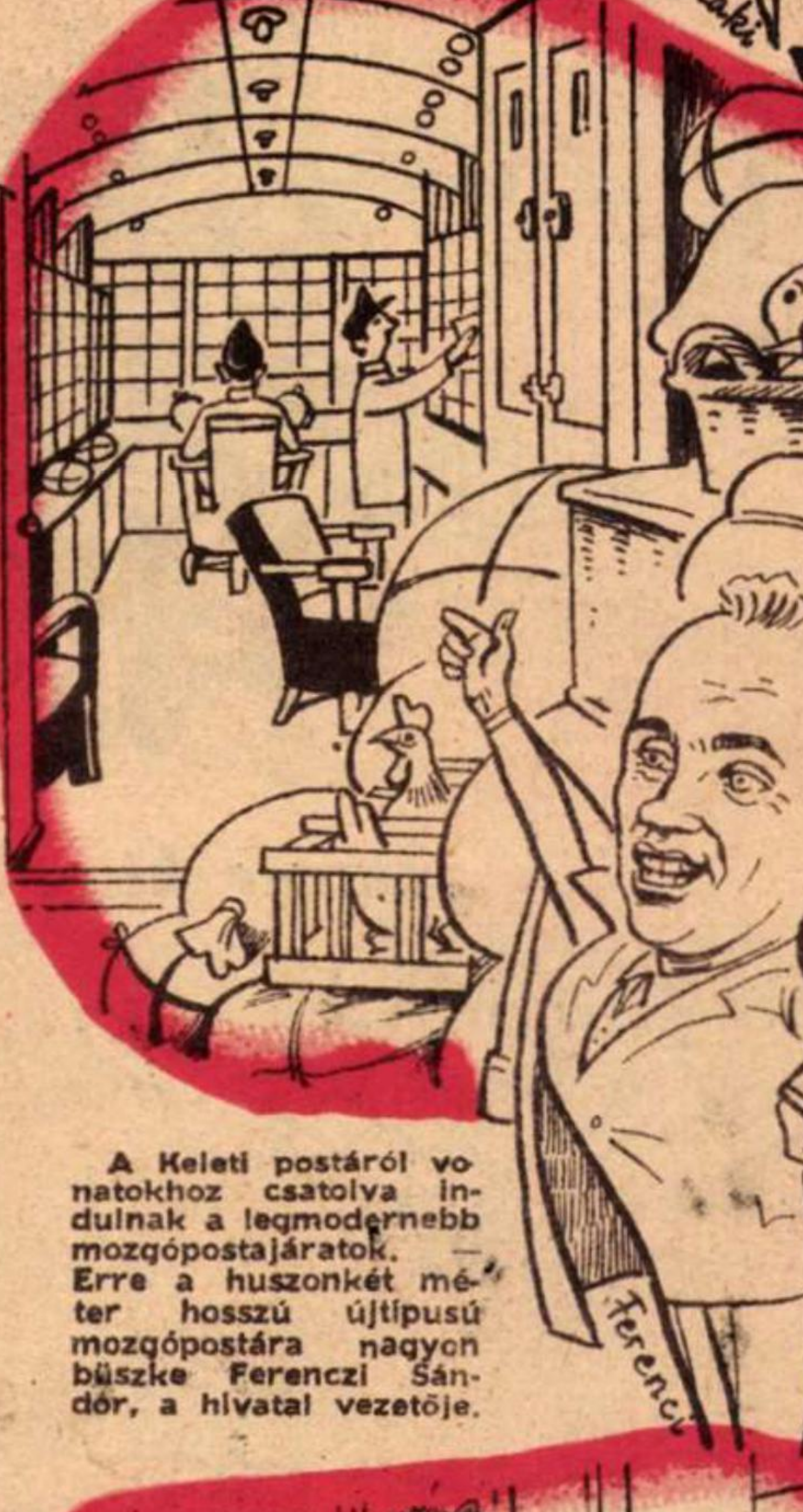

A Keleti postáról vonatokhoz csatolva indulnak a legmodernebb mozgópostajáratok. — Erre a huszonkét méter hosszú újtipusú mozgópostára nagyon büszke Ferenczi Sándor, a hivatal vezetője.

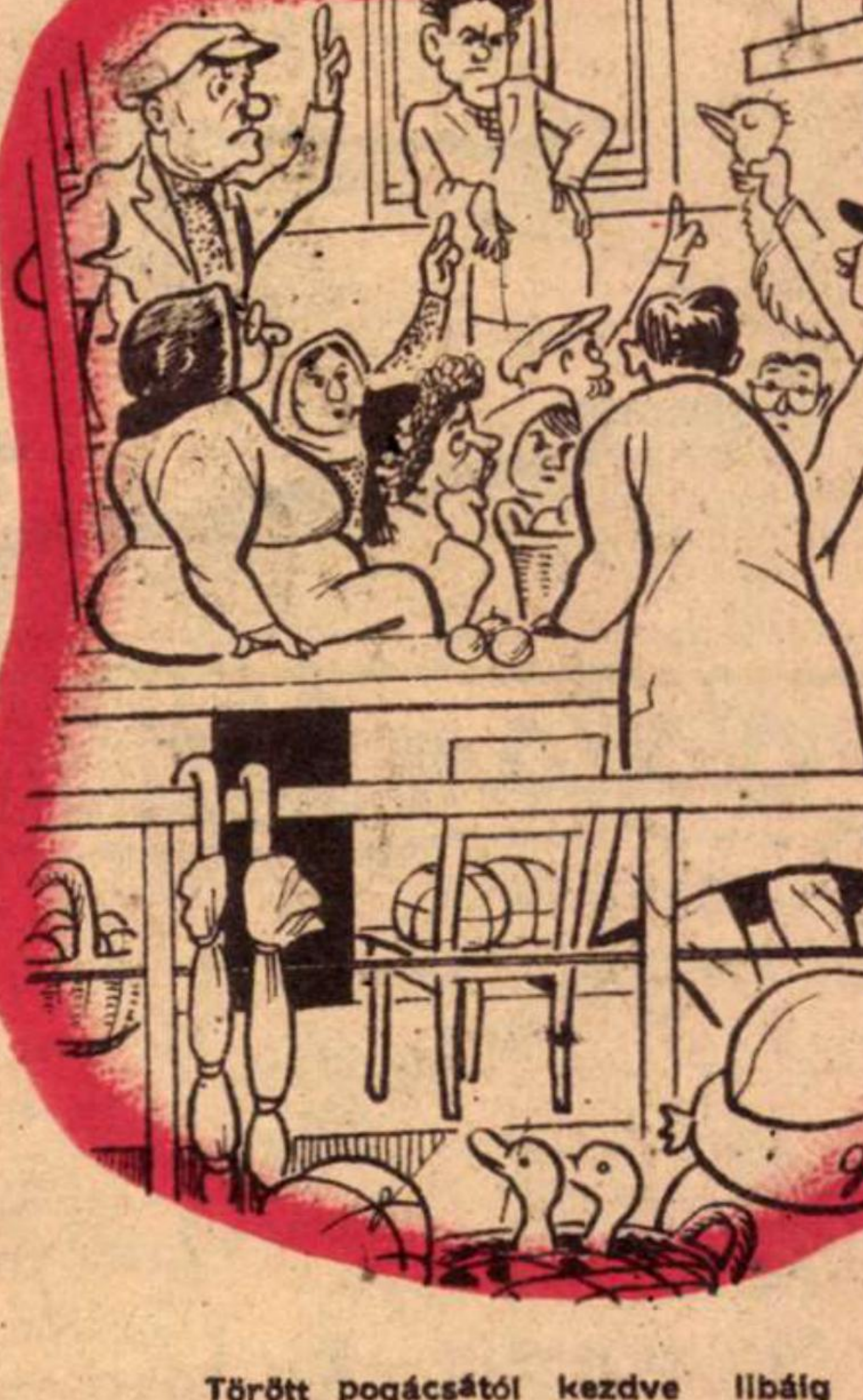

Törött pogácsától kezdve libáig minden romlandó élelmiszert elárvereznek a posta cimnyomozó irodájában. Most liba van soron, a pogácsát már megvették és megették.